

Комитет за системите за плаќање и порамнување
Одбор на Меѓународната организација на
комисиите за хартии од вредност

Принципи за инфраструктура на финансиските пазари:

Рамка за обелоденување
и
методологија за проценка

декември 2012 г.

Оваа публикација е достапна на интернет-страницата на БИС (www.bis.org) и на интернет-страницата на МОКХВ (www.iosco.org). Банката за меѓународно порамнување и Меѓународната организација на комисиите за хартии од вредност 2012 година. Сите права се заштитени. Кратки извадоци може да се користат или да се преведат со наведување на изворот.

ISBN 92-9131-899-X (печатено)

ISBN 92-9197-899-X (на интернет)

Содржина

Предговор	4
Кратенки	5
1.0. Вовед.....	6
Цел на рамката за обелоденување и методологијата за проценка	6
Применување на рамката за обелоденување	7
Примена на методологијата за проценка	7
Општи барања за спроведување на проценките	9
Организирање на извештајот	10
2.0. Рамка за обелоденување за субјектите од ИФП.....	11
Цел на рамката за обелоденување	11
Општи насоки за пополнување на шаблонот за обелоденување	11
3.0. Методологија за проценка за принципите на ИФП.....	13
Општи барања	13
Општи насоки за вршење на проценката на принципите	13
Чекор 1: Утврдување на соодветниот обем на проценката	14
Чекор 2: Прибирање факти за секое применливо главно барање	16
Чекор 3: Развивање на главните заклучоци за секој принцип	16
Чекор 4: Доделување оценка за секој принцип	17
Чекор 5: Одредување соодветна временска рамка за решавање на секое проблематично прашање	19
Чекор 6: Подготовка на извештај за проценка.....	20
4.0. Методологија за проценка за одговорностите на властите	21
Општи упатства за спроведување на проценката на одговорностите	21
Чекор 1: Утврдување соодветен обем на проценка.....	21
Чекор 2: Прибирање факти за секое главно барање	22
Чекор 3: Развивање на клучните заклучоци за секоја одговорност.....	22
Чекор 4: Доделување оценка за секоја одговорност	23

Чекор 5: Одредување соодветна временска рамка за решавање на секое проблематично прашање	25
Чекор 6: Подготовка на извештај за проценката	26
5.0. Прашања според главните барања за принципите на ИФП.....	27
6.0. Прашања според главните барања за одговорностите на властите за субјектот од ИФП	97
Анекс А: Шаблон за обелоденување за субјектот од ИФП	106
Анекс Б: Шаблон за извештај од проценката за почитувањето на принципите за субјект од ИФП	109
Анекс В: Шаблон за извештај од оценувањето за почитувањето на одговорностите на властите за субјектот од ИФП.....	113
Анекс Г: Шаблон за извештај од проценката на земјата за почитувањето на принципите од страна на субјектите од ИФП и за одговорностите на властите	117
Анекс Д: Членови на КСПП-МОКХВ за ревизија на стандардите	127

Предговор

Во април 2012 година, КСПП и МОКХВ го објавија извештајот Принципи за инфраструктурата на финансиските пазари (ПИФП), со кој се воспоставуваат нови меѓународни стандарди за системски значајните платни системи, централните депозитари за хартии од вредност, системите за порамнување на хартиите од вредност, централните договорни страни и друштвата за регистрација на финансиските трансакции.

Овој извештај содржи Рамка за обелоденување на инфраструктурата на финансискиот пазар („рамка за обелоденување“) на КСПП-МОКХВ и Методологија за проценка на ПИФП и одговорностите на властите („методологија за проценка“) КСПП-МОКХВ, спомнати во ПИФП.

Рамките за обелоденување ги пропишуваат формата и содржината на обелоденувањата коишто се очекуваат од субјектите на ИФП. Методологијата за проценка обезбедува насоки за оценувачите за оценување на почитувањето на 24-те принципи и петте одговорности утврдени во ПИФП.

Кратенки

ЦДС (CCP)	Централна договорна страна
КСПП (CPSS)	Комитет за системите за плаќања и порамнување
ЦДХВ (CSD)	Централен депозитар за хартии од вредност
ОНП (DNS)	одложено нето-порамнување
Ини (DvD)	испорака наспроти испорака
ИнП (DvP)	испорака наспроти плаќање
субјект од ИФП (FMI)	субјект од инфраструктура на финансиските пазари
ППФС (FSAP)	Програма за проценка на финансискиот сектор
МФИ (IFI)	меѓународна финансиска институција
ММФ (IMF)	Меѓународен монетарен фонд
МОКХВ (IOSCO)	Меѓународна организација на комисиите за хартии од вредност
ПСГВ (LVPS)	платен систем за големи вредности
ПИФП (PFMI)	<i>Принципи за инфраструктура на финансиските пазари</i>
ПС (PS)	платен систем
ПнП (PvP)	плаќање наспроти плаќање
репо (repo)	договор за репо
РТГС (RTGS)	порамнување во реално време и на бруто-основа
СПХВ (SSS)	систем за порамнување хартии од вредност
ДРФТ (TR)	друштво за регистрација на финансиски трансакции
СБ (WB)	Светска банка

1.0. Вовед

1.1. Комитетот за платни системи и системи за порамнување хартии од вредност (КСПП) и Меѓународната организација на комисиите за хартии од вредност (МОКХВ) го имаат развиено овој дополнителен извештај за Принципите за инфраструктура на финансиските пазари. Овој извештај ги содржи Рамката за обелоденување на инфраструктура на финансиски пазари („рамка за обелоденување“) и Методологијата за проценка на принципите за ИФП и одговорностите на властите („методологија за проценка“), коишто имаат за цел да го промовираат почитувањето на принципите и одговорностите наведени во извештајот на КСПП - МОКХВ, Принципи за инфраструктури на финансиските пазари (ПИФП), објавен во април 2012 година. ПИФП предвидуваат нови меѓународни стандарди за инфраструктури на финансискиот пазар (ИФП), вклучувајќи ги платните системи (ПС) коишто се системски значајни, централните депозитари за хартии од вредност (ЦДХВ), системите за порамнување на хартиите од вредност (СПХВ), централните договорни страни (ЦДС) и друштвата за регистрација на финансиски трансакции (ДРФТ). Исто така, ПИФП ги дефинираат петте одговорности на централните банки, пазарните регулатори и други релевантни власти за субјектите од ИФП коишто се однесуваат на регулирање, супервизија и надгледување на субјектите од ИФП.

1.2. Рамката за обелоденување и методологијата за проценка во овој извештај се развиени паралелно, но и како дополненије на ПИФП.¹ Двата извештаи беа објавени за коментар во април 2012 година. Како одговор на коментарите, двата документа се консолидираа во еден, конечен извештај. Соодветно на тоа, на рамката за обелоденување и методологијата за проценка во овој извештај и извештајот за ПИФП треба да се гледа како на тесно поврзани и придружни документи. Заедно, тие овозможуваат доследна примена на ПИФП. Рамката за обелоденување е важна компонента на пакетот обелоденувања, коишто заедно со клучните квантитативни информации, се очекуваат од субјектите на ИФП. Рамката за обелоденување, исто така, служи како клучен влез за методологијата за проценка. Методологијата за проценка им дава насоки на оценувачите за оценување на почитувањето на 24-те принципи и петте одговорности утврдени во ПИФП. Рамката за обелоденување и методологијата за проценка се осмислени така што се промовира поголема транспарентност, објективност и споредливост на проценките на усогласеност со ПИФП.

Цел на рамката за обелоденување и методологијата за проценка

1.3. ПИФП бараат субјектот од ИФП да обезбеди релевантни информации за учесниците, надлежните власти и пошироката јавност. Поточно, во принципот 23 за обелоденување на

¹ Светската банка и Меѓународниот монетарен фонд сопредседаваа со работната група којашто ја изготви методологијата за проценка. Членовите на работната група беа искусни експерти кои заедно извршија бројни проценки преку Програмата за проценка на финансискиот сектор и други испитувања на платните системи, ЦДХВ, СПХВ и ЦДС, како надворешни оценувачи и набљудувачи на национални и меѓународни системи.

правилата, клучните процедури и податоците за пазарот се наведува дека субјектот на ИФП треба да обезбеди доволно информации за да им овозможи на учесниците точно да ги сфатат ризиците и трошоците од тоа што учествуваат кај субјектот од ИФП. Рамката за обелоденување ги пропишува формата и содржината на јавното обелоденување коешто е очекувано според главно барање 5 од принципот за ИФП број 23. Стандардизираните практики за обелоденување на субјектот од ИФП ќе овозможат поиздржани споредби на субјектите од ИФП од страна на учесниците, властите и пошироката јавност. Покрај тоа, КСПП и МОКХВ развиваат посебен пакет клучни квантитативни информации за обелоденување коишто би се ажурирале почесто од страна на одредени видови субјекти на ИФП во споредба со рамката за обелоденување.

1.4. Исто така, ПИФП наведуваат дека сите субјекти на ИФП треба да ги почитуваат принципите и дека сите релевантни власти треба да ги почитуваат одговорностите најмногу што им дозволува законската рамка во нивната надлежност. Со цел да се промовира и да се следи почитувањето на принципите и одговорностите, методологијата за проценка обезбедува насоки за оценувачи за тоа како да се спроведе проценка на почитувањето во однос на ПИФП. Во врска со принципите, целта на методологијата за проценка е да се утврди дали и колку добро субјектот од ИФП ги почитува принципите и да помогне во утврдувањето на евентуалните можности за подобрување. Што се однесува на одговорностите, целта на методологијата за проценка е да се утврди дали и колку добро властите ги исполниле своите регулаторни, супрвизорски и надгледувачки одговорности за субјектот од ИФП и да помогне да се утврдат потенцијалните можности за подобрување.

1.5. Рамката за обелоденување и методологијата за проценка се различни делови во извештајот коишто имаат две различни намени и имаат различни корисници. Сепак, деловите се тесно поврзани. Рамката за обелоденување користи прашања коишто се смислени за да може методологијата за проценка да обезбеди насоки за сеопфатно обелоденување на ризиците кај субјектите на ИФП и управувањето со ризиците и други практики. Покрај тоа, методологијата за проценка ја користи рамката за обелоденување како еден од изворите на информации за проценки на субјектите на ИФП.

Применување на рамката за обелоденување

1.6. Со објавувањето на рамката за обелоденување, КСПП и МОКХВ сакаат да го промовираат обелоденувањето информации од страна на сите субјекти од ИФП за да ги олеснат примената и тековното усогласување со ПИФП. Исто така, рамката за обелоденување има намена да го промовира основното ниво на транспарентност за информирање во врска со субјекти од ИФП. Оваа транспарентност има за цел да им помогне на учесниците, властите и пошироката јавност подобро да ги разберат активностите на субјект од ИФП, неговиот профил на ризик и практиките за управување со ризикот и со тоа придонесуваат за добро одлучување од страна на субјектите од ИФП и нивните акционери. На овој начин, со рамката за обелоденување ќе се постигне поголема цел во јавната политика за зацврстување на финансиската стабилност.

Примена на методологијата за проценка

1.7. Со објавувањето на методологијата за проценка, КСПП и МОКХВ имаат за цел да промовираат конзистентна примена и постојано усогласување со принципите за ИФП и

одговорностите на властите. Иако може да има разлика во специфичните цели на оценувањето, заедничка цел на сите оценувачи е да се одреди дали и колку добро субјектот од ИФП ги следи принципите или дали властите ги исполнуваат одговорностите. Исто така, методологијата за проценка служи за унапредување на целосното следење на принципите и исполнувањето на обврските така што на оценувачите ќе им се овозможи да ги утврдат критичните точки на коишто треба да им се обрати внимание.

Користење на методологијата за проценка од страна на субјектот од ИФП

1.8. Методологијата за проценка може да му послужи како корисна алатка на субјектот од ИФП во процесот на одлучување. На пример, кога се разгледува можноста од воведување нови производи или услуги или големи промени кај неговите политики, правила и процедури, субјектот од ИФП може да побара одговор во методологијата за проценка и да види дали предложените мерки нема да ја загрозат ефективността при усогласувањето со ПИФП. Исто така, доколку дозволува националната практика, субјектот од ИФП може да ја користи методологијата за проценка за спроведување формални периодични целосни или делумни самопроценки за усогласувањето со принципите. Ваквата проценка може да послужи за да се утврдат оние работи коишто имаат потреба од структурно подобрување и правилно распоредување на ресурсите по приоритети, за да може да се увиди која област од работата треба да се подобри. Онаму каде што дозволува националната практика, субјектот од ИФП кој спроведува самопроценка треба да ја применува рамката за рангирање од методологијата за проценка.

Користење на методологијата за проценка од страна на властите

1.9. Се очекува дека властите редовно ќе ги проценуваат субјектите од ИФП коишто се во нивна надлежност, за придржувањето до принципите во врска со нивните регулаторни, супервизорски и надгледувачки одговорности за да обезбедат конзистентна примена на ПИФП. Оценувањето на придржувањето до принципите од страна на субјектот од ИФП може да биде особено важно за властите вклучени во кооперативни аранжмани со властите во други надлежности во врска со повеќевалутните и прекуграничните субјекти од ИФП. Во која било проценка на субјектот од ИФП, цел на властите би требало да биде утврдување на можните ризици и препораки за нивно ублажување.

1.10. За да се евидентираат резултатите од проценката на субјектот од ИФП, властите може да користат рамка за рангирање од методологијата на проценка, или пак друга рамка за рангирање, особено ако постои законска обврска да се користи различна методологија за проценка. Доколку властите користат друга рамка за проценка, таа рамка би требало да биде ефективна колку што е рамката на методологијата за проценка на субјектот од ИФП и мора да им овозможи на властите да оформат мислење за нивото на почитување на принципите. Се очекува дека рамката за рангирање на методологијата за проценка ќе се користи во контекст на прекугранични кооперативни аранжмани за надгледување, освен ако не биде договорено поинаку од страна на властите коишто учествуваат во ваквите аранжмани.

1.11. Исто така, властите можат да одберат самопроценка за тоа колку ефективно ги исполнуваат своите одговорности како регулатори, супервизори и надгледувачи. Властите

се охрабруваат да спроведуваат периодични самопроценки на нивното почитување на одговорностите.

Користење на методологијата за проценка од страна на надворешните оценувачи

1.12. Надворешните оценувачи, вклучувајќи ги и меѓународните финансиски институции, ќе ја применуваат методологијата за проценување за да го одредат придржувањето до принципите и одговорностите од страна на субјектите од ИФП и властите. Меѓународниот монетарен фонд (ММФ) и Светската банка ќе ја користат методологијата за проценка како дел од нивната Програма за проценка на финансискиот сектор и нивните програми за техничка помош. При извршувањето на проценката, надворешните оценувачи може да имаат за цел да ги утврдат ризиците за глобалната финансиска стабилност и можните области за подобрување. Исто така, тие може да направат споредби на меѓународно ниво за утврдување на најдобрите практики. Исто така, тие можат да ја користат методологијата за проценка како алатка во контекст на техничката помош за утврдување на потребите и градење на капацитетот за проценка.

1.13. За Програмата за проценка на финансискиот сектор (ППФС), ММФ и Светската банка би ја користеле рамката за рангирање содржана во методологијата за проценка. Оценувачите при техничката помош не мора да ја користат рамката за рангирање. Се чини дека тие повеќе ќе ја постигнат целта преку доставување на резултатите преку дијалог со локалното раководство на субјектот од ИФП и властите, отколку преку формални рејтинзи.

Општи барања за спроведување на проценките

1.14. При оценувањето на почитувањето на принципите и одговорностите, оценувачите треба да ги земат предвид бројот на општите барања коишто се од исклучителна важност за ефективна и ефикасна проценка.

Пристап до информации

1.15. Оценувачите треба да имаат пристап до релевантните информации и засегнатите страни при спроведувањето на проценката. Релевантните информации може да вклучат информации од јавен карактер (како што се релевантни закони, регулативи и политики) и информации коишто не се од јавен карактер (како внатрешни самопроценки, политики, процедури, податоци, метрика и супервизорски извештаи). Релевантните засегнати страни може да вклучуваат поединци (како што се раководството и ревизорите), организации (како што се учесниците на пазарот и индустриските здруженија) и власти.

Проценка на актуелните практики на субјектите од ИФП

1.16. Оценувачите треба да стават силен акцент на актуелните практики на субјектите од ИФП за да се осигури нивната безбедност и стабилност. Оценувачите треба да ги оценат не само правната и регулаторната рамка и правилата на субјектот од ИФП, туку и начините за примена на таквата легислатива и правила, во рамки на надлежноста.

Проценка на пазарните препораки

1.17. Како што е наведено во Анексот В од ПИФП, пазарните препораки за потврда на склучените трансакции, циклусите на порамнување, ЦДС и зајмењето хартии од вредност од Препораките за системите за порамнување хартии од вредност на КСПП-МОКХВ не беа вклучени во прегледот на стандардите за субјектите од ИФП. Овие препораки и соодветната методологија за проценка остануваат во сила.

Минат труд, искуство и обука на оценувачите

1.18. Оценувачите треба да имаат доволно минат труд, искуство и обука за да го спроведат оценувањето. Квалификуваните поединци треба да имаат практично пазарно и техничко искуство и да имаат доволно познавање на субјектот од ИФП или власта предмет на проценката.

Организирање на извештајот

1.19. Овој извештај има шест дела. По воведот (дел 1) следи рамката за обелоденување на субјектите од ИФП (дел 2). Деловите 3 и 4 ја содржат рамката на методологијата за проценка: делот 3 дава осврт на методологијата за проценка за оценување на субјект од ИФП во однос на принципите, а делот 4 дава преглед на методологијата за проценка за оценување на властите во однос на одговорностите. Делот 5 содржи прашања распределени според клучни барања за секој од принципите. Овие прашања служат и како водечки прашања за рамката за обелоденување и како клучни влезни компоненти за информациите за методологијата за проценка. Делот 6 содржи прашања организирани според клучните барања за секоја од одговорностите на властите. Анексот А содржи шаблон за обелоденувањето на субјектот од ИФП. Анексот Б содржи шаблон на извештајот за проценка во однос на почитувањето на принципите од страна на субјектот од ИФП. Анексот В содржи шаблон на извештајот за проценка на почитувањето на одговорностите од страна на властите. На крајот, Анексот Г содржи шаблон на извештајот за проценка на земјата во однос на почитувањето на принципите од страна на субјектот од ИФП и на почитувањето на обврските од страна на властите за одредена надлежност.

2.0. Рамка за обелоденување за субјектите од ИФП

2.1. Во овој дел се опишува рамката за обелоденување којашто субјектите на ИФП треба да ја изготват за да го почитуваат главното барање 5 од принципот 23 за обелоденувањето на правилата, клучните процедури и пазарните податоци. Рамката за обелоденување, исто така, ја поддржува методологијата за проценка обезбедувајќи им ги на оценувачите основните факти од кои ја започнуваат својата проценка на субјектите од ИФП.

Цел на рамката за обелоденување

2.2. Целта на рамката за обелоденување е да се подобри севкупната транспарентност на субјектот од ИФП и нивното управување, операции и рамка за управување со ризикот за поширокиот аудиториум, којшто вклучува сегашни и потенцијални учесници кај субјектот од ИФП, другите учесници на пазарот, властите и јавноста. Поголемата транспарентност на пазарот ги поддржува главните цели на јавната политика на КСПП и МОКХВ за подобрување на безбедноста и ефикасноста во плаќањето, клирингот, порамнувањето и евидентирањето и широко, да се поттикне финансиската стабилност.

Општи насоки за пополнување на шаблонот за обелоденувањето

2.3. Субјектот од ИФП треба да го пополни шаблонот за обелоденувањето наведен во Анексот А на овој извештај. Според шаблонот, субјектот од ИФП треба да обезбеди:

- резиме на клучните точки од обелоденувањето;
- преглед на главните промени од последното ажурирање на обелоденувањето;
- опис на функцијата на субјектот од ИФП и на пазарите коишто ги опслужува; основни податоци и статистика за ефикасноста на своите услуги и операции; и опис на општата организација на субјектот од ИФП, правната и регулаторната рамка и дизајн на системот и операциите;
- сеопфатно описно обелоденување за секој применлив принцип со доволно детали и контекст за да му се овозможи на читателот да го разбере пристапот на субјектот од ИФП во почитувањето на принципот; и
- список на јавно достапни ресурси, вклучувајќи ги и оние на кои е посочено во обелоденувањето, коишто може да му помогнат на читателот да го разбере субјектот од ИФП и неговиот пристап за придржување до секој применлив принцип.

Треба да се вклучат графикони и дијаграми онаму каде што ќе бидат од корист и треба да бидат придружени со опис со што ќе се овозможи нивно лесно разбирање. Секогаш кога обелоденувањето упатува на или цитира правила или прописи, треба да се посочи каде може да се најдат примарните извори на тие правила или прописи. За да се утврди кои принципи се применливи за субјектот од ИФП за целите на рамката за обелоденување, субјектот од ИФП треба да се упати на Анексот Д на ПИФП. Во делот 5 од овој извештај се повторуваат соодветните информации за секој принцип и онаму каде што е применливо, секое главно барање.

2.4. Резимето од описното обелоденување на секој принцип треба да обезбеди доволно детали и контекст (смисла) за да се овозможи различни читатели со различен претходен

професионален ангажман да го разберат пристапот на субјектот од ИФП за почитувањето на тој принцип. Прашањата во Делот 5 се водечки за клучните работи коишто субјектот од ИФП би требало да ги опфати во своето резиме со наративни одговори. Иако на прашањата треба да се одговори описно, субјектот од ИФП не мора да одговори на секое прашање или да го формулира обелоденувањето во форма на прашања и одговори. Субјектот од ИФП, исто така, може да го дополни резимето со одговори на поединечни прашања.

2.5. Во прилог на оваа рамка за обелоденување, субјектот од ИФП треба да објави посебен пакет од клучни квантитативни информации за да им овозможи на заинтересираните страни, вклучувајќи ја и целата јавност, да ги оценат субјектите од ИФП и да се направат вкрстени споредби. КСПП и МОКХВ се во процес на развивање критериуми за ова обелоденување. Се очекува дека субјектот од ИФП ќе го ажурира своето квантитативно обелоденување почесто отколку наративното резиме на обелоденувањето од рамката за обелоденувањето.

2.6. Со цел обелоденувањата правилно да ги одразуваат тековните правила, процедури и операции на субјектот од ИФП, субјектот од ИФП треба да ги ажурира своите одговори по секои материјални промени во системот или неговата околина. Субјектот од ИФП би требало да ги разгледа своите одговори барем на секои две години, за да се обезбеди постојана точност и корисност. Субјектот од ИФП треба да овозможи своите одговори во рамката за обелоденувањето да бидат лесно достапни преку генерално достапни медиуми, како што е интернетот.

3.0. Методологија за проценка за принципите на ИФП

3.1. Во овој дел се опишува методологијата за проценка на принципите за ИФП, којшто беше подготвен за да им помогне на субјектите од ИФП, властите и меѓународните финансиски институции во оценување на почитувањето на ПИФП од страна на субјектите од ИФП. Оваа методологија за проценка е осмислена за да се покријат сите видови субјекти од ИФП на кои се применуваат принципите, а тоа се: системски важните платни системи, ЦДХВ, СПХВ, ЦДС и ДРФТ.

Општи барања

3.2. При спроведувањето на проценката за почитување на принципите од страна на субјектот од ИФП, оценувачите треба да земат предвид голем број барања, вклучувајќи и, но не ограничувајќи се на:

Приспособување на проценката за секој субјект од ИФП

3.3. Проценките ќе се разликуваат во зависност од тоа за каков субјект од ИФП се работи. Оценувачите можеби ќе треба да решат кои работи или функции на субјектот од ИФП треба да се оценат, особено онаму каде што повеќе субјекти од ИФП припаѓаат на истото правно лице, каде што индивидуални субјекти од ИФП вршат повеќе функции, или каде што процесите за клиринг и порамнување се независни еден од друг. Понатаму, како што е наведено во табелата 1 и Анексот Д на ПИФП, одредени принципи и клучни размислувања се применуваат само на одредени видови субјекти од ИФП. На пример, ПИФП го одразува фактот дека ДРФТ не се соочуваат со кредитни или ликвидносни ризици и затоа принципите и главните барања коишто се однесуваат на овие ризици не се однесуваат на ДРФТ. Исто така, методологијата за проценка ги одредува, на начин што е во согласност со ПИФП, видовите субјекти од ИФП на кои се однесуваат прашањата за проценка.

Применливост на методологијата за проценка за субјекти од ИФП на јавниот сектор

3.4. Методологијата за проценка е наменета да им помогне на оценувачите во правилната примена на ПИФП и од приватниот и од јавниот сектор, земајќи ги предвид разликите во формите на сопственичката структура и организација. Принципите се применуваат за субјекти од ИФП во сопственост или управувани од страна на јавниот сектор, особено централните банки. Во принцип, централните банки и другите субјекти од јавниот сектор треба да ги применуваат истите стандарди за субјекти од ИФП коишто ги имаат или по кои работат како оние коишто се применуваат во слични субјекти од ИФП од приватниот сектор. Меѓутоа, поради специфичноста со нивната сопственост, субјектите од ИФП од јавниот сектор се надвор од опсегот на некои прашања за проценка и бараат посебни насоки во рамки на неколку принципи. Се формулираат соодветни прашања за да се помогне во проценката на почитувањето од страна на субјектите од ИФП од јавниот сектор.

Општи насоки за вршење на проценката на принципите

3.5. Има шест чекори за проценка на принципите: (1) утврдување на соодветниот обем на проценка; (2) собирање факти за секое применливо главно барање; (3) развој на главните

заклучоци за секој принцип; (4) доделување оценка за секој принцип; (5) одредување соодветна временска рамка за решавање на секое проблематично прашање, доколку има, вклучувајќи и разгледување на приоритетите и (6) подготовка на извештај од проценка.

Чекор 1: Утврдување на соодветниот обем на проценката

3.6. Оценувачите треба внимателно да размислат за обемот на оценувањето. Обемот на проценката треба да го опфати и тоа кои субјекти од ИФП треба да се проценат, како и кои нивни операции и услуги и кои принципи да се користат. Субјектот од ИФП однапред треба да е информиран за обемот на оценувањето, пред започнувањето на проценката.

Одредување на субјектите од ИФП врз кои ќе се изврши проценка

3.7. Според ПИФП, се очекува дека властите редовно ќе ги оценуваат системски важните субјекти од ИФП. Како што е наведено во ПИФП, статутарните (правните) дефиниции за системската важност може да се разликуваат во различни законски надлежности, но во целина платниот систем е системски важен ако има потенцијал да предизвика или да пренесе системски нарушувања. Се претпоставува дека сите ЦДХВ, СПХВ, ЦДС и ДРФТ се системски важни, барем во надлежноста каде што се наоѓаат.

3.8. Надворешните оценувачи обично ќе се потпираат на тоа што домашните власти ги одредуваат субјектите од ИФП како системски важни, но може да утврдат дека одредени субјекти од ИФП се вон опсегот на оценката (на пример, домашните субјекти од ИФП коишто обработуваат трансакции со мала вредност коишто претставуваат мал ризик од пренесување на нарушување надвор од домашната надлежност). Понатаму, надворешните оценувачи може да одберат да се насочат кон субјекти од ИФП коишто се најрелевантни за глобалната финансиска стабилност.

Одредување на операциите и услугите на субјектот од ИФП коишто ќе бидат предмет на проценката

3.9. Секој субјект од ИФП треба да се оценува одделно. Според ПИФП, субјектот од ИФП е дефиниран како мултилатерален систем меѓу финансиските институции учеснички, вклучувајќи го и операторот на системот, којшто се користи за целите на евидентирање, клиринг или порамнување на плаќањата, хартиите од вредност, дериватите или други финансиски трансакции². Субјектите од ИФП може да се разликуваат значително во организацијата, функцијата и дизајнот. Субјектите од ИФП правно може да бидат организирани во различни форми, вклучувајќи здруженија на финансиски институции,

² Општиот аналитички пристап на принципите за ИФП и методологијата за проценка е да се гледа на субјектите од ИФП како на мултилатерални системи, вклучувајќи ги нивните учесници, како што е наведено во дефиницијата за субјект од ИФП. На пазарот, сепак, терминот субјект од ИФП може да се користи за она што се однесува само на правно или функционално лице коешто е формирано за централизирано извршување на мултилатерално плаќање, клиринг, порамнување или евидентирање на активностите, а во некои контексти, може да ги исклучи учесниците коишто го користат системот. Оваа разлика во терминологијата или употребата може да воведо двосмисленост на одредени точки во принципите за ИФП. За да се одговори на ова прашање, ПИФП и оваа методологија за проценка може да се однесува на субјектот од ИФП и неговите учесници или на субјектот од ИФП вклучувајќи ги и нејзините учесници, за да се нагласи опфатот на принципот или друг текст каде што ова не е јасно од контекстот. Дефиницијата на субјектот од ИФП исклучува билатерални односи помеѓу финансиските институции и нивните клиенти, како на пример традиционалното коресподентско банкарство.

небанкарски корпорации за клиринг и специјализирани банкарски организации. Тие може да се дефинираат како посебни правни лица или делови од друго правно лице.

3.10. Оценувачите мора да утврдат кои операции и услуги на субјектот од ИФП се опфатени во опсегот и да го утврдат точно субјектот којшто е предмет на проценка за секоја проценка (како правно лице, дел од правно лице или повеќе правни лица). Ако субјектот од ИФП којшто е предмет на проценка има воспоставено врски за порамнување на прекуграничната трговија, оценувачите можеби ќе треба да ги разгледаат можностите како најдобро да се координираат со властите во оние релевантни надлежности, ако таквата координација е од суштинско значење за завршување на оценувањето.

3.11. Следниве примери илустрираат колку треба да ѝ се посвети внимание на сложеноста на аранжманите на субјектот од ИФП, за да може јасно да се дефинира обемот на проценката којшто е во согласност со примената на функционалната дефиницијата за субјектот од ИФП.

- *Два или повеќе субјекти од ИФП работат под еден субјект.* Еден оператор може да води два субјекти од ИФП коишто имаат сосем различни улоги, а споделуваат само некои работи, како што е на пример, еден оператор, којшто работи истовремено и со ЦДХВ и со РТГС. Ако ЦДХВ и РТГС ги делат истите правни и управувачки аранжмани, но користат различни аранжмани за оперативно управување и управување со ризикот, двете клучни функции би можеле да бидат оценети одделно.
- *Два или повеќе субјекти од ИФП се интегрирани во еден правен субјект.* Еден оператор може да води два субјекти од ИФП чии главни функции се многу поврзани и комплементарни (се надополнуваат), како што е ЦДХВ, којшто работи со СПХВ. Ако ЦДХВ и СПХВ ги делат истите правни и управувачки аранжмани и користат високоинтегрирани аранжмани за оперативно управување и управување со ризикот, тогаш двете клучни функции може да се оценат како да претставуваат еден субјект од ИФП.
- *Еден субјект од ИФП врши услуги на различни пазари со различни аранжмани.* Проценката на субјектот од ИФП може да се подели во одвоени проценки ако субјектот од ИФП има развиено потполно одвоени аранжмани за различните пазари коишто ги опслужува.

Во секој од овие случаи, оценувачите треба да ја утврдат и да ја посочат, соодветно, секоја заемна зависност.

Одредување на принципите врз кои ќе се врши проценката

3.12. Проценката може да се спроведе (а) во однос на сите релевантни принципи, како дел од периодичните сеопфатни прегледи на безбедноста и ефикасноста на субјект од ИФП, (б) во однос на еден или повеќе поединечни принципи коишто се однесуваат на предложената нова понуда на услуги или предложената материјална промена на рамката за управување со ризици на субјект од ИФП, (в) во однос на еден или повеќе поединечни принципи коишто можат да бидат насочени за тематски (или „хоризонтални“) проверки кај една или повеќе субјекти од ИФП, или (г) во однос на еден или повеќе поединечни принципи коишто се релевантни за одредени проблеми откриени пред проценката и може да се насочени кон еден или повеќе субјекти од ИФП.

Чекор 2: Прибирање факти за секое применливо главно барање

3.13. Оценувачите треба да соберат доволно факти за да бидат во можност да извлечат главни заклучоци за секој принцип. Делот 5 од овој извештај содржи прашања организирани според главното барање за секој од 24-те принципи. Овие прашања се алатки коишто треба да им помогнат на оценувачите да соберат факти за да се утврди дали субјектот од ИФП ги следи принципите. Исто така, процесот на собирање информации може да послужи како предвремен показател за степенот до кој оценуваниот субјект од ИФП ги оправдува очекувањата за обезбедување пристап до информациите.

3.14. Прашањата наведени во Делот 5 се наменети за информирање и водење на оценувачите кон донесувањето оценка, а не како нивна замена.³ Прашањата и напорите на оценувачите треба да се фокусираат на работите со најголем ризик, а проценката на ризикот е највредна кога ќе се направи однапред и кога е врз основа на здраво расудување. Прашањата не се наменети да им служат само за потсетник. Згора на тоа, намената на прашањата не е да бидат исцрпни и оценувачите може, доколку сакаат, да постават дополнителни или различни прашања ако има потреба, особено за решавање на различните нивоа на сложеност на субјектот од ИФП. Во некои случаи, оценувачите може да сакаат да ги изменат конкретните прашања за да се справат со специфичните фактори на ризик или околности специфични за проценката. Листата на прашања што ја користат оценувачите треба да обезбеди ниво на информации што ќе биде најмалку еднакво на она што е вклучено во методологијата за проценка.

3.15. Со цел да се изгради концептуална база за развој на главните заклучоци и доделување рејтинзи, оценувачите треба да ги сфатат основните деловни активности на субјектите од ИФП, како и нивните операции и услуги, процеси, правила и процедури. Затоа, оценувачите треба да ги имаат предвид следниве сеопфатни прашања за секој принцип додека трае проценката:

1. Кој е пристапот или методот на субјектот од ИФП за почитување на принципот?
2. Кои анализи, процеси или образложенија ги користи субјектот од ИФП за да ја осигури ефективната на неговиот пристап или метод за почитување на принципот?
3. Како субјектот од ИФП ги мери и ги следи своите тековни остварувања во однос на почитувањето на принципот?
4. Каков друг доказ е на располагање што може да помогне во следењето на тековните остварувања на субјектот од ИФП во поглед на почитувањето на принципот?

Чекор 3: Развивање на главните заклучоци за секој принцип

3.16. Главните заклучоци се целокупно утврдување на оценувачот до кој степен оценуваниот субјект од ИФП го почитува принципот. Треба да се извлечат главни заклучоци за секој применлив принцип, коишто треба да бидат дадени во прегледот во описна форма

³ Прашањата вклучени во методологијата за проценка може да се ревидираат во иднина за да се обезбеди тековно ажурирање.

и да се заснова врз фактите коишто ги собрале оценувачите. Кога се изведува главен заклучок, оценувачот треба:

1. Да ги сумира практиките и достигнувањата на субјектот од ИФП, како што се бара.
2. Да ги утврди разликите и недостатоците коишто произлегуваат од фактите коишто ги собрале оценувачите.
3. За секоја разлика или недостаток, да се опише секој придружен ризик или други проблеми и нивното влијание за почитување на принципот.
4. За секоја разлика или недостаток, да се утврди дали тоа е проблематично прашање врз основа на придружните ризици и проблеми. *Проблематично прашање* претставува пропуст на управувањето со ризикот, недостаток или нетранспарентност или неефективност што треба да се реши. Оценувачите треба да прават разлика меѓу трите категории проблематични прашања: (а) проблематични прашања коишто се сериозни и бараат итно внимание; (б) проблематични прашања коишто би можеле да станат сериозни ако не се решат веднаш; и (в) проблематични прашања коишто треба да се решат во дефинирана временска рамка.

Главните заклучоци ќе служат како основа за градење и доделување оценка како што е опишано во чекор 4.

Чекор 4: Доделување оценка за секој принцип

3.17. Оваа рамка за оценување од методологијата за проценка дава насоки за доделување оценки на секој принцип. МФИ ќе ја користат оваа рамка за оценување, особено во контекст на ППФС. Националните власти, исто така, може да ја користат оваа рамка за оценување за сопствени проценки, соодветно (види точка 1.10). Оцените се доделуваат на ниво на секој принцип.

Рамка за оценување при проценка на принципите

3.18. Рамката за оценување е изработена врз основа на тежината и итноста на потребата за справување со проблематичните прашања.

Се почитува

Субјектот од ИФП го почитува принципот. Утврдените разлики и недоследности не се проблематични прашања и се мали, може да се решат, а субјектот од ИФП може да ги поднесе во работењето.

Главно се почитува

Субјектот од ИФП главно го почитува принципот. При проценката биле утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто субјектот од ИФП треба да ги реши и да ги следи во одредена временска рамка.

Делумно се почитува

Субјектот од ИФП делумно го почитува принципот. При проценката се утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто би можеле да станат сериозни доколку не се решат за кусо време. Субјектот од ИФП треба да му даде приоритет на решавањето на овие прашања.

Не се почитува

Субјектот од ИФП не го почитува принципот. При проценката се утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто бараат итно решавање. Субјектот од ИФП треба да му даде највисок приоритет на решавањето на овие прашања.

Не се применува

Принципот не се применува кај субјектот од ИФП што е предмет на оценувањето заради особени правни, институционални, структурни или други карактеристики на субјектот од ИФП⁴.

Водич за доделување оценки

3.19. Оценувачите треба да доделат оценки коишто ќе ги одразат околностите во времето кога е извршена проценката. Оценката е изградена врз основа на главните заклучоци и е одраз на расудувањето на оценувачите во однос на видот или влијанието на ризиците и другите прашања поврзани со секоја утврдена разлика или недостаток. Онаму каде што може, во извештајот треба да се наведат и планови за подобрувања, но тоа не треба да влијае врз расудувањето за почитување на принципите.

3.20. Во проценката треба да се наведат случаите кога почитувањето на одреден принцип не може соодветно да се процени и да се објасни зошто. На пример, може да не е обезбедена одредена информација, или пак клучните лица или институции не биле достапни за да ги разгледаат важните прашања. Неисполнетите барања за информации или средби треба да бидат документирани во писмена форма. Во вакви случаи, оценувачите може да ги третираат ваквите недостатоци на информации како доказ за проблем.

3.21. При одредувањето оценка за еден принцип, оценувачите најпрвин треба да утврдат дали принципот не е применлив. Ова е во случај кога принципот не се применува на видот на оценуваниот субјект од ИФП (на пример, принципот 4 за кредитен ризик за ДРФТ и принципот 6 за маргината кога субјектот од ИФП е платен систем). Ова исто така може да биде случај кога принципот се однесува на видот на оценуваниот субјект од ИФП, но специфичните правни, институционални, структурни или други карактеристики на надлежноста на субјектот од ИФП или дизајнот придонесуваат за неважност на принципот

⁴ Случајот за принцип за кој не се врши проценка не припаѓа во оваа категорија. Листа на принципи коишто не се покриени во проценката и придружно објаснување на причините за исклучување, се дел од воведот на проценката (види, на пример, вовед во Анексот Б).

(на пример, принципот 4 за кредитниот ризик во случај кога субјект од ИФП е РТГС без можност за обезбедување (интрадневен) кредит за учесниците).

3.22. При оценувањето на применливиот принцип, оценувачите треба да одредат дали принципот се почитува. За да се почитува одреден принцип, некои утврдени разлики или недоследности треба да се незначајни и не треба да претставуваат проблематични прашања, односно би требало да се решат, а субјектот од ИФП би требало да може да ги смета за вообичаени во работењето. Кога еден принцип не се почитува целосно, оценувачите мора да одлучат за степенот на почитувањето. Оценките треба да го земат предвид не само бројот на утврдени прашања, туку и нивото на проблематичност. Важно е да се забележи дека можеби има повеќе прашања со различни степени на проблематичност. Во вакви случаи, оценувачите вообичаено треба да го оценат принципот така, што ќе го одразува мислењето на оценувачот за сериозноста на утврдените проблеми:

- Доколку при оценувањето се утврдени едно или повеќе сериозни проблематични прашања коишто бараат итна реакција и затоа треба да се решат со најголем приоритет, принципот треба да се оцени како „не се почитува“.
- Доколку претходниот услов не е применлив и проценката утврди едно или повеќе проблематични прашања коишто може да бидат сериозни доколку не се решат брзо и дека треба да се решат со голем приоритет, принципот треба да се оцени како „делумно се почитува“.
- Доколку претходните два услови не се применливи и проценката утврди едно или повеќе проблематични прашања коишто субјектот од ИФП треба да ги реши и да постапи во согласност со дефинирана временска рамка, принципот треба да се оцени како „главно се почитува“.

Сепак, оценувачите треба да обезбедат дека оценувањето ги одразува околностите. На пример, во некои случаи, комбинацијата на извесен број помали разлики или недостатоци може да создадат проблематично прашање.

Чекор 5: Одредување на соодветната временска рамка за решавање на секое проблематично прашање

3.23. Извештајот за проценка треба да се изготви со (а) јасно утврдување на проблематичните прашања коишто треба да се решат, доколку има такви и (б) наведување на соодветната временска рамка за решавање на секое проблематично прашање. При подготовката на препораките за принципот којшто не е оценет како „се почитува“, оценувачите треба да дадат препораки коишто се однесуваат на проблематичните прашања коишто ќе послужат за подобрување на нивото на почитување на принципот од страна на субјектот од ИФП.

3.24. Не постои едноставен процес за дефинирање на соодветната временска рамка, но може да биде корисно да се разгледаат некои основни чекори. Оценувачите треба да ги утврдуваат областите во кои отсуството на целосно почитување на принципите може да доведе до сериозни проблеми. КСПП и МОКХВ немаат доделено степени на важност за поединечните принципи, бидејќи принципите како група придонесуваат за безбедноста и

ефикасноста на субјектот од ИФП. Оценувачите ќе мора да ги одредат приоритетите врз основа на нивната проценка за недостатоците коишто претставуваат најголеми ризици или најголем недостаток на транспарентност или ефективност за субјектот од ИФП.

3.25. Откако ќе ги одредат приоритетните области, оценувачите треба да ги одредат постапките што треба да се преземат во секоја област. Во случај на проценки извршени од страна на домашните власти, од субјектот од ИФП се очекува дека ќе подготви акциски план којшто треба да го разгледаат властите. Во случај на проценки извршени од страна на надворешни оценувачи, оценувачите често даваат препораки и дискутираат за нив со релевантните власти. Исто така, треба да се специфицира и разумната временска рамка во која треба да се третира проблематичното прашање.

3.26. Онаму каде што е пригодно, оценувачите, исто така, треба да дадат препораки за да се коригираат разликите или недостатоците коишто не се проблематични прашања. Нема обврска или одредена временска рамка за спроведување на овие препораки и субјектот од ИФП би можел да ги сфати како нешто вообичаено во своето работење.

Чекор 6: Подготовка на извештајот за проценка

3.27. Шаблон на извештајот за проценка на усогласеност на субјект од ИФП во однос на принципите е даден во Анексот Б. Шаблонот за извештајот за оценување на субјектите од ИФП во дадена земја, како и за проценка на властите од таа земја за усогласеноста во однос на принципите и одговорностите е даден во Анексот Г.

4.0. Методологија за проценка на одговорностите на властите

4.1. Во овој дел се опишува методологијата за проценка на одговорностите на властите во врска со субјектот од ИФП и преставува помошна алатка на властите и меѓународните финансиски институции во оценката на почитувањето на ПИФП. Оваа методологија за проценка може да се користи за да се изврши проценка на властите, индивидуално и колективно. Меѓународните финансиски институции, во контекст на ППФС, ќе извршат проценка на властите на ниво на таа надлежност.

Општи упатства за спроведување на проценката на одговорностите

4.2. Постојат шест чекори коишто се вклучени во проценката на одговорностите: (1) утврдување на соодветниот обем на проценка; (2) прибирање факти за секое главно барање; (3) развој на главните заклучоци за секоја одговорност; (4) доделување оценка за секоја одговорност; (5) одредување на соодветната временска рамка за решавање на секое евентуално проблематично прашање, вклучувајќи и дискусија за приоритетите; и (6) подготовка на извештај за проценката.

Чекор 1: Утврдување соодветен обем на проценка

4.3. Оценувачите треба внимателно да размислат за обемот на оценувањето. На властите коишто се предмет на проценка треба, пред да започне проценката, однапред јасно да им се соопшти обемот на проценката.

Одредување на властите што треба да се предмет на проценка

4.4. Во принцип, властите треба да се оценуваат на ниво на надлежноста, а не на ниво на индивидуалната регулаторна, супервизорска или надгледувачка власт. Ова им овозможува на оценувачите да извршат сеопфатна проценка на тоа дали властите ги почитуваат одговорностите и да ги утврдат потенцијалните регулаторни недостатоци или преклопувања во надлежностите. Овој пристап е во согласност со одговорноста Д и меѓу другото се однесува на соработката меѓу домашните власти. Исто така, овој пристап не ја исклучува можноста некои постапки да се однесуваат на одредени власти во рамките на надгледувањето во земјата или на посебен тип субјект од ИФП. Исто така, властите можеби ќе сакаат да извршат проценка, заеднички или поединечно, на сопственото почитување на одговорностите во надлежноста.

4.5. Сепак, може да има ситуации каде што оценувањето на регулаторната, супервизорската и надгледувачката рамка којашто се однесува на одредени субјекти од ИФП е соодветна, како на пример во случаите со субјекти од ИФП со прекугранични активности. Странските власти, на пример, може да бидат заинтересирани не само за општото придржување на домашните власти до одговорностите, туку и за поспецифична проценка на начинот на примена на одговорностите во однос на одреден субјект од ИФП. Исто така, може да биде соодветно да се проценат одговорностите во врска со категорија субјекти од ИФП (на пример, да се сфати како националните власти ги исполнуваат своите одговорности кон ЦДС).

Чекор 2: Прибирање факти за секое главно барање

4.6. Оценувачите треба да соберат доволно факти со цел да дојдат до клучните заклучоци за секоја одговорност. Делот 6 од овој извештај содржи прашања организирани според главното барање за секоја од петте одговорности. Овие прашања се алатки коишто треба да им помогнат на оценувачите во прибирањето факти за да се утврди дали властите ги исполнуваат обврските. Исто така, процесот на прибирање информации може да послужи како предвремен показател за степенот до кој властите коишто се оценуваат ги исполнуваат очекувањата за обезбедување пристап до информации.

4.7. Прашањата наведени во Делот 6 се наменети да ги информираат и да ги водат оценувачите до заклучок, а не да ги заменат.⁵ Прашањата не се наменети за да им служат само како потсетник. Згора на тоа, прашањата не се наменети да бидат сеопфатни и оценувачите може да поставуваат дополнителни или различни прашања. Во некои случаи, оценувачите може да сакаат да ги изменат конкретните прашања за да ги одразат специфичните околности за оценување. Листата на прашања коишто ќе ја користат оценувачите треба да обезбеди најмалку ниво на информации што ќе биде еднакво на она што е вклучено во методологијата за проценка.

4.8. Со цел да се изгради контекстуална база за развој на главните заклучоци и оценките од проценката, оценувачите треба да ги разберат надлежноста, правилата и процедурите на властите. Затоа, оценувачите треба да ги имаат предвид следниве сеопфатни прашања за секоја од одговорностите за време на проценката:

1. Кој е пристапот или методот на властите за почитување на одговорноста?
2. Кои анализи, процеси или образложенија ги користат властите за да ја осигурат ефективностa на нивниот пристап или метод за почитување на одговорноста?
3. Како властите ги мерат и ги следат нивните тековни остварувања во однос на почитувањето на одговорноста?
4. Каков друг доказ е на располагање којшто може да помогне во следењето на тековните работи во поглед на почитувањето на одговорноста?

Чекор 3: Развивање на клучните заклучоци за секоја одговорност

4.9. Оценувачите треба да се залагаат за оформување на клучните заклучоци до степенот до кој се почитува одговорноста од страна на властите коишто се предмет на оценување. Треба да се извлечат главни заклучоци за секоја одговорност, коишто треба да бидат дадени во преглед во описна форма и да се засноваат на фактите коишто ги собрале оценувачите. Кога се изведува главен заклучок, оценувачот треба:

1. Да ги сумира практиките и достигнувањата на властите, онака како што се бара.
2. Да ги утврди разликите и недостатоците коишто произлегуваат од фактите коишто тие ги собрале.

⁵Прашањата вклучени во методологијата за проценка може да се ревидираат во иднина за да се обезбеди тековно ажурирање.

3. За секоја разлика или недостаток, да се опише секој придружен ризик или други проблеми и последици за почитувањето на одговорноста.

4. За секоја разлика или недостаток, да се утврди дали тоа е проблематично прашање врз основа на придружните ризици и проблеми. *Проблематично прашање* е пропуст, нетранспарентност или недостаток на ефективност при изведувањето на надгледувањето или супервизијата, што треба да се решат. Оценувачите треба да прават разлика меѓу трите категории проблематични прашања: (а) проблематични прашања коишто се сериозни и бараат итно внимание; (б) проблематични прашања коишто би можеле да станат сериозни ако не се решат веднаш; и (в) проблематични прашања коишто треба да се решат во дефинирана временска рамка.

Главните заклучоци ќе служат како основа за градење и доделување оценка како што е опишано во чекор 4.

Чекор 4: Доделување оценка за секоја одговорност

4.10. Оваа рамка за оценување од методологијата за проценка дава насоки за доделување оценки за секоја одговорност. МФИ ќе ја користат оваа рамка за оценување, особено во контекст на ППФС. Националните власти, исто така, може да ја користат оваа рамка за своите самопроценки. Оценката се доделува на ниво на секоја одговорност.

Рамка за оценување од проценката на одговорностите

4.11. Рамката за оценување е изработена врз основа на тежината и итноста на потребата за справување со проблематичните прашања.

Се почитува

Властите ја исполнуваат одговорноста. Утврдените разлики и недоследности не се проблематични прашања и се мали, може да се решат, а властите може да ги сфатат како нормален дел од работењето. Властите главно ги исполнуваат одговорностите. При проценката биле утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто властите треба да ги решат и да ги следат во одредена временска рамка.

Главно се почитува

Властите делумно ги исполнуваат одговорностите. При проценката се утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто би можеле да станат сериозни доколку не се решат за кусо време. Властите на кои се однесува овој проблем, треба да му дадат висок приоритет на решавањето на овие прашања.

Делумно се почитува

Не се почитува

Властите не ги исполнуваат одговорностите. При проценката се утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто бараат итно решавање. Затоа, властите на кои се однесува овој проблем треба да му даде највисок приоритет на решавањето на овие прашања.

Не се применува

Одговорноста не се применува кај властите заради специфичната институционална рамка или други услови со кои се соочуваат властите во однос на оваа одговорност.⁶

Водич за доделување оценки

4.12. Оценувачите треба да доделат оценки коишто ќе ги одразат условите во времето на проценката. Оценката е изградена врз основа на главните заклучоци и е одраз на расудувањето на оценувачите во однос на видот или влијанието на ризиците и другите прашања поврзани со секоја утврдена разлика или недостаток. Онаму каде што може, во извештајот треба да се наведат и планови за подобрувања, но тоа не треба да влијае врз оценувањето на почитувањето на одговорностите.

4.13. Во проценката треба да се наведат случаите кога почитувањето на одредена одговорност не може соодветно да се процени и да се објасни зошто. На пример, може да не е обезбедена одредена информација, или пак клучните лица или институции можеби не биле достапни за разгледување важни прашања. Неисполнетите барања за информации или средби треба да бидат документирани во писмена форма. Во вакви случаи, оценувачите може да ги третираат ваквите информациски недостатоци како доказ за загриженоста.

4.14. При одредувањето оценка за почитувањето на одговорноста, оценувачите најпрвин треба да утврдат дали таа се почитува. За да се почитува одредена одговорност, евентуалните разлики и недостатоци не треба да бидат проблематични прашања и треба да се незначайни и решливи, а властите да можат да ги сметаат за вообичаени во нивното работење. Кога одговорноста не се почитува целосно, оценувачите мора да решат за степенот на почитувањето. Оценките треба да го земат предвид не само бројот на утврдени проблеми, туку и нивото на проблематичност. Важно е да се забележи дека можеби има повеќе прашања со различни степени на проблематичност. Во вакви случаи, оценувачите вообичаено треба да ја утврдат одговорноста така, што ќе може да го одразува мислењето на оценувачот за сериозноста на најгорливите утврдени проблеми:

⁶ Случаите да не се оценува одговорноста не спаѓаат во оваа категорија. Листата на одговорности коишто не се опфатени во проценката и придружните објасненија на причините за исклучување се дел од воведот на проценката (види на пример, вовед во Анексот В).

- Доколку при проценката се утврдени една или повеќе сериозни проблематични прашања коишто бараат итна реакција и затоа треба да се третираат со највисок приоритет, принципот треба да се оцени како „не се почитува“.
- Доколку претходниот услов не е применлив и при оценката се утврдени едно или повеќе проблематични прашања коишто може да бидат сериозни доколку не се решат брзо и треба да бидат третирани со висок приоритет, принципот треба да се оцени како „делумно се почитува“.
- Доколку претходните два услови не се применливи и при проценката се утврдени едно или повеќе проблематични прашања коишто властите треба да ги решат и да постапат во согласност со дадената временска рамка, одговорноста треба да се рангира како „главно се почитува“.

Сепак, оценувачите треба да обезбедат дека оценувањето е соодветен одраз на околностите. На пример, во некои случаи, комбинацијата на извесен број помали разлики или недостатоци може да претставуваат проблематично прашање.

Чекор 5: Одредување соодветна временска рамка за решавање на секое проблематично прашање

4.15. Извештајот за проценка треба да се изготви со (а) јасно утврдување на проблематичните прашања коишто треба да се решат, доколку има такви, (б) наведување соодветна временска рамка за решавање на секое проблематично прашање и (в) да се утврдат страните коишто се најдобро поставени за решавање на секое проблематично прашање. При подготовката на препораките за одговорностите за коишто не е оценето дека „се почитуваат“, оценувачите треба да дадат препораки коишто се однесуваат на проблематичните прашања и треба да послужат за подобрување на нивото на почитување на одговорноста. Оценувачите треба да назначат кому се упатени овие препораки.

4.16. Не постои едноставен процес за дефинирање соодветна временска рамка, но може да биде корисно да се разгледаат некои основни чекори. Оценувачите треба да ги утврдат областите во кои нецелосното почитување на одговорностите може да доведе до сериозни проблеми. КСПП и МОКХВ немаат доделено степени на важност за поединечните одговорности, бидејќи одговорностите, како група, придонесуваат за безбедноста и ефикасноста на субјектите од ИФП. Оценувачите ќе мора да ги одредат приоритетите врз основа на својата проценка за недостатоците коишто претставуваат најголем ризик или најголем недостаток на транспарентност или ефективност за властите.

4.17. Откако ќе ги одредат приоритетните области, оценувачите потоа треба да ги утврдат потребните активности во секоја област. Онаму каде што властите спроведуваат самопроценки, треба да подготват план на активности. Во случај проценките да ги извршуваат надворешни оценувачи, оценувачите тогаш подготвуваат препораки и разговараат за нив со властите. Во секој случај, треба да се одреди која страна е најдобро поставена за да започне со мерката или препораката. Треба да се специфицира разумна временска рамка во која треба да се реши проблематичното прашање.

4.18. Онаму каде што е соодветно, оценувачите треба исто така да дадат препораки за да се коригираат разликите или недостатоците коишто не се загрижувачки. Нема обврска или одредена временска рамка за спроведување на овие препораки, при што властите би можеле да ги прифатат како вообичаени во своето работење.

Чекор 6: Подготовка на извештајот за проценка

4.19. Шаблонот на извештајот за проценка на властите во однос на одговорностите е даден во Анексот В. Шаблонот на извештајот за оценување на субјекти од ИФП на земјата и властите во однос на принципите и одговорностите е даден во Анексот Г.

5.0. Прашања според главните барања за принципите на ИФП

	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
	•	•	•	•	•
Принцип 1: Правна основа					
Субјектот од ИФП треба да има добро поставена, јасна, транспарентна и спроведлива правна основа за секој материјален аспект на своите активности во сите релевантни надлежности.					

Со оглед на тоа дека издржаната правна основа за активностите на субјектот од ИФП во сите релевантни надлежности е од клучно значење за целокупната стабилност на субјектот од ИФП, овој принцип треба да се разгледува во содејство со другите принципи.

Главно барање 1: Правната основа треба да обезбеди висок степен на сигурност за секој материјален аспект на активностите на субјект од ИФП во сите релевантни надлежности.

Материјални аспекти и релевантни надлежности

П.1.1.1: Кои се материјалните аспекти на активностите на субјектот од ИФП што бараат високо ниво на правна сигурност (на пример, права и интереси во финансиски инструменти; конечност на порамнувања; нетирање; интероперабилност; непреносливост и дематеријализирање на хартиите од вредност; аранжмани за испорака наспроти плаќање, плаќање наспроти плаќање или испорака наспроти испорака; аранжмани за обезбедување (вклучувајќи ги и аранжманите за маргини); и процедури при неможност за намиравање на обврски)?

П.1.1.2: Кои се релевантните надлежности за секој материјален аспект на активностите на субјектот од ИФП?

Правна основа за секој материјален аспект

П.1.1.3: Како субјектот од ИФП се осигурува дека неговата правна основа (односно правната рамка и правилата, процедурите и договорите на субјектот од ИФП) обезбедува висок степен на правна сигурност за секој материјален аспект на активностите на субјектот од ИФП во сите релевантни надлежности?

- а) За субјект од ИФП којшто е ЦДХВ, како ЦДХВ се осигурува дека неговите правни основи поддржуваат непреносливост и дематеријализирање на хартиите од вредност и трансфер на хартиите од вредност во електронски систем на евиденција?
- б) За субјект од ИФП којшто е централна договорна страна, како субјектот се осигурува дека неговите правни основи му ја овозможуваат улогата на централна договорна страна, вклучувајќи ги правните основи за новација, отворена понуда или друг правен инструмент? Дали централната договорна страна наведува дали новација, отворена понуда или друг сличен правен инструмент може да биде повлечен или изменет? Ако одговорот е да, под кои услови?

- в) За субјект од ИФП којшто е ДРФТ, како ДРФТ се осигурува дека неговите правни основи ги заштитуваат записите коишто ги одржува? Како правната основа ги дефинира правата на релевантните засегнати страни во однос на пристапот, тајноста и обелоденувањето на податоците?
- г) Како се осигурува субјектот од ИФП, којшто има аранжман за нетирање, дека неговите правни основи ќе поддржуваат спроведливост на тој аранжман?
- д) Доколку има конечност при порамнување кај субјектот од ИФП, како тој се осигурува дека неговите правни основи ја поддржуваат конечноста на трансакциите, вклучувајќи ги и оние на несолвентен учесник? Дали правните основи за надворешните механизми на порамнување коишто ги користи субјектот од ИФП, како системите за трансфер на средства или трансфер на хартии од вредност, исто така ја поддржуваат оваа конечност?

Главна барање 2: Субјектот од ИФП треба да има правила, процедури и договори кои се јасни, разбирливи и во согласност со релевантните закони и прописи.

П.1.2.1: Како субјектот од ИФП покажува дека неговите правила, процедури и договори се јасни и разбирливи?

П.1.2.2: Како субјектот од ИФП обезбедува неговите правила, процедури и договори да се во согласност со релевантните закони и прописи (на пример, преку правно мислење или анализа)? Дали некои недоследности се откриени и се поправени? Дали правилата, процедурите и договорите кај субјектот од ИФП се ревидирани или се оценети од страна на надворешните власти или субјекти?

П.1.2.3: Дали правилата, процедурите и договорите кај субјектот од ИФП треба да бидат одобрени пред да се пуштат во употреба? Ако е така, од кој и како?

Главна барање 3: Субјектот од ИФП треба да биде способен да ја направи правната основа за своите активности јасна и разбирлива за надлежните власти, учесниците и онаму каде што е релевантно, за клиентите на учесниците.

П.1.3.1: Како субјектот од ИФП ја прави правната основа за своите активности разбирлива за надлежните власти, учесниците и онаму каде што е релевантно, за клиентите на учесниците?

Главна барање 4: Субјектот од ИФП треба да има правила, процедури и договори кои се применливи во сите релевантни надлежности. Треба да има висок степен на сигурност дека активностите преземени од своја страна согласно со таквите правила и процедури нема да се поништат, да се изменат или да се предмет на исчекување.

Извршност на правилата, процедурите и договорите

П.1.4.1: Како субјектот од ИФП постигнува високо ниво на доверба дека неговите правила, процедури и договори поврзани со неговите операции се применливи во сите релевантни надлежности утврдени во главното барање 1 (на пример, преку правно мислење и анализа)?

Степен на сигурност за правилата и процедурите

П.1.4.2: Како субјектот од ИФП постигнува висок степен на сигурност дека неговите правила, процедури и договори нема да се поништат, да се изменат, или да бидат предмет на исчекување? Има ли некои околности во кои активностите на субјектот од ИФП спроведени согласно со своите правила, процедури и договори може да се поништат, да се изменат или да бидат предмет на исчекување? Ако е така, кои се тие околности?

П.1.4.3: Дали суд во која било релевантна надлежност некогаш сметал дека некои активности или аранжмани на субјектот од ИФП, спроведени согласно со своите правила и процедури, се неспроведливи?

Главно барање 5: Субјектот од ИФП кој работи под различни надлежности треба да ги утврдува и да ги ублажи ризиците коишто произлегуваат од каков било потенцијален конфликт на законите во различните надлежности.

П.1.5.1: Ако субјектот од ИФП работи под различни надлежности, како го издвоил и го анализира прашањето за каков било конфликт со законите? Кога постои несигурност во однос на спроведливоста на закон од аспект на изборот на надлежноста од страна на субјектот од ИФП, дали субјектот од ИФП има добиено независна правна анализа за прашањата за потенцијален конфликт со законите? Какви прашања издвоил и анализираше субјектот од ИФП во врска со потенцијалниот конфликт со законите? Како субјектот од ИФП ги истакнува прашањата за каков било потенцијален конфликт со законите?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 2: Раководење

Субјектот од ИФП треба да има аранжмани за раководење коишто се јасни и транспарентни, коишто ги промовираат безбедноста и ефикасноста на субјектот и ја поддржуваат стабилноста на поширокиот финансиски систем, другите релевантни цели од јавен интерес и целите на релевантните засегнати страни.

При разгледувањето на овој принцип, треба да се забележи дека ако субјектот од ИФП е целосно поседуван или контролиран од друг ентитет, аранжманите за раководење на ентитетот треба исто така да се разгледаат за да се осигури дека тие немаат спротивен ефект на усогласеноста на субјектот со овој принцип. Како што раководењето обезбедува процеси преку кои некоја организација ги поставува своите цели и го уредува начинот за постигнување на тие цели и го надгледува спроведувањето во однос на тие цели, така овој принцип треба да се разгледува во содејство со другите принципи.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да има цели со кои им се дава висок приоритет на безбедноста и ефикасноста на субјектот и со кои експлицитно се поддржува стабилноста на поширокиот финансиски систем и другите релевантни цели од јавен интерес.

П.2.1.1: Кои се целите на субјектот од ИФП и дали тие се јасно определени? Како субјектот од ИФП го проценува исполнувањето на овие цели?

П.2.1.2: Како со целите на субјектот од ИФП се става висок приоритет на безбедноста и ефикасноста? Како со целите на субјектот од ИФП експлицитно се поддржува стабилноста на поширокиот финансиски систем и другите релевантни цели од јавен интерес?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да има документиран аранжман за раководење коишто обезбедуваат јасни и директни линии на одговорност и отчет. Овие аранжмани треба да бидат обелоденети и достапни за сопствениците, надлежните власти, учесниците и за пошироката јавност.

Аранжмани за раководење

П.2.2.1: Кои се аранжманите за раководење согласно со кои работи одборот на директори (или еквивалентно) и раководството на субјектот од ИФП? Кои се линиите на одговорност и отчет на субјектот од ИФП? Како и каде се документиран овие аранжмани?

П.2.2.2: За системи каде што оператор е централната банка, на кој начин е уредено во аранжманите за раководење справувањето со можните или согледливите конфликти на интерес? До кој степен во аранжманите за раководење се дозволува одвојување на оперативната и надгледувачката функција?

П.2.2.3: Како субјектот од ИФП обезбедува отчет кон сопствениците, учесниците и други релевантни засегнати страни?

Обелоденување на аранжманите за раководење

П.2.2.4: Како се обелоденуваат аранжманите за раководење пред сопствениците, надлежните власти, учесниците и пошироката јавност?

Главно барање 3: Улогите и одговорностите на одборот на директори на субјектот од ИФП (или еквивалентно) треба да бидат јасно дефинирани и треба да бидат документирани процедурите за неговото функционирање, вклучувајќи ги и процедурите за утврдување, справување и управување со конфликт на интереси на членовите на одборот. Одборот треба да го ревидира и своето вкупно остварување и остварувањето на индивидуалните членови на одборот на редовна основа.

Улоги и одговорности на одборот

П.2.3.1: Кои се улогите и одговорностите на одборот на директори (или еквивалентно) на субјектот од ИФП и дали се јасно дефинирани?

П.2.3.2: Кои се процедурите на одборот за своето функционирање, вклучувајќи процедури за утврдување, справување и управување со конфликт на интереси на членовите на одборот? Како се документирани овие процедури и за кого се обелоденети? Колку често се ревидираат?

П.2.3.3: Опишете ги комитетите на одборот коишто се воспоставени за полесно функционирање на одборот. Кои се улогите, одговорностите и составот на таквите комитети?

Ревидирање на остварувањата

П.2.3.4: Кои се процедурите за ревидирање на остварувањата на одборот во целина и остварувањето на секој член на одборот посебно?

Главно барање 4: Одборот во својот состав треба да има соодветни членови со соодветни вештини и поттикнувања за да ги исполни своите улоги. Ова обично бара вклучување на неизвршните член (членови) на одборот.

П.2.4.1: До кој степен одборот на субјектот од ИФП ги има соодветните вештини и поттикнувања за исполнување на своите повеќекратни улоги? Како субјектот од ИФП се осигурува дека ова е исполнето?

П.2.4.2: Какви поттикнувања обезбедува субјектот од ИФП за да ги привлече и да ги задржи членовите на одборот со соодветни вештини? Како овие поттикнувања се одразуваат на долг рок за остварување на целите на субјектот?

П.2.4.3 Дали одборот вклучува неизвршни или независни членови на одборот? Ако одговорот е позитивен, колку се такви членови?

П.2.4.4: Ако одборот вклучува независни членови на одборот, како субјектот од ИФП дефинира независен член на одборот? Дали субјектот од ИФП обелоденува кого од членовите на одборот го смета независен?

Главно барање 5: Улогите и одговорностите на раководството треба да бидат јасно дефинирани. Раководството на субјектот од ИФП треба да има соодветно искуство, разновидни вештини и интегритет потребни за исполнување на своите одговорности за работењето и управувањето со ризикот на субјектот.

Улоги и одговорности на раководството

П.2.5.1: Кои се улогите и одговорностите на раководството и дали се тие јасно дефинирани?

П.2.5.2: Како се поставени и оценети улогите и целите на раководството?

Искуство, вештини и интегритет

П.2.5.3: До кој степен раководството на субјектот од ИФП има соодветно искуство, разновидни вештини и интегритет потребни за работењето и управувањето со ризикот на субјектот од ИФП? Како субјектот од ИФП се осигурува дека тоа е исполнето?

П.2.5.4: Каков е процесот на промена на раководството ако е потребно?

Главна барање 6: Одборот треба да воспостави јасна, документирана рамка за управување со ризикот којашто ги вклучува политиката на субјектот од ИФП за толеранција на ризик, доделување одговорност и отчет за одлуките за ризик и да пропише кој донесува одлуки во кризни и вонредни ситуации. Аранжманите за раководење треба да осигурат дека управувањето со ризикот и функциите на внатрешна контрола имаат доволно овластувања, независност, ресурси и пристап до одборот.

Рамка за управување со ризикот

П.2.6.1: Која е рамката за управување со ризикот којашто е донесена од одборот? Како е таа документирана?

П.2.6.2: Како во оваа рамка е поставена политиката на субјектот од ИФП за толеранција на ризикот, доделувањето одговорности и отчетот за одлуките за ризик (како на пример лимити на изложеност на ризик) и како е пропишано донесувањето одлуки во кризни и вонредни ситуации?

П.2.6.3: Кој е процесот за утврдување, усвојување и ревидирање на рамката за управување со ризикот?

Овластување и независност на управувањето со ризиците и ревизорски функции

П.2.6.4: Кои се улогите, одговорностите, овластувањата, линиите на известување и ресурсите на функциите за управувањето со ризикот и ревизорските функции?

П.2.6.5: Како одборот се осигурува дека има соодветно раководење околу усвојувањето и користењето на моделите за управување со ризикот? Како се потврдуваат овие модели и соодветните методологии?

Главна барање 7: Одборот треба да осигури дека поставеноста, правилата, целокупната стратегија, како и главните одлуки на субјектот од ИФП соодветно ги одразуваат легитимните интереси на неговите директни и индиректни учесници и другите релевантни засегнати страни. Крупните одлуки треба да им бидат јасно обелоденети на засегнатите страни и таму каде што имаат широко пазарно влијание, треба да бидат јавно достапни.

Утврдување и земање предвид на интересите на засегнатите страни

П.2.7.1: Како субјектот од ИФП ги утврдува и води сметка за интересите на учесниците и другите релевантни засегнати страни при донесувањето на одлуките во врска со поставеноста, правилата, целокупната стратегија и крупните одлуки?

П.2.7.2: Како одборот ги разгледува ставовите на директните, индиректните учесници и другите релевантни засегнати страни за овие одлуки: на пример, дали учесниците се вклучени во комитетот за управување со ризикот, во корисничките комитети како што се група за управување со неможност за намирување на обврски или преку јавни консултации?

Како се утврдуваат конфликтите на интерес помеѓу засегнатите страни и субјектот од ИФП и како се решаваат тие?

Обелоденување

П.2.7.3: До кој степен субјектот од ИФП ги обелоденува крупните одлуки донесени од одборот пред релевантните засегнати страни и онаму каде што е соодветно, пред јавноста?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 3: Рамка за сеопфатно управување со ризиците

Субјектот од ИФП треба да има солидна рамка за управување со ризикот за сеопфатно управување со правни, кредитни, ликвидносни, оперативни и други ризици.

При разгледувањето на овој принцип, проценителот треба да ги има предвид различните видови ризици, оние што ги презема и оние што ги предизвикува субјектот од ИФП, како и нивната врска и интеракција. Затоа, овој принцип треба да се разгледува во содејство со другите принципи.

Главна барање 1: Субјектот од ИФП треба да има политики, процедури и системи за управување со ризикот со кои се овозможува утврдување, мерење, следење и управување со опсег на ризици коишто се јавуваат кај субјектот од ИФП или се на негов товар. Рамките за управување со ризикот треба да бидат предмет на периодични ревизии.

Ризици кои се јавуваат кај или се на товар на субјектот од ИФП

П.3.1.1: Какви видови на ризик се јавуваат кај субјектот од ИФП или се на негов товар?

Политики, процедури и системи за управување со ризици

П.3.1.2: Кои се политиките, процедурите и контролите на субјектот од ИФП коишто помагаат при утврдувањето, мерењето, следењето и управување на ризиците кои се јавуваат кај субјектот од ИФП или се на товар на истиот?

П.3.1.3: Кои системи за управување со ризици се користат од страна на субјектот од ИФП коишто помагаат при утврдување, мерење, следење и управување со својот опсег на ризици?

П.3.1.4: Како овие системи обезбедуваат капацитет за агрегирање на изложеноста во склоп на субјектите од ИФП и онаму каде што е применливо, и изложеноста на други релевантни чинители, како учесниците кај субјектот и нивните клиенти?

Ревидирање на политиките, процедурите и системите за управување со ризикот

П.3.1.5: Кој е процесот за развој, одобрување и одржување на политиките, процедурите и системите за управување со ризиците?

П.3.1.6: Како субјектот од ИФП ја оценува ефективноста на политиките, процедурите и системите за управување со ризиците?

П.3.1.7: Колку често политиките, процедурите и системите за управување со ризиците се ревидираат и се ажурираат од субјектот од ИФП? Како со овие ревидирања се води сметка за варијациите на интензитетот на ризик, промената на пазарната околина и практики?

Главна барање 2: Субјектот од ИФП треба да обезбеди поттик за учесниците и онаму каде што е релевантно, и за клиентите на учесниците, за да управуваат и да спречат ширење на ризиците на кои тие го изложуваат субјектот од ИФП.

П.3.2.1: Какви информации обезбедува субјектот од ИФП за своите учесници и онаму каде што е релевантно и за клиентите на учесниците, за да им овозможи да управуваат и да спречат ширење на ризици на кои тие го изложуваат субјектот од ИФП?

П.3.2.2: Каков поттик обезбедува субјектот од ИФП за учесниците и онаму каде што е релевантно и за нивните клиенти за да ги следат и да управуваат со ризиците на кои тие го изложуваат субјектот од ИФП?

П.3.2.3: Како субјектот од ИФП ги поставува своите политики и системи за да бидат ефективни и да им овозможат на нивните учесници и, онаму каде што е релевантно, на клиентите на учесниците да управуваат и да спречат ширење на ризиците?

Главното барање 3: Субјектот од ИФП треба редовно да ги ревидира материјалните ризици коишто ги презема од другите субјекти и ги предизвикува на другите субјекти (како што се: другите субјекти од ИФП, банки за порамнување, обезбедувачи на ликвидност, и даватели на услуги) како резултат на меѓузависност и да развие соодветни алатки за управување со ризици за да се справи со овие ризици.

Материјални ризици

П.3.3.1: Како субјектот од ИФП ги утврдува материјалните ризици коишто ги презема од другите субјекти и ги предизвикува на другите субјекти како резултат на меѓузависност? Кои материјални ризици ги утврдил субјектот од ИФП?

П.3.3.2: Како се мерат и се следат овие ризици? Колку често субјектот од ИФП ги ревидира овие ризици?

Алатки за управување со ризиците

П.3.3.3: Какви алатки за управување со ризиците се користат од субјектот од ИФП за да се справи со ризиците коишто произлегуваат од меѓузависноста со други субјекти?

П.3.3.4: Како субјектот од ИФП ја оценува ефективноста на овие алатки за управување со ризиците? Како субјектот од ИФП ги ревидира алатките за управување со ризиците коишто ги користи за справување со овие ризици? Колку често се спроведуваат овие ревизии?

Главното барање 4: Субјектот од ИФП треба да ги утврди сценаријата коишто потенцијално можат да го спречат да ги обезбеди своите критични операции и услуги, како и да води постојана грижа и проценка на ефикасноста на целиот опсег на можности за закрепнување или регуларен престанок со работа. Субјектот од ИФП треба да подготви соодветни планови за закрепнување или престанок со работа врз основа на резултатите од проценката. Онаму каде што е применливо, субјектот од ИФП треба да обезбеди и информации за надлежните власти потребни за целите на планирање решение.

Сценарија коишто може да го спречат субјектот од ИФП да ги обезбеди критичните операции и услуги

П.3.4.1: Како субјектот од ИФП ги утврдува сценаријата што можат потенцијално да го спречат од обезбедување на своите операции и услуги? За кои сценарија е утврдено дека се резултат на овие процеси?

П.3.4.2: Како во овие сценарија се води сметка за независните и зависните ризици на кои е изложен субјектот на ИФП?

Планови за закрепнување или регуларен престанок со работа

П.3.4.3: Какви планови за закрепнување или регуларен престанок со работа има субјектот од ИФП?

П.3.4.4: Како клучната стратегија на субјектот од ИФП за закрепнување или регуларен престанок со работа му овозможува да продолжи со обезбедувањето критични операции и услуги?

П.3.4.5: Како се ревидираат и се ажурираат плановите за закрепнување или регуларен престанок со работа на субјектот од ИФП? Колку често плановите се ревидираат и се ажурираат?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•		•	•	

Принцип број 4: Кредитен ризик

Субјектот од ИФП треба ефективно да ја мери, да ја следи и да управува со кредитната изложеност кон учесниците и изложеноста што произлегува од процесите на неговите плаќања, клиринг и порамнувања. Субјектот од ИФП треба да држи доволно финансиски средства за да ја покрие својата кредитна изложеност кон секој учесник во целост, со висок степен на доверба. Исто така, ЦДС којшто е вклучен во активности со посложен профил на ризик, или којшто е систематски важен во повеќе надлежности, треба да одржува дополнителни финансиски средства, коишто се доволни за покривање широк опсег на потенцијални стрес-сценарија, коишто би вклучиле, но не се ограничени на неможноста за намирување на обврските на двата најголеми учесника и нивните поврзани лица, што потенцијално би предизвикале најголеми вкупни кредитни изложености на ЦДС во екстремни, но веројатни пазарни услови. Сите други ЦДС треба да одржуваат финансиски ресурси што се доволни барем за покривање на неможноста за намирување на обврските на еден од учесниците и неговите поврзани лица, коишто би можеле да предизвикаат најголеми вкупни кредитни изложености на ЦДС во екстремни, но можни услови.

Поради големите интеракции помеѓу управувањето со финансискиот ризик и принципите за финансиските ресурси, овој принцип треба да се разгледува во контекст на Принципот 5 за обезбедувањето, Принципот 6 за маргината и Принципот 7 за ликвидносниот ризик, соодветно. Овој принцип, исто така, треба да се разгледува во контекст на Принципот 13 за правилата и процедурите во случај на неможност за намирување на обврски на учесник, Принципот 23 за обелоденување на правилата, клучните процедури и пазарните податоци и други принципи, соодветно.

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
	•		•	•	

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да воспостави издржана рамка за да управува со својата кредитна изложеност кон учесниците и кредитните ризици коишто произлегуваат од процесите на неговите плаќања, клиринг и порамнувања. Кредитна изложеност може да произлезе од тековната изложеност и/или потенцијалните идни изложености.

П.4.1.1: Која е рамката на субјектот од ИФП за управување со кредитната изложеност, вклучувајќи ги тековните и потенцијалните идни изложености, кон своите учесници и изложеност што произлегува од процесите на неговите плаќања, клиринг или порамнувања?

П.4.1.2: Колку често се ревидира рамката за да ја отслика промената на околината, пазарните практики и новите производи?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да ги утврди изворите на кредитен ризик, рутински да ги мери и да ги следи кредитните изложености, како и да користи соодветни алатки за управување со ризикот заради контрола на овие ризици.

П.4.2.1: Како субјектот од ИФП ги утврдува изворите на кредитен ризик? Кои се изворите на кредитен ризик коишто ги има утврдено субјектот?

П.4.2.2: Како субјектот од ИФП ги мери и ги следи кредитните изложености? Колку често го прави тоа и колку често може да ги пресмета повторно овие изложености? Колку е навремена информацијата?

П.4.2.3: Кои алатки ги користи субјектот од ИФП за да ги контролира утврдените извори на кредитен ризик (на пример, понуда од субјектот за: РТГС, или принцип на порамнување испорака наспроти плаќање, лимити на нето-задолжувањата или интрадневен кредит, воспоставување лимити за концентрација, или вреднување на позициите според пазарни цени на дневна или интрадневна основа)? Како субјектот од ИФП ја мери ефективноста на овие алатки?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС	ДРФТ
---	---------	------	-----------	-----	------

Главно барање 3: Платниот систем или СПХВ треба да ги покрие своите тековни изложености и онаму каде што постојат, потенцијалните идни изложености за секој учесник во целост со висок степен на доверба, користејќи обезбедување и други еквивалентни финансиски средства (види принцип 5 за обезбедување). Во случај на платен систем со одложено нето-порамнување во кој нема гаранција за порамнување, но каде што нивните учесници се соочуваат со кредитни изложености коишто произлегуваат од нивните платежни, клиринг и процеси на порамнување, таков платен систем треба да одржува, во најмала рака, доволно ресурси за да се покрие изложеноста кон двајца учесници и нивните поврзани лица со најголемата вкупна кредитна изложеност во системот.

Покритие на изложеноста кон секој учесник

П.4.3.1: Како платниот систем ги покрива неговите тековни и, онаму каде што постојат, потенцијални идни изложености кон секој учесник? Кој е составот на финансиските ресурси на субјектот од ИФП коишто се користат за покривање на овие изложености? Колку се достапни овие финансиски ресурси?

П.4.3.2: До кој степен овие финансиски ресурси ја покриваат, со висок степен на доверба, тековната и потенцијалната идна изложеност на платниот систем? Колку често платниот систем оценува дали овие финансиски ресурси се доволни?

За платните системи со одложено нето-порамнување во кои нема гаранции за порамнување

П.4.3.3: Ако платниот систем е систем со одложено нето-порамнување во кој нема гаранции за порамнување, дали неговите учесници се соочуваат со кредитна изложеност којашто

произлегува од процесот на плаќање, клирингот и порамнување? Ако има кредитни изложености во системот, како системот ги следи и ги мери овие изложености?

П.4.3.4: Ако платниот систем е систем со одложено нето-порамнување во кој нема гаранции за порамнување и има кредитна изложеност меѓу учесниците, до кој степен финансиските ресурси на платниот систем ја покриваат изложеноста, минимум во случај на неможност за намирување на обврски на двајцата учесници и нивните поврзани лица коишто имаат најголема вкупна кредитна изложеност во системот?

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
---	----	------	------	----------	------

Главното барање 4: ЦДС треба во целост да ги покрие своите сегашни и потенцијални идни изложености на секој учесник со висок степен на доверба преку користење маргина и други авансни финансиски средства (види принцип 5 за обезбедувањето и принцип 6 за маргината). Покрај тоа, ЦДС коишто се вклучени во активности со посложен профил на ризик или кои се системски важни во повеќе надлежности треба да одржуваат дополнителни финансиски средства за покривање различни потенцијални стрес-сценарија, коишто треба да вклучуваат, но не се ограничени на, неможност за намирување на обврските на двајцата учесници и нивните поврзани лица кои би можеле да предизвикаат најголема вкупна кредитна изложеност за ЦДС во екстремни, но веројатни пазарни услови. Сите други ЦДС би требало да одржуваат дополнителни финансиски средства коишто се доволни за покривање најразлични потенцијални стрес-сценарија, коишто треба да вклучуваат, но не се ограничени на, неможност за намирување на обврските на двајцата учесници и нивните поврзани лица кои би можеле да предизвикаат најголема вкупна кредитна изложеност за ЦДС во екстремни, но веројатни пазарни услови. Во сите случаи, ЦДС треба да го документира своето образложение и треба да има соодветни аранжмани за управување коишто се однесуваат на износот на вкупните финансиски извори коишто ги одржува.

Покривање на тековните и потенцијалните идни изложеност на секој учесник

П.4.4.1: Како ЦДС ги покрива своите сегашни и потенцијални идни изложености на секој учесник во целост со висок степен на доверба? Што претставува составот на финансиските ресурси на ЦДС коишто се користат за покривање на своите сегашни и потенцијални идни изложености? Колку се пристапни овие финансиски средства?

П.4.4.2: До кој степен овие финансиски ресурси ги покриваат тековните и потенцијалните идни изложености на ЦДС во целост со висок степен на доверба? Колку често ЦДС оценува дали се доволни овие финансиски средства?

Профилот на ризичност и системски значења во повеќе надлежности

П.4.4.3: Дали во некоја од активностите на ЦДС има посложен профил на ризик (како што се нетирање на финансиски инструменти коишто се карактеризираат со ненадејни неможности за намирување на обврски заради дискретни ценовни промени или кои се во сооднос со потенцијалната неможност за намирување на обврските на учесникот)? Дали е ЦДС системски важен во повеќе надлежности?

Дополнителни финансиски средства

П.4.4.4: Кои дополнителни финансиски средства ги има ЦДС за покривање најразлични потенцијални стрес-сценарија коишто вклучуваат, но не се ограничени на, неможност за намирување на обврски на учесникот и неговите поврзани лица, кои потенцијално ќе предизвикаат најголема вкупна кредитна изложеност во екстремни, но можни пазарни услови?

П.4.4.5: Ако ЦДС е вклучена во активности со посложен профил на ризик или е системски важна во повеќе надлежности, до кој степен дополнителните финансиски средства ја покриваат, во најмала рака, неможност за намирување на обврски на двајцата учесници и нивните поврзани лица што ќе се создаде најголема кредитна изложеност во ЦДС во екстремни, но можни пазарни услови?

П.4.4.6: Колку често ЦДС оценува дали се доволни дополнителните ресурси?

Дополнително образложение и аранжмани за раководење

П.4.4.7: Како ЦДС го потврдува дополнителното образложение во врска со поседувањето на вкупните финансиски средства?

П.4.4.8: Кои аранжмани за раководење се воспоставени во врска со износот на вкупните финансиски средства на ЦДС?

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
---	----	------	------	----------	------

Главно барање 5: ЦДС треба да го утврди износот и редовно да испитува дали се доволни вкупните расположливи финансиски ресурси во случај на неможност за намирување на обврските или повеќекратна неможност за намирување на обврските во екстремни, но можни пазарни услови преку ригорозните стрес-тестирања. ЦДС треба да има јасни процедури за соопштување на резултатите од стрес-тестовите на соодветните носители на одлуки во ЦДС и да ги користи овие резултати за оценување на соодветноста и за приспособување на неговите вкупни финансиски ресурси. Стрес-тестирањето треба да се изведува секојдневно преку користење стандардни и претходно одредени параметри и претпоставки. Најмалку на месечна основа, ЦДС треба да изврши сеопфатна и темелна анализа на стрес-тестирање на сценаријата, моделите и основните параметри и претпоставки коишто се користат за да се обезбеди дека тие се соодветни за утврдување на потребното ниво на ЦДС за заштита од неможност за намирување на обврските во зависност од моменталните и развојните пазарни услови. ЦДС треба да ја врши оваа стрес-тест анализа почесто кога производите се нетираат или пазарите покажуваат висока нестабилност, станале помалку ликвидни, или кога големината или концентрација на позициите на учесниците на ЦДС значително се зголемува. Целосна проверка на моделот за управување на ризикот на ЦДС треба да се врши најмалку еднаш годишно.

Стрес-тестирање

П.4.5.1: Како ЦДС утврдува и врши стрес-тестирање на тоа дали се доволни вкупните финансиски ресурси расположливи во случај на неможност за намирување на обврските или повеќекратна неможност за намирување на обврските во екстремни, но можни пазарни услови? Колку често ЦДС спроведува стрес-тестирање на своите финансиски ресурси?

П.4.5.2: Како се соопштуваат резултатите од стрес-тестирањето до соодветните носители на одлуки кај ЦДС? Како се користат овие резултати за оценување на соодветноста и како се приспособуваат вкупните финансиски ресурси на ЦДС ?

Преглед и проверка

П.4.5.3: Колку често ЦДС ја проценува ефективноста и соодветноста на претпоставките и параметрите на стрес-тестирањето? Како програмата за стрес-тестот на ЦДС ги зема предвид различните услови, како што се ненадејното и значителното зголемување на позицијата и променливоста на цените, концентрацијата на позицијата, промени во ликвидноста на пазарот и модел на ризик, вклучувајќи и промена на параметрите?

П.4.5.4: Како ЦДС го проверува сопствениот модел за управување со ризик? Колку често ја врши оваа проверка? Кој ја спроведува?

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
---	----	------	------	----------	------

Главно барање 6: При спроведување на стрес-тестирање, ЦДС треба да го разгледа ефектот на релевантните стрес-сценарија во однос и на позициите на неможност за намирување на обврските и на можните промени на цените во период на ликвидација. Сценариото треба да ги содржи релевантните највисоки историски ценовни промени, промените кај другите пазарни фактори, како што се ценовните детерминанти и кривите на принос, повеќекратните неможности за намирување на обврските во различни временски периоди, истовремени притисоци во финансирањето и пазарите на средствата и спектарот на прогресивните стрес-сценарија во различни екстремни, но можни пазарни услови.

П.4.6.1: При спроведување стрес-тестирање, кое сценарио го разгледува ЦДС? Која анализа ја поддржува употребата на овие посебни сценарија? Дали сценаријата ги вклучуваат релевантните највисоки историски ценовни промени, промените кај другите пазарни фактори, како што се ценовните детерминанти и кривите на принос, повеќекратните неможности за намирување на обврските во различни временски периоди, истовремени притисоци во финансирањето и пазарите на средствата и спектарот на прогресивните стрес-сценарија во различни екстремни, но можни пазарни услови?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 7: Субјектот од ИФП треба да воспостави експлицитни правила и процедури коишто целосно се справуваат со какви било кредитни загуби што може да се случат како резултат на која било поединечена или комбинирана

неможност за намирување на обврски меѓу учесниците во врска со нивните обврски кон субјектот. Овие правила и процедури треба да истакнат како потенцијалните непокриени кредитни загуби ќе бидат распоредени, вклучувајќи и отплата на какви било средства коишто субјектот од ИФП може да ги позајми од обезбедувачите на ликвидност. Овие правила и процедури, исто така, треба да укажат на процесот на субјектот од ИФП за надополнување финансиски ресурси коишто се искористени од страна на субјектот за време на стресен настан, така што субјектот може и натаму да работи на безбеден и прифатлив начин.

Распределување на кредитните загуби

П.4.7.1: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП експлицитно ги обработуваат кредитните загуби што може да се случат како резултат на кој било поединечена или комбинирана неможност за намирување на обврски меѓу учесниците во врска со нивните обврски кон субјектот од ИФП? Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП се справуваат со распределувањата на непокриени кредитни загуби и по кој редослед, вклучувајќи и отплата на какви било средства кои субјектот од ИФП може да ги позајми од обезбедувачите на ликвидност?

Надополнување на финансиските ресурси

П.4.7.2: Кои се правилата и процедурите на субјектот од ИФП за надополнување на финансиските ресурси коишто се потрошени за време на стресен настан.

ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---------	------	-----------	----------	------

Принцип 5: Обезбедување

Субјектот од ИФП кој бара обезбедување за да управува со својата кредитна изложеност или со кредитната изложеност на своите учесници треба да прифати обезбедување со низок кредитен, ликвидносен и пазарен ризик. Субјектот од ИФП исто така треба да постави и да применува соодветни строги коефициенти на покрите и лимити на концентрација.

Поради големи интеракции помеѓу управувањето со финансискиот ризик и принципите коишто се однесуваат на финансиските ресурси, овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 4 за кредитен ризик, принципот 6 за маргина и принципот 7 за ликвидносен ризик, соодветно. Овој принцип исто така треба да се разгледува во контекст на принципот 14 за поделба и преносливост, принципот 16 за чувар на имот и инвестициски ризик и другите принципи, соодветно.

Главна барање 1: Субјектот од ИФП главно треба да ги ограничи средствата коишто (рутински) ги прифаќа како обезбедување на оние со ниски кредитни, ликвидносни и пазарни ризици.

П.5.1.1: Како субјектот од ИФП одредува дали специфични средства може да се прифатат како обезбедување, вклучувајќи обезбедување што би било прифатено како исклучок? Како субјектот од ИФП одредува што се квалификува како исклучок? Колку често субјектот од ИФП ги приспособува овие исклучоци? Колку често субјектот од ИФП прифаќа обезбедување прифатено како исклучок и дали поставува лимити при прифаќањето на таквото обезбедување?

П.5.1.2: Како субјектот од ИФП го следи обезбедувањето коешто е доставено дали ги исполнува важечките критериуми за прифаќање?

П.5.1.3: Како субјектот од ИФП го утврдува и го ублажува можниот специфичен ризик во лоша насока (на пример, со ограничување на обезбедувањето) којшто го прифаќа (вклучувајќи лимити на концентрацијата на обезбедувањето)?

Главна барање 2: Субјектот од ИФП треба да воспостави претпазливи практики за вреднување и да развие коефициенти за покрите коишто редовно се тестираат и да ги земе предвид стресните пазарни услови.

Практики за вреднување

П.5.2.1: Колку често субјектот од ИФП го вреднува обезбедувањето по пазарни цени и дали го прави тоа најмалку на дневна основа?

П.5.2.2: До кој степен субјектот од ИФП е овластен да примени дискрециско право во вреднувањето на средствата, кога цените на пазарот не соодветствуваат со нивната вистинска вредност?

Практики за коефициенти на покрите

П.5.2.3: Како субјектот од ИФП ги утврдува коефициентите на покрите?

П.5.2.4: Како субјектот од ИФП ја тестира соодветноста на коефициентите на покрите и процедурата за утврдување на коефициентите за покрите, вклучувајќи го потенцијалното

намалување на вредноста на средствата во стресни пазарни услови коишто опфаќаат и ликвидација на обезбедувањето? Колку често субјектот од ИФП го спроведува овој тест?

Главна барање 3: Со намера да се намали потребата од проциклични приспособувања произлезени од промена на вредноста на средствата, субјектот од ИФП треба да воспостави стабилни и строги коефициенти на покритее коишто се калибрирани на тој начин што може да вклучуваат периоди на стресни пазарни услови, до степен на практичност и претпазливост.

П.5.3.1: Како субјектот од ИФП ја утврдува и ја оценува потенцијалната процикличност на својата калибрација на коефициентот на покритее? Како субјектот од ИФП размислува за намалување на потребата за проциклични приспособувања - на пример, со вметнување на периодите на стресни пазарни услови уште во текот на калибрација на коефициентите на покритее?

Главна барање 4: Субјектот од ИФП треба да избегне концентрирано држење на одредени средства со кое значително се нарушува способноста за брза ликвидација на таквите средства, без значителни негативни ценовни ефекти.

П.5.4.1: Кои се политиките на субјектот од ИФП за утврдување и избегнување на концентрирано држење на одредени средства со намера да се ограничат потенцијалните негативни ценовни ефекти при нивна ликвидација? Кои фактори (на пример, негативни ценовни ефекти или пазарни услови) се земаат предвид при определувањето на овие политики?

П.5.4.2: Како субјектот од ИФП ги ревидира и ги оценува политиките и практиките за концентрација за да се утврди нивната соодветност? Колку често субјектот од ИФП ги ревидира и ги оценува овие политики и практики?

Главна барање 5: Субјектот од ИФП кој прифаќа прекугранично обезбедување треба да ги ублажи ризиците поврзани со неговата употреба и да се осигури дека обезбедувањето може да се користи навремено.

П.5.5.1: Кои се правните, оперативните, пазарните и другите ризици со кои се соочува субјектот од ИФП при прифаќањето прекугранично обезбедување? Како субјектот од ИФП ги ублажува овие ризици?

П.5.5.2: Како субјектот од ИФП се осигурува дека прекуграничното обезбедување може да го користи навремено?

Главна барање 6: Субјектот од ИФП треба да користи систем за управување со обезбедувањето којшто е добро поставен и оперативно флексибилен.

Поставеност на системот за управување со обезбедувањето

П.5.6.1: Кои се главните карактеристики на системот за управување со обезбедувањето на субјектот од ИФП?

П.5.6.2: Како и до кој степен субјектот од ИФП го следи повторното користење на обезбедувањето и неговите права кон доставеното обезбедување?

Оперативна флексибилност

П.5.6.3: Како и до кој степен системот за управување со обезбедувањето на субјектот од ИФП се приспособува на промените во тековното следење и управување со обезбедувањето?

П.5.6.4: До кој степен системот за управување со обезбедувањето има компетентни кадри за да обезбеди непречено одвивање на работата дури и во време на пазарен стрес?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
----	------	------	----------	------

Принцип 6: Маргина

ЦДС треба да ги опфати сите кредитни изложености на своите учесници за сите производи преку ефективен систем на маргина којшто се заснова врз ризик и којшто редовно се ревидира.

Поради исклучителна заемна интеракција меѓу управувањето со финансискиот ризик и принципите на финансиските ресурси, овој принцип треба да се разгледа во контекст на принципот 4 за кредитниот ризик, принципот 5 за обезбедувањето и принципот 7 за ликвидносниот ризик. Овој принцип исто така треба да се разгледа во контекст на принципот 8 за конечност на порамнувањето и другите принципи, доколку е соодветно.

Главна барање 1: ЦДС треба да има систем на маргини којшто овозможува нивото на маргините да биде сразмерно на ризиците и на посебните атрибути на секој производ, портфолио и пазар.

Опис на методологијата за маргини

П.6.1.1: Која е општата рамка на системот на маргини на ЦДС, особено во поглед на сегашните и потенцијалните изложености? Доколку ЦДС не го користи системот на маргини, кои мерки за управување на ризик ги презема за ублажување на своите ризици? До кој степен овие мерки даваат еквивалентни резултати?

П.6.1.2: Дали е документирана методологијата за маргини?

П.6.1.3: До кој степен дел од методологијата за маргини на ЦДС им е расположлив на учесниците за да го применат во нивните напори за справување со поединечни ризици?

Кредитна изложеност

П.6.1.4: Кои се детерминантите на кредитната изложеност на ЦДС, во поглед на придонесот на секој производ, портфолио или пазар на кој работи?

П.6.1.5: До кој степен барањата за маргини на ЦДС соодветствуваат со ризиците и особено со карактеристиката на секој производ, портфолио и пазар на кој работи?

Оперативни компоненти

П.6.1.6: На кој начин ЦДС го третира ризикот од ненамирување на обврските од страна на учесникот што би предизвикало недоволна маргина за позицијата на учесникот?

П.6.1.7: Како ЦДС ги применува роковите за прибирање и наплата на маргината? Доколку ЦДС има учесници од различни временски зони, како ЦДС ги решава проблемите околу разликите на локалните пазари на финансирање и работното време на релевантните системи за плаќање и порамнување?

Главна барање 2: ЦДС треба да има сигурен извор за навремени податоци за цената за нејзиниот систем на маргини. Исто така, ЦДС треба да има процедури и јасни модели на вреднување за решавање на околностите во кои податоците за вреднувањето не се лесно достапни или доверливи.

Извори за ценовните податоци

П.6.2.1: Кои се изворите на ценовните податоци за моделите за маргини на ЦДС? Што користи ЦДС за одредување на првичната маргина?

П.6.2.2: Како ЦДС одредува дека ценовните податоци коишто ги користи за својата маргина се навремени и веродостојни, вклучувајќи ги цените што ги дава трета страна, онаму каде што е релевантно?

Одредување на цените

П.6.2.3: Кога цените не се веднаш достапни или расположливи, како ЦДС ги одредува цените за да ги пресмета барањата за маргина?

П.6.2.4: Како ЦДС ги потврдува моделите што се користат за одредување на цените или барањата за маргината кога ценовните податоци не се веднаш достапни или веродостојни? Како ЦДС ја обезбедува независноста на процесот на проверка?

Главна барање 3: ЦДС треба да усвои модели на првична маргина и параметри коишто се засноваат врз ризикот и треба да ги изготвува барањата за маргина доволно за да ги покрие своите потенцијални идни изложености кон учесниците во интервалот меѓу наплатата на последната маргина и затворањето на позициите по неможност за намирување на обврските на учесникот. Првичната маргина треба да го задоволува воспоставеното ниво на доверба од најмалку 99 проценти во однос на проценетата распределба на идната изложеност. За ЦДС којшто ја пресметува маргината на ниво на портфолио, ова барање се однесува на секоја распределба на портфолио на идната изложеност. За ЦДС којшто ја пресметува маргината на повеќе грануларни нивоа, како што се на нивото на портфолио или производ, барањата мора да бидат исполнети за соодветната распределба на идната изложеност. Моделот треба (а) да користи конзервативна проценка на временската рамка за ефикасна заштита или затворање на одредени видови производи нетирани од ЦДС (вклучувајќи стресни услови на пазарот), (б) да имаат соодветен метод за мерење на кредитната изложеност којшто се однесува на факторите на ризик на релевантниот производ и портфолио-ефектите на производите и (в) до степен којшто е изводлив и разумен, ја ограничуваат потребата за дестабилизирачки, проциклични промени.

Модел на првична маргина

П.6.3.1: Како изгледа моделот на првичната маргина на ЦДС. Опишете го моделот во детали, вклучувајќи го и методот според кој се одредува потенцијалната идна маргина. Кое е нивото на покриеност на моделот за првична маргина?

П.6.3.2: Кои се претпоставките на моделот на маргини?

П.6.3.3: Како ЦДС ги проценува клучните параметри и влезни компоненти на моделот на маргини (како што се временската рамка за ликвидација и нивото на доверба)?

Период на продажба и должина на примерок

П.6.3.4: Како ЦДС го одредува соодветниот период на продажба на секој производ? Особено, како ЦДС гледа на потенцијално поголемите периоди на ликвидација за време на стресни пазарни услови? Кои фактори се разгледуваат во оваа анализа (на пример, пазарната ликвидност, влијанието на неможноста за намирување на обврските на клиентот

на условите на пазарот, негативните ефекти на концентрацијата на позициите и способноста на ЦДС за заштита)?

П.6.3.5: Како ЦДС ја одредува соодветната должина на примерокот од историските податоци што се користат за моделот на маргини? Кои фактори се разгледуваат (на пример, влијанието на новите, сегашните или минатите непостојаности, или користењето симулирани податоци за новите производи без долга историја)?

П.6.3.6: Како ЦДС гледа на избалансираноста помеѓу брзата ликвидација и негативните ценовни ефекти?

Процикличност и специфичен ризик во лоша насока

П.6.3.7: Како ЦДС се справува со процикличноста во методологијата за маргини? Особено, како ЦДС ги усвојува барањата за маргина, коишто до степен на практичност и претпазливост, ја ограничуваат потребата од дестабилизирачки проциклични промени?

П.6.3.8: Како ЦДС го утврдуваат и го ублажуваат специфичниот ризик во лоша насока?

Главна барање 4: ЦДС треба да ги вреднува пазарно позициите на учесникот и да ја прибира варијабилната маргина најмалку на дневна основа за да се ограничи тековната изложеност. ЦДС треба да има овластување и оперативен капацитет да им побара на учесниците интрадневно покритие, во и надвор од распоредот.

П.6.4.1: Како е поставен моделот на варијабилна маргина на ЦДС? Опишете го моделот во детали, вклучувајќи го и методот што се користи за мерење на тековната изложеност, фреквенцијата на пазарното вреднување и распоредот на прибирање на маргината, како и можностите за барање маргина во текот на денот.

П.6.4.2: Дали ЦДС има моќ и оперативен капацитет да изврши барање маргина во текот на денот за првична и варијабилна маргина?

Главна барање 5: При пресметувањето на барањата за маргина, ЦДС може да дозволи неутрализирање или намалување на потребната маргина преку производи коишто ги нетира или производи што тој и друг ЦДС ги нетираат, доколку ризикот од еден производ е значително и сигурно во корелација со ризикот на друг производ. Кога две или повеќе ЦДС се овластени да понудат вкрстени маргини, тие мора да имаат соодветни заштитни мерки и усогласени сеопфатни системи за управување со ризик.

Маргини на портфолио

П.6.5.1: Дали ЦДС овозможува неутрализирање или намалување на потребната маргина преку производи коишто ги нетира или што ги нетира тој или други ЦДС? Ако е така, дали ризикот од еден производ значително и сигурно е во корелација со ризикот на друг производ? Како ЦДС ја неутрализира или ја намалува потребната маргина?

П.6.5.2: Како ЦДС ја утврдува и ја мери својата потенцијална идна изложеност на ниво на производи и портфолио? Како функционира методологијата за маргини на портфолио на ЦДС за неутрализација или намалување на потребната маргина помеѓу производите коишто ги нетира?

Вкрстени маргини

П.6.5.3: Во случај на вкрстени маргини помеѓу две или повеќе ЦДС, како ЦДС ги има усогласено нивните пристапи за управување со ризик? Кои правни и оперативни можности се користат за аранжманите за вкрстени маргини?

Издржаност на методологиите

П.6.5.4. Како ЦДС ја потврдува издржаноста на своето портфолио и методологиите за вкрстени маргини? Како методологијата на ЦДС го зема предвид степенот на зависност на цените и неговата стабилност во стресни пазарни услови?

Главното барање 6: ЦДС треба да го анализира и да ја следи успешноста на својот модел и целокупната покриеност на маргината, преку спроведување ригорозно секојдневно екс-пост тестирање - најмалку еднаш месечно и почесто, онаму каде што е соодветно, и анализа на чувствителност. ЦДС треба редовно да спроведе проценка на теоретските и емпириските својства на својот модел на маргина за сите производи за кои врши клиринг. Во спроведувањето на анализата за чувствителност на покриеноста на моделот, ЦДС треба да земе предвид широк спектар на параметри и претпоставки коишто ги одразуваат можните услови на пазарот, вклучувајќи ги и најпроменливите периоди со кои се соочиле пазарите на кои функционира и екстремните промени кај корелацијата на цените.

Екс-пост тестирање и анализа на чувствителноста

П.6.6.1: Опишете ги детаљно методологиите за екс-пост тестирање и успешноста на моделот, вклучувајќи ги и целното ниво на доверба и резултатот од севкупната покриеност на маргината. Како таквото тестирање ги третира портфолио-ефектите во и меѓу класите во рамки на ЦДС и програмите за вкрстени маргини со други ЦДС? Колку често се спроведува екс-пост тестирањето?

П.6.6.2: Опишете ја детаљно анализата на чувствителноста на успешноста на моделот и севкупната покриеност на методологијата за првичната маргина на ЦДС. Дали анализата покрива широк спектар на параметри, претпоставки, историски и хипотетички услови на пазарот и позициите на учесникот, вклучувајќи ги и невообичаените услови? Колку често се врши анализата?

Успешност на моделот на маргина

П.6.6.3: Кои се утврдените потенцијални недостатоци на моделот на маргината заснован врз екс-пост тестирањето и анализата на чувствителноста?

П.6.6.4: Кои мерки ќе ги преземе ЦДС доколку моделот не ги исполни очекувањата?

П.6.6.5: Како ЦДС ги обелоденува резултатите од екс-пост тестирањето и анализата на чувствителноста?

Главното барање 7: ЦДС треба редовно да го ревидира и да го потврди својот систем на маргина.

П.6.7.1: Како ЦДС го ревидира и го потврдува својот систем на маргина вклучувајќи ги неговите теоретски и емпириски својства? Колку често го врши тоа?

П.6.7.2: Како ЦДС ги вградува материјалните ревизии и приспособувања на методологијата за маргината, вклучувајќи ги параметрите, во своите аранжмани за управување?

П.6.7.3: Како и кому ЦДС ги обелоденува методот и резултатите на ревидирањето и проверката?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•		•	•	

Принцип 7: Ликвидносен ризик

Субјектот од ИФП треба ефикасно да го измери, да го следи и да управува со сопствениот ликвидносен ризик. Субјектот од ИФП треба да одржува доволно ликвидни ресурси во сите релевантни валути за да се заврши порамнувањето на платните обврски во истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување со висок степен на доверба во широк спектар на потенцијални стрес-сценарија коишто треба да вклучат, но да не се ограничени на неможноста за намирување на обврски на учесникот и неговите поврзани лица коишто би создале најголема вкупна ликвидносна обврска за субјектот од ИФП во екстремни, но веројатни пазарни услови.

Поради големи интеракции помеѓу управувањето со финансиските ризици и принципите за финансиски ресурси, овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 4 за кредитниот ризик, принципот 5 за обезбедување и принципот 6 за маргина, соодветно. Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 13 за правилата и процедурите за неможност за намирување на обврски, принципот 23 за обелоденување на правилата, клучните процедури и пазарните податоци и другите принципи, соодветно.

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
	•		•	•	

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да има издржана рамка за управување со ликвидносните ризици коишто потекнуваат од учесниците, банките за порамнување, ностро-агенти, банки чувари на имот, обезбедувачи на ликвидност и други субјекти.

П.7.1.1: Каква е рамката на субјектот од ИФП за управување со ликвидносните ризици, во сите релевантни валути и кои потекнуваат од учесниците, банките за порамнување, ностро-агенти, банки чувари на имот, обезбедувачи на ликвидност и други субјекти?

П.7.1.2: Каква е природата и големината на ликвидносните потреби на субјектот од ИФП и поврзаните извори на ликвидносните ризици, коишто се појавуваат кај субјектот од ИФП во сите релевантни валути?

П.7.1.3: Како субјектот од ИФП го разгледува потенцијалниот вкупен ликвидносен ризик поврзан со одреден индивидуален субјект и неговите поврзани лица којшто може да има повеќе улоги во однос на субјектот од ИФП?

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
	•		•	•	

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да има ефективни оперативни и аналитички алатки за да ги утврдува, да ги мери и да ги следи тековите на порамнување и паричните текови на редовна и навремена основа, вклучувајќи ја и употребата на интрадневната ликвидност.

П.7.2.1: Кои оперативни и аналитички алатки ги има субјектот од ИФП за да ги утврдува, да ги мери и да ги следи тековите на порамнување и паричните текови.

П.7.2.2: Како субјектот од ИФП ги користи овие алатки за да ги утврдува, да ги мери и да ги следи тековите на порамнување и паричните текови на редовна и навремена основа, вклучувајќи ја и употребата на интрадневна ликвидност.

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС	ДРФТ
---	---------	------	-----------	-----	------

Главно барање 3: Платен систем или систем за порамнување на хартии од вредност, вклучувајќи и систем што користи механизам на одложено нето-порамнување, треба да одржува доволно ликвидни ресурси во сите релевантни валути за да се заврши порамнувањето на платните обврски во истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување со висок степен на доверба во широк спектар на потенцијални стрес-сценарија коишто треба да вклучат, но да не се ограничени на неможноста за намирување на обврски на учесникот и негови поврзани лица коишто би создале најголема вкупна ликвидносна обврска за субјектот од ИФП во екстремни, но веројатни пазарни услови.

П.7.3.1: Како платен систем или систем за порамнување на хартии од вредност ја утврдува големината на ликвидни средства во сите релевантни валути за да се заврши порамнувањето на платните обврски во истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување? Кои потенцијални стрес-сценарија (коишто треба да вклучат, но да не се ограничени на неможноста за намирување на обврски на учесникот и негови поврзани лица, коишто би создале најголема вкупна ликвидносна обврска за субјектот од ИФП во екстремни, но веројатни пазарни услови) ги користи платниот систем или системот за порамнување хартии од вредност за да се направи ова утврдување?

П.7.3.2: Колку е проценетиот недостиг на ликвидност во секоја валута којашто платниот систем или системот за порамнување хартии од вредност би требало да ја покрие?

Следново главно барање се применува кај	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
---	----	------	------	----------	------

Главно барање 4: ЦДС треба да одржува доволно ликвидни средства во сите релевантни валути за да ги порамни плаќањата поврзани со хартиите од вредност, да ги изврши потребните плаќања на варијабилната маргина и да ги исполни другите обврски за плаќање навреме, со висок степен на доверба во рамки на широк спектар на потенцијални стрес-сценарија коишто треба да вклучуваат, но не да се ограничени на, неможноста за намирување на обврски на учесникот и неговите поврзани лица коишто ќе создадат најголема обврска за вкупно плаќање на ЦДС во екстремни, но можни услови на пазарот. Покрај тоа, ЦДС, којшто е вклучен во активности со посложен профил на ризик или којшто е системски важен во повеќе надлежности, треба да размислува за одржување дополнителни ликвидни средства доволни за да се покријат повеќе можни стрес-сценарија коишто треба да вклучуваат, но не се ограничени на,

неможноста за намирување на обврски на двајцата учесници и на нивните поврзани лица коишто би создале најголема вкупна обврска за плаќање на ЦДС во екстремни, но можни услови на пазарот.

Доволно ликвидни средства

П.7.4.1: Како ЦДС го утврдува износот на ликвидни средства во сите релевантни валути за порамнување на исплатите поврзани со хартиите од вредност, за да ги изврши потребните плаќања на варијабилната маргина и за да ги исполни другите обврски за плаќање навреме? Кои потенцијални стрес-сценарија (вклучувајќи, но не ограничувајќи се на неможност за намирување на обврските на учесникот и неговите поврзани лица, коишто би создале најголема обврска за вкупно плаќање на ЦДС во екстремни, но можни услови на пазарот) ги користи ЦДС за да дојде до ова уверување?

П.7.4.2: Која е проценетата вредност на недостигот на ликвидност во секоја валута којшто ќе треба да се покрие, со оглед на неможноста за намирување на обврски на учесникот и нивните поврзани лица коишто ќе создадат најголема вкупна обврска за плаќање кон ЦДС во екстремни, но можни услови на пазарот? Колку често ЦДС прави ваква проценка?

Профилот на ризичност и системското значење во повеќе надлежности

П.7.4.3: Дали во некоја од активностите на ЦДС има посложен профил на ризик (како што е нетирањето на финансиските инструменти коишто се карактеризираат со ненадејна неможност за намирување на обврски заради дискретни ценовни промени или коишто се во висока корелација со потенцијалната неможност за намирување на обврски на учесникот)? Дали ЦДС е системски важен во повеќе надлежности?

П.7.4.4: Ако ЦДС е вклучен во активности со посложен профил на ризик или е системски важен во повеќе надлежности, дали ЦДС има размислувано за одржување дополнителни ресурси доволни за покривање широк опсег на стрес-сценарија, коишто ќе вклучуваат неможност за намирување на обврските и на нивните поврзани лица коишто ќе создадат најголема обврска за вкупно плаќање на ЦДС во екстремни, но можни услови на пазарот?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 5: Со цел да ги исполни минималните барања за ликвидност, субјектот од ИФП може да ги користи следниве ликвидни средства во секоја валута: готовината кај емисионата централна банка и добро рангираните деловни банки, договорени кредитни линии, договорени девизни свопови и репо-трансакции, високопазарно обезбедување чувано кај чуварот на имот, како и инвестиции коишто се лесно достапни и се претвораат во готовина со претходно договорени и високосигурни финансиски аранжмани, во различни екстремни, но можни услови на пазарот. Доколку субјектот од ИФП има редовен пристап до кредит од централната банка, субјектот може да го смета таквиот пристап како дел од минималните барања за ликвидност до оној степен до кој располага со соодветно обезбедување коешто е прифатливо за заложување кај (или за вршење други соодветни форми на трансакции со) релевантната централна банка. Сите овие средства треба да бидат достапни кога ќе затребаат.

Големина и состав на прифатливи ликвидни средства

П.7.5.1: Колкава е големината и составот на прифатливи ликвидни средства на субјектот од ИФП во секоја валута којашто се држи кај субјектот? На кој начин и во кои временски рамки овие ликвидни средства може да се ставаат на располагање на субјектот од ИФП?

Расположливост и покритие на прифатливи ликвидни средства

П.7.5.2: Какви аранжмани има направено субјектот од ИФП за да ги претвори во готовина своите достапни обезбедувања и инвестиции? Како субјектот од ИФП утврдува дека овие аранжмани ќе бидат многу сигурни во екстремни, но веројатни услови на пазарот? Дали субјектот од ИФП утврдува какви било потенцијални пречки за пристап до своите ликвидни ресурси?

П.7.5.3: Ако субјектот од ИФП има пристап до рутински кредит од емисионата централна банка, тогаш колкав е капацитетот на субјектот од ИФП за позајмување заради исполнување на своите минимални барања за ликвидни ресурси во таа валута?

П.7.5.4: До кој степен големината и составот на прифатливи ликвидни средства на субјектот од ИФП го покриваат барањето за минимален износ на ликвидни средства во секоја валута за навремено извршување на порамнувањето на платежните обврски?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 6: Субјектот од ИФП може да ги дополни своите прифатливи ликвидни средства со други форми на ликвидни средства. Ако субјектот од ИФП го прави тоа, тогаш овие ликвидни средства треба да бидат во форма којашто во стечајната постапка може лесно да биде продадена или прифатлива како обезбедување за кредитни линии, свопови, или репо на ад хок основа после утврдување на неможност за намирување на обврски, дури и ако тоа не може однапред да се договори или да се гарантира во екстремни пазарни услови. Дури и ако субјектот од ИФП нема пристап до рутински кредит од централната банка, сè уште треба да се земе предвид какво обезбедување обично се прифаќа од страна на релевантната централна банка, имајќи предвид дека таквите средства, со голема веројатност може да бидат ликвидни во стресни околности. Субјектот од ИФП не треба да смета на достапноста на кредит во крајна инстанца од централната банка како дел од својот план за ликвидност.

Големина и состав на дополнителните ликвидни средства

П.7.6.1: Која е големината и составот на сите дополнителни ликвидни средства расположливи за субјектот од ИФП?

Расположливост на дополнителни ликвидни средства

П.7.6.2: Како и на која основа субјектот од ИФП одредува дека овие средства лесно се продаваат или се прифатливи како обезбедување за добивање соодветна валута, дури и кога тоа не би можело однапред да се договори или да се гарантира во екстремни пазарни услови?

П.7.6.3: Колкав дел од овие дополнителни средства се прифатливи како потенцијално обезбедување во соодветната централна банка?

П.7.6.4: Во кои услови субјектот од ИФП би ги користел дополнителните ликвидни средства пред, или како дополнување на прифатливите ликвидни средства?

П.7.6.5: До кој степен големината и расположливоста на дополнителните средства на субјектот од ИФП, заедно со прифатливите ликвидни средства, ги покрива соодветните ликвидносни потреби утврдени преку стрес-тест програмите на субјектот од ИФП за утврдување на соодветноста на своите ликвидни средства (види главно барање 9)?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 7: Субјектот од ИФП треба да добие висок степен на доверба, преку строги проценки, дека секој обезбедувач на минималните потребни ликвидни средства, без разлика дали е учесник на субјектот од ИФП или е надворешен субјект, има доволно информации за да разбере и да управува со неговите поврзани ликвидносни ризици и дека има капацитет да ги спроведе своите обврски како што се бара. Онаму каде што е важно да се спроведе оценување на сигурноста на обезбедувачот на ликвидност во однос на одредена валута, може да биде земен предвид потенцијалот на обезбедувачот на ликвидност за пристап до кредит од централната банка. Субјектот од ИФП треба редовно да ги тестира своите процедури за пристап до своите ликвидни средства кај обезбедувачот на ликвидност.

Користење обезбедувачи на ликвидност

П.7.7.1: Дали субјектот од ИФП користи обезбедувач на ликвидност за да ги исполни минималните барања за прифатливи ликвидни средства? Кои се обезбедувачите на ликвидност на субјектот од ИФП? Како и на која основа субјектот од ИФП утврдува дека секој од овие обезбедувачи на ликвидност има доволно информации за да разбере и да управува со поврзаниот ликвидносен ризик во секоја соодветна валута на редовна основа, вклучувајќи и стресни услови?

Сигурност на обезбедувачите на ликвидност

П.7.7.2: Како субјектот од ИФП утврдува дека секој од неговите обезбедувачи на ликвидност има капацитет да ја изврши својата обврска во секоја релевантна валута на редовна основа?

П.7.7.3: Како субјектот од ИФП го зема предвид потенцијалниот пристап на обезбедувачот на ликвидност до кредит од централната банка?

П.7.7.4: Како субјектот од ИФП редовно ги тестира навременоста и доверливоста на неговите процедури за пристап до неговите ликвидни средства кај обезбедувачот на ликвидност?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 8: Субјектот од ИФП со пристап до сметки во централна банка, платежни услуги, или услуги со хартии од вредност треба да ги користи овие

услуги, каде што практично е возможно, за да го подобри своето управување со ликвидносниот ризик.

П.7.8.1: До кој степен субјектот од ИФП има, или дали има право да добие пристап до сметки, платежни услуги и услуги со хартии од вредност во релевантна централна банка коишто може да ги користи за спроведување на своите плаќања и порамнувања и да управува со ликвидносни ризици во секоја соодветна валута?

П.7.8.2: До кој степен субјектот од ИФП ја користи секоја од овие услуги од секоја релевантна централна банка за спроведување на своите плаќања и порамнувања и за управување со ликвидносни ризици во секоја релевантна валута?

П.7.8.3: Ако субјектот од ИФП користи други услуги покрај оние од релевантната централна банка, до кој степен субјектот од ИФП го анализира потенцијалот за подобрување на управувањето со ликвидносниот ризик преку проширување на употребата на услугите од централната банка?

П.7.8.4: Ако има, кои практични или други заклучоци се утврдени од субјектот од ИФП за проширувањето на користењето услуги од релевантната централна банка?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 9: Субјектот од ИФП треба да го утврди потребниот износ на ликвидни средства и редовно да тестира дали овој износ е доволен преку ригорозно стрес-тестирање. Субјектот од ИФП треба да има јасни процедури за известување за резултатите од стрес-тестовите до соодветните лица кои донесуваат одлуки кај субјектот од ИФП за да ги користат овие резултати со цел да ја оценат адекватноста и да ја приспособат рамката за управување со ликвидносниот ризик. Во спроведувањето на стрес-тестирањето, субјектот од ИФП треба да утврди широк спектар на соодветни сценарија. Сценаријата треба да ги опфатат најголемите промени на цените во минатото, промени кај другите пазарни фактори, како што се детерминантите на цените и кривите на принос, повеќекратните неможности за намирување на обврски во текот на различни временски периоди, истовремени притисоци на пазарите на средства и обезбедување финансирање, како и голем избор на сценарија насочени кон иднината за различни екстремни, но можни услови на пазарот. Во сценаријата, исто така, треба да се земат предвид поставеноста и функционирањето на субјектот од ИФП, вклучувајќи ги сите субјекти кои може да предизвикаат материјални и ликвидносни ризици за субјектот од ИФП (како банки за порамнување, ностро-агенти, банки чувари на имот, обезбедувачи на ликвидност и други поврзани субјекти од ИФП), а каде што е соодветно да биде опфатен повеќедневен период. Во сите случаи, субјектот од ИФП треба да има соодветни управувачки аранжмани во врска со износот и формата на вкупните ликвидносни средства коишто ги одржува, како и да го документира образложението за овој износ.

Стрес-тест програма

П.7.9.1: Како субјектот од ИФП го користи стрес-тестирањето за да го одреди потребниот износ на ликвидни средства во секоја валута? Колку често субјектот од ИФП прави стрес-тест на своите ликвидни средства?

П.7.9.2: Каков е процесот за известување на редовна основа за резултатите од стрес-тестот за ликвидност којшто го изведува субјектот од ИФП кон лицата кои одлучуваат кај субјектот од ИФП, заради поддршка на нивната навремена оценка и приспособување на големината и составот на ликвидните средства на субјектот од ИФП и рамката за управување со ликвидносниот ризик?

Стрес-тест сценарија

П.7.9.3: Кои сценарија се користат во стрес-тестовите и до кој степен тие ја земаат предвид комбинацијата од најголемите промени на цените во минатото, промени кај другите пазарни фактори како што се детерминантите на цените и кривите на принос, повеќекратните неможности за намирување на обврски во текот на различни временски периоди, истовремени притисоци на пазарите на средства и обезбедување на финансирање, како и голем избор на сценарија насочени кон иднината за различни екстремни, но можни услови на пазарот?

П.7.9.4: До кој степен сценаријата и стрес-тестовите ја земаат предвид посебноста на платежната и структура на порамнување на субјектот од ИФП (на пример, системи за плаќања во реално време на бруто-основа или одложено време на нето-основа; со или без гаранција за порамнување; испорака наспроти плаќање модел 1, 2 или 3 за системи за порамнување хартии од вредност) и ликвидносниот ризик којшто го преземаат директно субјектот од ИФП и/или учесниците?

П.7.9.5: До кој степен сценаријата и стрес-тестовите ја земаат предвид природата и големината на ликвидносните потреби и придружните извори на ликвидносни ризици, коишто се јавуваат кај субјектот од ИФП за навремено порамнување на платните обврски, вклучувајќи ја и можноста одделни ентитети и нивните поврзани лица да играат повеќекратни улоги во однос на субјектот од ИФП?

Ревидирање и потврдување

П.7.9.6: Колку често субјектот од ИФП ја проценува ефективноста и соодветноста на стрес-тест претпоставките и параметрите? Како стрес-тест програмата на субјектот од ИФП ги зема предвид различните услови, како ненадејно и значително зголемување на позицијата и ценовната нестабилност, концентрацијата на позицијата, промената на ликвидноста на пазарот и моделот на ризик, вклучувајќи и промена на параметрите?

П.7.9.7: Како субјектот од ИФП го потврдува моделот за управување со ризиците? Колку често го прави тоа?

П.7.9.8: Каде и до кој степен субјектот од ИФП ги документира образложенијата и аранжманите за управување коишто се однесуваат на износот и формата на вкупните ликвидни средства?

Следново главно барање се применува кај	ПС •	ЦДХВ	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
---	---------	------	-----------	----------	------

Главно барање 10: Субјектот од ИФП треба да воспостави експлицитни правила и процедури коишто му овозможуваат да заврши со работа истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување на платните обврски навреме, по поединечна или комбинирана неможност за намирување на обврски меѓу своите учесници. Овие правила и процедури треба ги истакнат непредвидените и потенцијално непокриени ликвидносни недостатоци и треба да се стремат да се избегне одмотување, отповикување или одложување на

порамнувањето на платните обврски во истиот ден. Овие правила и процедури, исто така, треба да укажат на процесот на субјектот од ИФП за надополнување на ликвидносните ресурси што може да ги користи за време на стресен настан, така што може да продолжи да работи на безбеден и сигурен начин.

Порамнување во истиот ден

П.7.10.1: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП му овозможуваат да ги порамни платните обврски навреме, по поединечна или комбинирана неможност за намирување на обврски меѓу своите учесници?

П.7.10.2: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП се справуваат со непредвидени и потенцијално непокриени ликвидносни недостатоци и како избегнуваат одмотување, отповикување или одложување на порамнувањето на платните обврски во истиот ден?

Надополнување на ликвидните средства

П.7.10.3: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП обезбедуваат надополнување на ликвидните средства искористени за време на стресни настани?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•		•	•	

Принцип 8: Конечност на порамнувањето

Субјектот од ИФП треба да обезбеди јасно и извесно конечно порамнување најмалку до крајот на денот на датумот на валута. Онаму каде што е потребно или посакувано, субјектот треба да обезбеди конечно порамнување во текот на денот или во реално време.

При разгледувањето на овој принцип, треба да се напомене дека овој принцип не е наменет за елиминирање на неуспесите во испораката на тргуваните хартии од вредност. Појавата на несистемски износи на таквите неуспеси, иако се потенцијално несакани, не би можело самото по себе да се толкува како неуспех за да го задоволи овој принцип. Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 9 за парично порамнување, принципот 20 за линковите кај субјектот од ИФП, како и другите принципи, соодветно.

Главна барање 1: Правилата и процедурите на субјектот од ИФП треба јасно да го дефинираат моментот во кој порамнувањето е конечно.

Момент на конечност на порамнувањето

П.8.1.1: Во кој момент е конечно порамнувањето на плаќањето, трансферот на инструкцијата или друга обврска, што значи неотповикливо и безусловно? Дали моментот на конечност на порамнувањето е дефиниран и документиран? Како и за кого е обелоденета оваа информација?

П.8.1.2: Како правната рамка и правилата на субјектот, вклучувајќи ги применливите закон(и) за стечај, признаваат извршување на плаќањата, инструкцијата за трансфер или друга обврска меѓу субјектот од ИФП и учесниците или помеѓу учесниците?

П.8.1.3: Како субјектот од ИФП покажува дека постои висок степен на правна сигурност дека конечност ќе се постигне во сите релевантни надлежности (на пример, со добивање добро образложено правно мислење)?

Конечност во случајот на поврзувања

П.8.1.4: Како субјектот од ИФП ја осигурува конечноста во порамнувањето во случајот при поврзување со други субјекти од ИФП?

а) За СПХВ, како е постигната конзистентноста на конечноста помеѓу СПХВ и, ако е соодветно, ПСГВ кога се порамнува делот на паричните средства?

б) За ЦДС во случај на парични продукти, каков е односот помеѓу конечноста на обврските во ЦДС и конечноста на порамнување на побарувања и обврски на ЦДС во други системи, во зависност од правилата на соодветни ЦДХВ/СПХВ и платен систем?

Главна барање 2: Субјектот од ИФП треба да го заврши конечното порамнување не подоцна од крајот на датумот на валута, по можност во текот на денот или во реално време, за да се намали ризик од порамнување. ПСГВ или СПХВ треба да разгледаат и да усвојат систем во реално време и на бруто-основа (РТГС) или групна обработка во повеќе циклуси во текот на денот на порамнување.

Конечно порамнување на датумот на валута

П.8.2.1: Дали субјектот на ИФП е поставен за обезбедување конечно порамнување на датумот на валута (или порамнување во истиот ден)? Како субјектот од ИФП се осигурува дека конечното порамнување се јавува најдоцна до крајот на предвидениот датум на валута?

П.8.2.2: Дали субјектот на ИФП има искуство со одложување на конечното порамнување на следниот работен ден што не е опфатено во своите правила, процедури и договори? Ако е така, под кои услови? Ако одложувањето беше резултат на дејствија на субјектот од ИФП, кои чекори се преземени за да се спречи слична ситуација во иднина?

Конечно порамнување во текот на денот или во реално време

П.8.2.3: Дали субјектот од ИФП обезбедува конечно порамнување во текот на денот или во реално време? Ако е така, како? Како учесниците се информирани за конечността на порамнувањето?

П.8.2.4: Ако порамнувањето се случува преку групна обработка во повеќе циклуси, колкава е фреквенцијата на циклусите и во која временска рамка се вршат? Што се случува доколку учесникот нема доволно средства или хартии од вредност во моментот на порамнувањето? Дали трансакциите влегуваат во следниот циклус? Ако е така, каков е статусот на тие трансакции и кога тие ќе станат конечни?

П.8.2.5: Ако порамнувањето не се случува во текот на денот или во реално време, како ПСГВ или системите за порамнување хартии од вредност гледаат на воведувањето на некој од овие модалитети?

Главно барање 3: Субјектот од ИФП треба јасно да го дефинира моментот по кој непорамнетите плаќања, инструкциите за пренос или други обврски не може да се повлечат од страна на учесникот.

П.8.3.1: Како субјектот од ИФП го дефинира моментот по кој непорамнетите плаќања, инструкциите за пренос или други обврски не може да се повлечат од страна на учесник? Како субјектот од ИФП забранува еднострано отповикување на примено и непорамнето плаќање, инструкција за пренос или обврски по овој момент?

П.8.3.2: Под кои услови може инструкција или обврска примена од системот за порамнување сè уште да се отповика (на пример, обврски во ред на чекање)? Како може непорамнето плаќање или инструкција за пренос да се отповика? Кој може да отповика непорамнето плаќање или инструкција за пренос?

П.8.3.3: Под кои услови субјектот од ИФП дозволува исклучоци и продолжување на крајното време за отповикување?

П.8.3.4: Каде ги дефинира овие информации субјектот од ИФП? Како и за кого е обелоденета оваа информација?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•		•	•	

Принцип 9: Парични порамнувања

Субјектот од ИФП треба да го спроведе своето парично порамнување со парични средства кај централна банка каде што е практично и можно. Ако не се користат парични средства кај централната банка, субјектот од ИФП треба да ги минимизира и строго да ги контролира кредитниот и ликвидносниот ризик коишто произлегуваат од употребата на парични средства кај деловните банки.

Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 8 за конечност на порамнувањето, принципот 16 за ризиците од чување имот и инвестициските ризици, како и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да го спроведе своето парично порамнување со парични средства кај централна банка каде што е практично и можно за да се избегнат кредитни и ликвидносни ризици.

П.9.1.1: Како субјектот од ИФП ги спроведува паричните порамнувања? Ако спроведува порамнување во повеќе валути, како ги спроведува паричните порамнувања во секоја валута?

П.9.1.2: Ако субјектот од ИФП не порамнува со парични средства кај централна банка, зошто тие не се користат?

Главно барање 2: Ако не се користат парични средства кај централна банка, субјектот од ИФП треба да го спроведе паричното порамнување користејќи средства за порамнување со мал или без кредитен и ликвидносен ризик.

П.9.2.1: Ако не се користат парични средства кај централна банка, како субјектот од ИФП ги оценува кредитниот и ликвидносниот ризик на средствата за порамнување коишто се користат за паричните порамнувања?

П.9.2.2: Ако субјектот од ИФП се порамнува со парични средства кај деловни банки, како ги одбира банките за порамнување? Кои критериуми за избор ги користи?

Главно барање 3: Ако субјектот од ИФП порамнува во парични средства кај деловни банки, тогаш треба да ги следи, да управува и да ги ограничи своите кредитни и ликвидносни ризици произлезени од деловните банки за порамнување. Поточно, субјектот од ИФП треба да воспостави и да го следи придржувањето кон строгите критериуми за неговите банки за порамнување, коишто меѓу другото водат сметка за нивната регулација и супервизија, кредитоспособност, капитализација, пристап до ликвидност и оперативна сигурност. Субјектот од ИФП, исто така, треба да следи и да управува со концентрацијата на кредитна и ликвидносна изложеност кон неговите деловни банки за порамнување.

П.9.3.1: Како субјектот од ИФП го следи придржувањето на банките за порамнување кон критериумите коишто ги користи за избор? На пример, како ги вреднува регулативата,

супервизијата, кредитоспособноста, капитализацијата, пристапот до ликвидност и оперативната сигурност на банката?

П.9.3.2: Како субјектот од ИФП ги следи, ги управува и ги ограничува кредитните и ликвидносните ризици коишто произлегуваат од деловните банки за порамнување? Како субјектот од ИФП ја следи и управува со концентрацијата на кредитната и ликвидносната изложеност кон овие банки?

П.9.3.3: Како субјектот од ИФП ги проценува потенцијалните загуби и ликвидносни притисоци, исто како и оние на своите учесници во случај на пропаѓање на својата најголема банка за порамнување?

Главно барање 4: Ако субјектот од ИФП спроведува парично порамнување во своите книги, тогаш треба да ги минимизира и строго да ги контролира своите кредитни и ликвидносни ризици.

П.9.4.1: Ако субјектот од ИФП спроведува парично порамнување во своите книги, како ги минимизира и строго ги контролира своите кредитни и ликвидносни ризици?

Главно барање 5: Договорите на субјектот од ИФП со банките за порамнување треба јасно да содржат одредба дека кога се очекуваат трансфери во книгите на поединечни банки за порамнување, тие треба да бидат конечни кога ќе се извршат и дека примените средства треба да бидат преносливи што е можно поскоро, најмалку до крајот на денот и идеално во текот на денот, со цел да му овозможат на субјектот од ИФП и неговите учесници да управуваат со кредитните и ликвидносните ризици.

П.9.5.1: Дали во договорите на субјектот од ИФП со своите банки за порамнување стои одредба за тоа дека кога се случуваат трансферите, тие се конечни кога ќе се извршат и дека примените средства се преносливи?

П.9.5.2: Дали примените средства се преносливи најдоцна до крајот на денот? Ако не, зошто? Дали тие се преносливи во текот на денот? Ако не, зошто?

ПС	ЦДХВ •	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ
----	-----------	-----------	----------	------

Принцип 10: Физичка испорака

Субјектот од ИФП треба јасно да ги наведе своите обврски во поглед на испораката на физичките инструменти или стоки и треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со ризиците поврзани со таквите испораки.

Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 15 за општиот деловен ризик, принципот 23 за обелоденувањето на правилата, клучните процедури и податоци за пазарот и други принципи, како што е соодветно.

Главно барање 1: Во правилата на субјектот од ИФП треба јасно да се наведени неговите обврски во поглед на испораката на физичките инструменти или стоки.

П.10.1.1: Кои видови актива ги прифаќа субјектот од ИФП за физичка испорака?

П.10.1.2: Како субјектот од ИФП ги дефинира своите обврски и одговорности во поглед на испораката на физичките инструменти или стоки? Како се дефинираат и се документираат овие одговорности? Кому му се обелоденуваат овие документи?

П.10.1.3: Како се ангажира субјектот од ИФП со своите учесници за да се обезбеди дека ги разбрале своите обврски и процедури за физичка испорака?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да ги утврди, да ги следи и да управува со ризиците и трошоците поврзани со складирањето и испораката на физичките инструменти и стоки.

П.10.2.1: Како субјектот од ИФП ги утврдува ризиците и трошоците поврзани со складирањето и испораката на физичките инструменти и стоки? Кои ризици и трошоци ги утврди субјектот од ИФП?

П.10.2.2: Кои процеси, процедури и контроли поврзани со складирањето и испораката на физичките инструменти и стоки треба да ги следи субјектот од ИФП и да управува со утврдените ризици и трошоци?

П.10.2.3: Ако субјектот од ИФП успее да ги усогласи учесниците за испораката и приемот, под кои услови може да го стори тоа и кои се поврзаните правила и постапки? Дали правните обврски за испорака јасно се наведени во правилата и придружните договори?

П.10.2.4: Како субјектот од ИФП ги следи претпочитаните начини на испорака на своите учесници и до кој можен степен осигурува дека учесниците ги имаат потребните системи и ресурси за да бидат во можност да ги исполнат своите обврски за физичка испорака?

ПС	ЦДХВ •	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
----	-----------	------	-----	------

Принцип 11: Централни депозитари за хартии од вредност

ЦДХВ треба да има соодветни правила и процедури за да помогне во обезбедувањето интегритет на издавањето хартии од вредност и за да ги минимизира и да управува со ризиците поврзани со чување и пренос на хартии од вредност. ЦДХВ треба да ги чува хартиите од вредност во имобилизирачка или нематеријална форма за нивниот трансфер во електронскиот систем за евиденција.

При разгледувањето на овој принцип, кога еден субјект законски дефиниран како ЦДХВ или СПХВ не чува, ниту го олеснува чувањето на средствата или обезбедувањето во сопственост на учесниците, од ЦДХВ или СПХВ нема да се бара ангажираност за чување на таквите средства или обезбедување. Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 17 за оперативниот ризик, принцип 20 за врските на субјектот од ИФП, како и други принципи, како што е соодветно.

Главна барање 1: ЦДХВ треба да има соодветни правила, процедури и контроли, вклучувајќи и издржани сметководствени практики, за заштита на правата на издавачите и имателите на хартии од вредност, за спречување неовластено создавање или бришење на хартиите од вредност и за вршење периодични и барем секојдневни порамнувања на емисиите на хартии од вредност.

Заштита на правата на издавачите и имателите на хартии од вредност

П.11.1.1: Како се заштитуваат правата на издавачите и имателите на хартии од вредност со правила, процедури и контроли на ЦДХВ?

П.11.1.2: На кој начин правилата, процедурите и контролите на ЦДХВ соодветно се опфатени во нивните системи за евиденција и се заштитени од ризици поврзани со други услуги коишто ЦДХВ може да ги обезбеди?

П.11.1.3: На кој начин ЦДХВ го обезбедува поседувањето на издржани сметководствени практики? Дали ревизиите прегледуваат дали има доволно хартии од вредност за задоволување на правата на клиентите? Колку често се спроведуваат целосни ревизии за да се испитаат процедурите и интерните контроли коишто се користат во чувањето на хартиите од вредност?

Спречување неовластено создавање или бришење хартии од вредност

П.11.1.4: Какви се интерните процедури на ЦДХВ за овластување за создавање или бришење на хартиите од вредност? Кои се интерните контроли на ЦДХВ за спречување неовластено создавање и бришење на хартиите од вредност?

Периодично усогласување на емисиите на хартии од вредност

П.11.1.5: Дали ЦДХВ спроведува периодични и барем секојдневни порамнувања на вкупните емисии на хартии од вредност во ЦДХВ за секој издавач (или неговиот агент за издавање)? Како ЦДХВ осигурува дека вкупниот број на хартии од вредност евидентирани

во ЦДХВ за конкретна емисија е еднаков на износот на хартии од вредност од таа емисија којашто е во книговодствената евиденција на ЦДХВ?

П.11.1.6: Ако ЦДХВ нема официјален регистар за емисиите во своите книги, тогаш како ЦДХВ ја усогласува својата евиденција со официјалниот регистар?

Главна барање 2: ЦДХВ треба да се забрани пречекорувања и негативни салда на сметките на хартиите од вредност.

П.11.2.1: Како ЦДХВ ги спречува негативните салда и негативните салда на сметките на хартиите од вредност?

Главна барање 3: ЦДХВ треба да ги чува хартиите од вредност во имобилизиран или нематеријален облик за нивниот трансфер во електронскиот систем за евиденција. Кога е соодветно, ЦДХВ треба да даде иницијатива да ги имобилизираат или да ги дематеријализираат хартиите од вредност.

П.11.3.1: Дали хартиите од вредност се издадени или се чуваат во дематеријализирана форма? Колкав процент од хартиите од вредност се дематеријализирани, како и колкав процент од вкупниот обем на трансакции се однесува на овие хартии од вредност?

П.11.3.2: Ако хартии од вредност се издаваат како физички сертификат, дали е можно да се имобилизираат и да им се овозможи нивно чување и трансфер во електронскиот систем за евиденција? Колкав процент од хартиите од вредност се имобилизирани и колкав процент од вкупниот број на трансакции се однесува на имобилизираните хартии од вредност?

П.11.3.3: Кои иницијативи, доколку има, ги дава ЦДХВ за да се обезбеди имобилизирање или дематеријализирање на хартиите од вредност?

Главна барање 4: ЦДХВ треба да ги заштити средствата од ризикот од чување преку соодветни правила и постапки во согласност со правната рамка.

П.11.4.1: Како правилата и процедурата на ЦДХВ ги заштитуваат средствата од ризикот од чување, вклучувајќи го и ризикот од загуба поради небрежност на ЦДХВ, злоупотреба на средствата, измама, лошата администрација, несоодветното чување на евиденцијата или неуспехот да ги заштити интересите на учесниците во нивните хартии од вредност?

П.11.4.2: Како утврдува ЦДХВ дека тие правила и процедури се во согласност со законската регулатива?

П.11.4.3: Кои други методи, доколку ги има, ги користи ЦДХВ за да ги заштити своите учесници против злоупотреба, уништување и кражба на хартии од вредност (на пример, осигурување или други шеми за надомест)?

Главна барање 5: ЦДХВ треба да ангажира еден издржан систем којшто овозможува поделба помеѓу сопствените средства на ЦДХВ и хартиите од вредност на учесниците и поделба меѓу хартиите од вредност на учесниците. Онаму каде што дозволува правната рамка, ЦДХВ, исто така, треба оперативно да ја поддржи поделбата на хартиите од вредност коишто им припаѓаат на клиентите на учесникот во книгите на учесникот и да се олесни трансферот на имотот на клиентите.

П.11.5.1: Кои аранжмани за поделба ги применува ЦДХВ? Како ЦДХВ обезбедува поделба помеѓу сопствените средства и хартиите од вредност на учесниците? Како ЦДХВ обезбедува поделба помеѓу хартиите од вредност на учесниците?

П.11.5.2: Онаму каде што дозволува правната рамка, како ЦДХВ ја поддржува оперативната поделба на хартиите од вредност коишто им припаѓаат на клиентите на учесникот во книгата на учесникот? Како ЦДХВ го олеснува трансферот од овие сметки на клиентите до друг учесник?

Главно барање 6: ЦДХВ треба да ги утврдува, да ги измери, да ги следи и да управува со ризиците од другите активности коишто може да ги врши; можеби ќе треба примена на дополнителни алатки за да се справат со овие ризици.

П.11.6.1: Дали ЦДХВ дава други услуги освен централно чување и администрирање на хартиите од вредност и порамнување? Ако е така, какви услуги?

П.11.6.2: Ако ЦДХВ обезбедува други услуги освен чување и администрирање хартии од вредност и порамнување, како ги утврдува ризиците поврзани со овие активности, вклучувајќи го и потенцијалниот кредитен и ликвидносен ризик? Како ги мери, ги следи и управува со овие ризици, вклучувајќи го и правното одвојување на услугите од чувањето и администрирањето на хартиите од вредност онаму каде што е потребно?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•		•	•	

Принцип 12: Системи за порамнување коишто вклучуваат размена на вредности

Ако субјектот од ИФП порамнува трансакции коишто вклучуваат порамнување на две поврзани обврски (на пример, хартии од вредност или девизни трансакции), тогаш треба да се отстрани ризикот на главнина преку условување на конечното порамнување на едната обврска со конечно порамнување на другата обврска.

Овој принцип треба се разгледа во контекст на принципот 4 за кредитниот ризик, принципот 7 за ликвидносниот ризик, принципот 8 за конечноста на порамнувањето и другите принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП којшто е систем за порамнување што вклучува размена на вредности треба да го отстрани ризикот на главнина со осигурување дека конечното порамнување на една обврска се случува ако и само ако конечното порамнување на поврзаната обврска исто така се случи, независно од тоа дали субјектот од ИФП порамнува на бруто или нето-основа и кога се случува конечноста.

П.12.1.1: Како правните, договорните, техничките и рамките за управување со ризикот осигуруваат дека конечното порамнување на соодветните финансиски инструменти го отстранува ризикот на главнина? Кои процедури осигуруваат дека конечното порамнување на една обврска се случува ако и само ако се случи и конечното порамнување на поврзаната обврска?

П.12.1.2 Како се порамнуваат поврзаните обврски - на бруто-основа (тргување по тргување) или на нето-основа?

П.12.1.3: Дали конечноста на порамнувањето на поврзани обврски е истовремено? Ако не, кое е времето за конечност за двете обврски? Дали должината на времето меѓу блокирањето и конечното порамнување на двете обврски е сведено на минимум? Дали блокираните средства се заштитени од побарување од трета страна?

П.12.1.4: Во случајот на ЦДС, дали ЦДС се потпира врз ИнП или на услугите на ПнП коишто ги обезбедува друг субјект од ИФП, како што е СПХВ или платен систем? Во тој случај, како ЦДС ќе го окарактеризира нивото на зависност од ваквите услуги? Каква е договорната врска на ЦДС со СПХВ или платниот систем за да се обезбеди дека конечното порамнување на една обврска се случува само кога се случува конечното порамнување на кои било поврзани обврски?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	

Принцип 13: Правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврски на учесник

Субјектот од ИФП треба да има ефективни и јасно дефинирани правила и процедури за управување во случај на неможност за намирување на обврски на учесник. Овие правила и процедури треба да осигурат дека субјектот од ИФП може да преземе навремена акција за контрола на загубите и ликвидносните притисоци и да продолжи со исполнување на своите обврски.

Поради обемната интеракција меѓу принципите за управување во случај на неможност за намирување на обврски коишто се применуваат кај ЦДС, овој принцип има потреба да се разгледува во контекст на принципот 14 за поделбата и преносливоста. Овој принцип треба исто така да се разгледа во контекст на принципот 4 за кредитниот ризик, принципот 7 за ликвидносниот ризик, принципот 23 за обелоденувањето правила, клучни процедури и пазарни податоци и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да има правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврски коишто ќе му овозможат да продолжи со исполнувањето на обврските во случај на неможност за намирување на обврски на учесник и коишто се справуваат со надоместување на средствата по неможност за намирување на обврски.

Правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврски на учесник

П.13.1.1: Дали правилата и процедурите на субјектот од ИФП јасно го дефинираат настанот при неможност за намирување на обврски (неможност за намирување на обврски и од финансиски и од оперативни причини на учесник) и методот за утврдување неможност за намирување на обврски? Како се дефинирани овие настани?

П.13.1.2: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП се справуваат со следниве клучни аспекти при неможност за намирување на обврски на учесник:

- а) дејствијата коишто субјектот од ИФП може да ги преземе кога е прогласена неможност за намирување на обврски;
- б) степенот до кој дејствијата се по автоматизам или дискрециски;
- в) промени кон вообичаената практика на порамнување;
- г) управувањето со трансакции во различни фази од обработката;
- д) очекуваниот третман на сопствените и клиентските трансакции и сметки;
- ѓ) веројатниот редослед на дејствијата;
- е) улогите, обврските и одговорностите на различните страни, вклучувајќи ги и учесниците коишто се во можност за намирување на обврски; и
- ж) постоењето на други механизми коишто може да се активираат за контролирање на влијанието на неможност за намирување на обврски?

Користење на финансиските средства

П.13.1.3: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП му овозможуваат веднаш да ги користи финансиските средства коишто ги држи за покривање загуби и контролирање

на ликвидносните притисоци произлезени од неможноста за намирување на обврски, вклучувајќи и можности за добивање ликвидност?

П.13.1.4: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП се справуваат со редоследот по кој финансиските средства ќе се користат?

П.13.1.5: Како правилата и процедурите на субјектот од ИФП се справуваат со надоместувањето на средствата по неможност за намирување на обврски?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да биде добро подготвен за спроведување на правилата и процедурите во случај на неможност за намирување на обврски, вклучувајќи ги и сите соодветни дискрециски процедури предвидени со своите правила.

П.13.2.1: Дали раководството на субјектот од ИФП има интерни планови коишто јасно ги раздвојуваат улогите и одговорностите за справување со неможност за намирување на обврски? Кои се овие планови?

П.13.2.2: Каков тип комуникациски процедури има субјектот од ИФП со цел да се постигне навремена комуникација со сите значајни учесници, вклучувајќи регулатори, супервизори и надгледувачи?

П.13.2.3: Колку често се ревидираат интерните планови за справување со неможност за намирување на обврски? Каков е аранжманот за раководење околу овие планови?

Главно барање 3: Субјектот од ИФП треба јавно да ги обелодени клучните аспекти на своите правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврски.

П.13.3.1: Како се достапни за јавноста клучните аспекти на правилата и процедурите на субјектот од ИФП за во случај на неможност за намирување на обврски на учесник? Како се справуваат со:

- а) околностите во кои може да се преземе дејствие;
- б) кој може да ги преземе тие дејствија;
- в) обемот на дејствијата коишто може да се преземат, вклучувајќи го третманот на сопствените и клиентските позиции, фондови и средства;
- г) механизмите за решавање на обврските на субјектот од ИФП кон учесниците кои се во можност за намирување на обврски; и
- д) механизмите за помош при решавање на обврските на учесникот кој неможе да ги намира обврските кон неговите клиенти, каде што постојат директни односи со клиентите на учесниците?

Главно барање 4: Субјектот од ИФП треба да ги вклучи своите учесници и други заинтересирани страни во тестирање и проверка на процедурите во случај на неможност за намирување на обврски, вклучувајќи и процедури за ликвидација. Таквото тестирање и проверки треба да се спроведуваат најмалку еднаш годишно или по промени на правилата и процедурите, за да се осигури дека тие се практични и ефективни.

П.13.4.1: Како субјектот од ИФП спроведува тестирање и контрола на процедурите во случај на неможност за намирување на обврски на своите учесници и други релевантни заинтересирани страни? Колку често ги спроведува таквите тестови и проверки? Како се

користат резултатите од тестовите? До кој степен резултатите се споделуваат со раководството, со комитетот за ризик и со надлежните власти?

П.13.4.2: Колкав опсег на можни сценарија и процедури во случај на неможност за намирување на обврски покриваат овие тестови? До кој степен субјектот од ИФП го тестира спроведувањето на режимот на решавање за своите учесници?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
----	------	------	----------	------

Принцип 14: Поделба и преносливост

ЦДС треба да има правила и процедури коишто овозможуваат поделба и преносливост на позициите на клиентите на учесникот и обезбедувањето доставено на ЦДС во однос на тие позиции.

Поради обемната меѓусебна поврзаност на принципите за управување со неможноста за намирување на обврските коишто се однесуваат на субјектите на ЦДС, овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 13 за правилата за неможноста за намирување на обврски на учесникот. Овој принцип, исто така, треба да се разгледува во контекст на принципот 19 за аранжманите за учество и принципот 23 за обелоденување на правилата, клучните процедури и податоците за пазарот и други принципи, како што е соодветно.

Главна барање 1: ЦДС треба, во најмала рака, да има аранжмани за поделба и преносливост коишто ефикасно ги заштитуваат позициите на клиентот на учесникот и соодветното обезбедување од неможност за намирување на обврски или несолвентност на тој учесник. Ако ЦДС дополнително нуди заштита од такви позиции на клиентите и гаранција против истовремена неможност за намирување на обврските на учесникот и неговиот клиент, ЦДС треба да преземе чекори за да се осигури дека таквата заштита е во примена.

Заштита на клиентот од неможност за намирување на обврските од страна на учесникот

П.14.1.1: Какви аранжмани за поделба има воспоставено ЦДС за ефикасна заштита на позициите на клиентот на учесникот и на соодветното обезбедување од неможноста за намирување на обврските или несолвентноста на тој учесник?

П.14.1.2: Кои се аранжманите за преносливост на ЦДС?

П.14.1.3: Ако ЦДС го опслужува пазарот на готовина и не обезбедува аранжмани за поделба, како ЦДС ги заштитува средствата на клиентите? Дали ЦДС оценил дали применливите, правни или регулаторни рамки постигнуваат ист степен на заштита и ефикасност за клиентите, којшто инаку би се постигнал со поделба и аранжманите за преносливост?

Заштита на клиентот од неможност за намирување на обврските од страна на учесникот и поврзаниот клиент

П.14.1.4: Ако ЦДС им нуди дополнителна заштита на клиентите да можат да ги заштитат своите позиции и обезбедување од истовремена неможност за намирување на обврските на учесникот, или поврзаниот клиент, како ЦДС осигурува дека таквата заштита е ефективна?

Правна основа

П.14.1.5: Кои се доказите коишто докажуваат дека правната основа обезбедува висок степен на сигурност дека ќе ги поддржи аранжманите на ЦДС за заштита и трансфер на позициите и обезбедувањето на клиентите на учесникот?

П.14.1.6: Каква анализа има спроведено ЦДС во врска со применливоста на аранжманите на своите клиенти за поделба и преносливост, вклучително и во однос на кои било странски

или далечни учесници? Поточно, кои странски закони ЦДС ги има утврдено дека се релевантни за неговата способност за поделба или трансфер на позициите на клиентот и обезбедувањето? Како се третираат утврдените проблеми?

Главно барање 2: ЦДС треба да има структура на сметка којашто овозможува лесно да се утврдат позициите на клиентите на учесникот и да се направи поделба на соодветното обезбедување. ЦДС треба да ги води позициите на клиентот и обезбедувањето индивидуални сметки на клиентот или на заеднички сметки на клиентот.

П.14.2.1 Како ЦДС ги одделува позициите на клиентите на учесникот и соодветното обезбедување од позициите на учесникот и неговото обезбедување? Кој тип сметковна структура (индивидуална или заедничка) ја користи ЦДС за позициите и соодветното обезбедување на клиентите на учесниците? Која е причината за ваквиот избор?

П.14.2.2: Ако ЦДС (или чуварите на имот) има обезбедување коешто ги поткрепува позициите на клиентот, што покрива ова обезбедување (на пример, барањата за првична маргина или варијабилна маргина)?

П.14.2.3: Дали ЦДС се потпира врз евиденцијата на учесникот којашто содржи потсметководство за индивидуалните клиенти за да се утврди интересот на секој клиент? Ако е така, дали ЦДС обезбедува пристап до овие информации? Дали маргината на клиентот добиена од страна на ЦДС од неговите учесници е собрана на бруто или нето-основа? До кој степен обезбедувањето на клиентот е изложено на „ризик од поврзаниот клиент“?

Главно барање 3: Договорите за преносливост на ЦДС треба да овозможат голема веројатност за пренос на позициите и обезбедувањето на клиентите на учесникот којшто не може да ги намира обврските на еден или на повеќе други учесници.

П.14.3.1: Како договорите за преносливост овозможуваат позициите и обезбедувањето на клиентите на учесникот којшто не може да ги намира обврските да му бидат префрлени на еден или на повеќе други учесници?

П.14.3.2: Како ЦДС добива согласност од учесникот (учесниците) во врска со тоа на кои позиции и обезбедување да се пренесат? Дали процедурите за согласност се утврдени во правилата на ЦДС, во политиките или процедурите? Ако е така, опишете ги. Ако има какви било исклучоци, како се обелоденуваат?

Главно барање 4: ЦДС треба да ги обелодени своите правила, политики и процедури коишто се однесуваат на поделбата и преносливоста на позициите и соодветното обезбедување на клиентите на учесникот. ЦДС особено треба да обелодени дали обезбедувањето на клиентот е заштитено на индивидуална или заедничка основа. Исто така, ЦДС треба да ги обелодени сите ограничувања, како што се правни или оперативни ограничувања, коишто можат да ја нарушат неговата способност да ги подели или да ги пренесе позициите на клиентот на учесникот и соодветното обезбедување.

П.14.4.1: Како ЦДС ги обелоденува своите аранжмани за поделба и преносливост? Дали обелоденувањето открива дали обезбедувањето на клиентите на учесникот е заштитено на поединечна или заедничка основа?

П.14.4.2: Каде и како се утврдуваат и се обелоденуваат ризиците, трошоците и несигурностите поврзани со поделбата и преносливоста на аранжманите на ЦДС? Како ЦДС ги обелоденува ограничувањата (како што се правните или оперативните) коишто може да ја нарушат способноста на ЦДС целосно да ги подели или да ги пренесе позициите на клиентот на учесникот и соодветното обезбедување?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 15: Општ деловен ризик

Субјектот од ИФП треба да го утврдува, да го следи и да управува со својот општ деловен ризик и да поседува доволно ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот за покривање на потенцијалните општи деловни загуби, така што може да продолжи со своите операции и услуги ако тие загуби се остварат. Понатаму, ликвидните нето-средства треба да бидат доволни за целото време за да се осигури закрепнување или регуларен престанок на критичните операции и услуги.

Овој принцип треба да биде разгледан во контекст на принципот 3 за рамката за сеопфатното управување со ризиците, принципот 21 за ефикасноста и ефективноста и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да има издржани управувачки и контролни системи за утврдување, следење и управување со општите деловни ризици, вклучувајќи загуби од лошото извршување на деловната стратегија, одлив на готовина или неочекувани и претерано големи оперативни трошоци.

П.15.1.1: Како субјектот од ИФП го утврдува и го следи својот општ деловен ризик? Кои се општите деловни ризици утврдени од субјектот од ИФП?

П.15.1.2: Како субјектот од ИФП ги следи и управува со своите општи деловни ризици на редовна основа? Дали при оценувањето на деловниот ризик на субјектот од ИФП се разгледуваат потенцијалните ефекти врз готовинските текови и (во случаи на приватно опериран субјект од ИФП) капиталот?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да има ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот (како што се обични акции, обелоденети резерви, или друга нераспределена добивка), така што може да продолжи со работа и давање услуги како во нормални услови, иако е изложен на загуби во општата работа. Износот на ликвидните нето-средства коишто потекнуваат од капитал, коишто субјектот треба да ги држи, треба да се утврди од профилот на деловниот ризик на кој е изложен и од должината на времето потребно за да се постигне закрепнување или регуларно запирање со работа на своите критични операции и услуги, доколку такво дејствие се преземе како соодветно.

П.15.2.1: Дали субјектот од ИФП чува ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот, така што може да продолжи со работа и давање услуги како во нормални услови, иако е изложен на општи деловни загуби?

П.15.2.2: Како субјектот од ИФП го пресметува износот на ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот за покривање на општиот деловен ризик на кој е изложен? Како субјектот од ИФП ја одредува должина на времето и придружните оперативни трошоци за закрепнување или нормално запирање со работа на критичните операции и услуги?

Главно барање 3: Субјектот од ИФП треба да одржува план за остварливо закрепнување или регуларно запирање со работа и треба да чува доволно ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот за спроведувањето

на овој план. Минимално, субјектот од ИФП треба да чува ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот чиј износ не е помал од шестмесечните тековни оперативни трошоци. Овие средства се како надолупнување на ресурсите чувани за покривање на ненамирени обврски на учесник или за покривање на другите ризици согласно со принципите за финансиски ресурси. Како и да е, капитал којшто се држи согласно со меѓународните стандарди за капиталот заснован на ризик може да се вклучи онаму каде што е значајно и соодветно за да се избегне дуплирање на капиталните барања.

Закрепнување или план за регуларно запирање со работа

П.15.3.1: Дали субјектот од ИФП има развиено план за закрепнување или регуларно запирање со работа, соодветно? Ако е така, што се зема предвид во овој план (на пример, оперативни, технолошки и правни барања за учесниците за да се воспостави и да се премине кон алтернативен аранжман)?

Ресурси

П.15.3.2: Колкава сума на ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот држи субјектот од ИФП за потребите на спроведувањето на овој план? Како субјектот од ИФП одредува дали оваа сума е доволна за таквото спроведување? Дали оваа сума е еднаква барем на шестмесечните тековни оперативни трошоци на субјектот од ИФП?

П.15.3.3: Како ресурсите определени за покривање на деловните ризици и загуби се одвоени од ресурсите наменети за покривање на ненамирени обврски на учесник или за покривање на други ризици согласно со принципите за финансиски ресурси?

П.15.3.4: Дали субјектот од ИФП држи капитал согласно со меѓународните стандарди за капитални барања засновани на ризик, заради покривање на општите деловни ризици?

Главно барање 4: Средствата коишто ги држи субјектот од ИФП за покривање на општиот деловен ризик треба да се со висок квалитет и доволно ликвидни со цел да му овозможат на субјектот од ИФП да ги оствари своите тековни и проектирани оперативни трошоци при повеќе сценарија, вклучувајќи и неповолни пазарни услови.

П.15.4.1: Каков е составот на ликвидните нето-средства на субјектот од ИФП коишто потекнуваат од капитал? Како ќе ги претвори субјектот од ИФП овие средства, ако е потребно во готовина со мали или без загуби на вредноста при неповолни пазарни услови?

П.15.4.2: Како субјектот од ИФП регуларно ги проценува квалитетот и ликвидноста на своите ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капитал заради остварување на своите тековни и проектирани оперативни трошоци при повеќе сценарија, вклучувајќи и неповолни пазарни услови?

Главно барање 5: Субјектот од ИФП треба да одржува остварлив план за зголемување на капиталот за случаи кога неговиот капитал се намалува до или под потребниот износ. Овој план треба да е одобрен од одборот на директори и редовно да се ажурира.

П.15.5.1: Дали субјектот од ИФП има развиено план за зголемување на капиталот? Кои се главните карактеристики на планот на субјектот од ИФП за зголемување на капиталот за случаи кога неговиот капитал се намалува до или под потребниот износ?

П.15.5.2: Колку често се разгледува и се ажурира планот за зголемување на капиталот?

П.15.5.3: Каква е улогата на одборот на субјектот од ИФП (или еквивалентно) при разгледувањето и одобрувањето на планот на субјектот од ИФП за зголемување на капиталот, доколку е потребно?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	

Принцип 16: Ризик на чувар на имот и инвестициски ризици

Субјектот од ИФП треба да ги заштити сопствените и средствата на своите учесници и да го минимизира ризикот од загуба и доцнење при пристап до овие средства. Инвестициите на субјектот од ИФП треба да бидат во инструменти со минимални кредитни, пазарни и ликвидносни ризици.

Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 4 за кредитниот ризик, принципот 5 за обезбедувањето, принципот 7 за ликвидносниот ризик и други принципи, соодветно.

Главна барање 1: Субјектот од ИФП треба да ги чува сопствените и средствата на своите учесници кај субјекти коишто подлежат на супервизија и регулатива и коишто имаат издржани сметководствени практики, процедури за заштита и интерни контроли коишто целосно ги заштитуваат овие средства.

П.16.1.1: Ако субјектот од ИФП користи чувари на имот, како тој ги избира своите чувари на имот? Кои се специфичните критериуми за избор коишто ги користи субјектот од ИФП, вклучувајќи супервизија и регулатива на овие субјекти? Како субјектот од ИФП го следи придржувањето на чуварите на имот кон овие критериуми?

П.16.1.2: Како субјектот од ИФП проверува дали овие субјекти имаат издржани сметководствени искуства, процедури за безбедно чување и внатрешни контроли коишто целосно ги заштитуваат неговите средства и средствата на неговите учесници?

Главна барање 2: Субјектите од ИФП треба да имаат брз пристап до своите средства и средствата обезбедени од страна на учесниците, кога е потребно.

П.16.2.1: Како субјектот од ИФП утврдува дека има сигурна правна основа за поддршка на спроведувањето на своите интереси или сопственичките права врз средства коишто се чуваат кај чувар на имот?

П.16.2.2: Како субјектот од ИФП се осигурува дека има брз пристап до своите средства, вклучувајќи хартии од вредност коишто се чувани кај чувар на имот што се наоѓа во друга временска зона или правна надлежност, во случај на неможност за намирување на обврски на учесник?

Главна барање 3: Субјектот од ИФП треба да ја процени и да ја разбере својата изложеност кон своите банки-чувари на имот, имајќи го предвид целиот опсег на своите односи со нив.

П.16.3.1: Како субјектот од ИФП ја проценува и ја разбира својата изложеност кон своите банки-чувари на имот? Во управувањето со тие изложености, како го зема предвид целиот опсег на своите односи со секоја банка-чувар на имот? На пример, дали субјектот од ИФП користи повеќе чувари на имот за сигурно чување на своите средства за да се распредели изложеноста на секој чувар на имот? Како субјектот од ИФП ја следи концентрацијата на изложеност на ризик кон своите банки-чувари на имот?

Главно барање 4: Инвестициската стратегија на субјектот од ИФП треба да биде во согласност со неговата севкупна стратегија за управување со ризиците и целосно обелоденета на неговите учесници, а инвестициите треба да бидат осигурени од или да бидат побарувања од висококвалитетни должници. Овие инвестиции треба да овозможат брза ликвидација со евентуален мал неповолен ефект врз цената.

Инвестициска стратегија

П.16.4.1: Како субјектот од ИФП се осигурува дека неговата инвестициска стратегија е во согласност со неговата целокупна стратегија за управување со ризици? Како и за кого субјектот од ИФП ја обелоденува својата инвестициска стратегија?

П.16.4.2: Како субјектот од ИФП осигурува, на тековна основа, дека неговите инвестиции се осигурени од или се побарувања од висококвалитетни должници?

Карактеристики на ризикот при инвестирање

П.16.4.3: Како субјектот од ИФП ја разгледува својата целосна изложеност кон должник при избор на инвестиции? Кои инвестиции подлежат на ограничувања за да се избегне концентрација на изложеност на кредитен ризик?

П.16.4.4: Дали субјектот од ИФП инвестира средства на учесник во хартии од вредност на истиот учесник или во хартии од вредност на некои негови поврзани лица?

П.16.4.5: Како субјектот од ИФП се осигурува дека неговите инвестиции овозможуваат брза ликвидација со евентуално мал неповолен ефект врз цената?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 17: Оперативен ризик

Субјектот од ИФП треба веродостојно да ги утврдува внатрешните и надворешните извори на оперативен ризик и да го ублажи нивното влијание преку употреба на соодветни системи, политики, процедури и контроли. Системите треба да бидат воспоставени за да се обезбеди висок степен на сигурност и оперативна доверливост и треба да имаат соодветен, приспособлив капацитет. Управувањето со непрекинатоста во работата треба да стреми кон навремено закрепнување на операциите и исполнување на обврските на субјектот од ИФП во случај на широка скала на прекини или големо нарушување.

Овој принцип треба да се разгледа во контекст на принципот 20 за врските на субјектот од ИФП, принципот 21 за ефикасноста и ефективноста, принципот 22 за комуникациските стандарди и процедури и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да воспостави издржана рамка за управување со оперативниот ризик со соодветни системи, политики, процедури и контроли за да се утврдуваат, да се следат и да се управува со оперативните ризици.

Утврдување на оперативниот ризик

П.17.1.1: Кои се политиките и процедурите на субјектот од ИФП за утврдување на веродостојните извори на оперативни ризици? Како процесите на субјектот од ИФП ги утврдуваат веродостојните извори на оперативни ризици, без разлика дали тие ризици произлегуваат од внатрешните извори (на пример, аранжманите на самиот систем, вклучувајќи и човечки ресурси), од учесниците на субјектот од ИФП или од надворешни извори?

П.17.1.2: Кои извори на оперативни ризици ги утврдува субјектот од ИФП? Кои единствени точки на пад во својата работа ги утврдува субјектот од ИФП?

Управување со оперативниот ризик

П.17.1.3: Како субјектот од ИФП ги следи и управува со утврдените оперативни ризици? Каде се документирани овие системи, политики, процедури и контроли?

Политики, процеси и контроли

П.17.1.4: Кои политики, процеси и контроли ги применува субјектот од ИФП коишто се воспоставени за да обезбеди дека оперативните процедури соодветно се спроведени? До кој степен системите, политиките, процесите и контролите на субјектот од ИФП ги земаат предвид релевантните интернационални, национални стандарди и стандардите на ниво на индустрија за управување со оперативниот ризик?

П.17.1.5: Какви се политиките за човечки ресурси за вработување, обука и задржување на квалификуваниот персонал и како таквите политики ги ублажуваат ефектите од високи стапки на промена на персоналот или ризикот на клучен персонал? Како човечките ресурси и политиките за управување со ризикот на субјектот од ИФП се осврнуваат на спречувањето измама?

П.17.1.6: Како управувањето со промените и политиките и процесите за управување со проекти на субјектот од ИФП ги ублажуваат ризиците дека промените и големите проекти ненамерно влијаат за непреченото функционирање на системот?

Главна барање 2: Одборот на директори на субјектот од ИФП треба јасно да ги дефинира улогите и одговорностите за справување со оперативниот ризик и треба да ја одобри рамката за управување со оперативниот ризик на субјектот од ИФП. Системите, оперативните политики, процедурите и контролите треба да се ревидираат, да подлежат на ревизија и да се тестираат периодично и по значајни промени.

Улоги, одговорности и рамка

П.17.2.1: Како одборот на директори ги дефинира клучните улоги и одговорности за управување со оперативниот ризик?

П.17.2.2: Дали одборот на субјектот од ИФП експлицитно ја разгледува и ја одобрува рамката на субјектот од ИФП за управување со оперативниот ризик? Колку често одборот ја разгледува и ја одобрува рамката на субјектот од ИФП за управување со оперативниот ризик?

Ревидирање, ревизија и тестирање

П.17.2.3: Како субјектот од ИФП ги ревидира, врши ревизија и ги тестира своите системи, политики, процедури и контроли, вклучувајќи ги и аранжманите за управување со оперативни ризици со учесниците? Колку често субјектот од ИФП ги спроведува овие ревидирања, ревизии и тестирања со учесниците?

П.17.2.4: До кој степен, онаму каде што е соодветно, рамката за управување со оперативниот ризик на субјектот од ИФП е предмет на надворешна ревизија?

Главна барање 3: Субјектот од ИФП треба да има јасно дефинирани цели за оперативна доверливост и треба да има донесено политики за да се постигнат тие цели.

П.17.3.1: Кои се квалитативните и квантитативните цели на субјектот од ИФП за оперативна доверливост? Каде и како се документираат?

П.17.3.2: Како овие цели обезбедуваат висок степен на оперативна доверливост?

П.17.3.3: Кои се тековните политики коишто се воспоставени за постигнување на целите на субјектот од ИФП за оперативна доверливост за да се обезбеди дека субјектот од ИФП ги презема потребните и соодветните дејствија?

Главна барање 4: Субјектот од ИФП треба да обезбеди дека има приспособлив капацитет соодветен за справување со зголемен обем на стресни ситуации и за постигнување на утврдените цели за нивото на услуги.

П.17.4.1: Како субјектот од ИФП ги ревидира, врши ревизија и ја тестира приспособливоста и адекватноста на капацитетот за да може да се справи најмалку со обемот на проектираните стресни ситуации? Колку често субјектот од ИФП ги спроведува овие ревидирања, ревизии и тестирања?

П.17.4.2: Како се надминуваат ситуациите кога оперативниот капацитет е речиси исполнет или надминат?

Главно барање 5: Субјектот од ИФП треба да има воспоставено сеопфатни политики за физичка и информациска безбедност за справување со сите потенцијални слабости и закани.

Физичка безбедност

П.17.5.1: Кои се политиките и процесите на субјектот од ИФП, вклучувајќи ги и политиките и процесите за управување со промени и со проекти, за справување со веројатни извори на слабости и закани за физичката безбедност, на редовна основа?

П.17.5.2: Дали политиките, процесите, контролите и тестирањата на субјектот од ИФП соодветно ги земаат предвид релевантните интернационални, национални стандарди и стандардите на ниво на индустрија за физичка безбедност?

Информациска безбедност

П.17.5.3: Кои се политиките и процесите на субјектот од ИФП, вклучувајќи ги и политиките и процесите за управување со промени и за управување со проекти, за справување со веројатни извори на слабости и закани за информациската безбедност, на редовна основа?

П.17.5.4: Дали политиките, процесите, контролите и тестирањата на субјектот од ИФП соодветно ги земаат предвид релевантните интернационални, национални стандарди и стандардите на ниво на индустрија за информациска безбедност?

Главно барање 6: Субјектот од ИФП треба да има план за непрекинатост во работењето којшто се справува со настаните коишто претставуваат значителен ризик од нарушување на работењето, вклучувајќи ги и настаните што можат да предизвикаат нарушување од широк обем или поголеми катастрофи. Планот треба да го опфати користењето оддалечена локација и треба да обезбеди можност за враќање на работата на критичните системи за информатичка технологија (ИТ) за најмногу два часа по нарушувањето. Планот треба да му овозможи на субјектот од ИФП да го заврши порамнувањето до крајот на денот на нарушувањето, дури и во случај на екстремни околности. Субјектот од ИФП треба редовно да ги тестира овие аранжмани.

Целите на планот за непрекинатост во работењето

П.17.6.1: Како и до кој степен планот за непрекинатост во работењето на субјектот од ИФП ги одразува целите, политиките и процедурите коишто овозможуваат брзо закрепнување и навремено продолжување на критичните операции по нарушување од поширок обем или поголема катастрофа?

Поставеност на планот за непрекинатост во работењето

П.17.6.2: Како и до кој степен е поставен планот за непрекинатост во работењето на субјектот од ИФП за да овозможи критичните ИТ-системи да продолжат со работа за неполни два часа по настаните коишто предизвикале прекин и да му овозможи на субјектот од ИФП да го олесни или да го заврши порамнувањето до крајот на денот дури и во екстремни услови?

П.17.6.3: Како е поставен планот за закрепнување за да осигури дека статусот на сите трансакции може да се утврдува навремено, во време на прекин, и ако има веројатност од губење податоци, кои се процедурите за справување со таквите губитоци (на пример, усогласување со учесниците или трети страни)?

П.17.6.4: Како со процедурите за управување со кризи на субјектот од ИФП се решава потребата за ефективна внатрешна комуникација и со клучните надворешни засегнати страни и власти?

Оддалечена локација

П.17.6.5: Како планот за непрекинатоство во работењето на субјектот од ИФП го вклучува користењето на оддалечената локација (како и осигурување дека оддалечената локација има доволно ресурси, способности, функционалности и соодветни кадровски аранжмани)? Дали локацијата на оддалечената локација е на доволна географска оддалеченост од примарната локација, така што таа има различен профил на ризик?

П.17.6.6: Дали субјектот од ИФП се потпира на алтернативни аранжмани (како рачни процедури, процедури на хартија или други алтернативи) за да овозможи обработка на временско критичните трансакции во екстремни околности?

Ревидирање и тестирање

П.17.6.7: Како се ревидираат и се тестираат аранжманите за непрекинатоство во работењето и закрепнување на субјектот од ИФП, вклучувајќи и широкоопсежни сценарија и сценарија поврзани со големи катастрофи? Колку често овие аранжмани се ревидираат и тестираат?

П.17.6.8: Како ревидирањето и тестирањето на аранжманите за непрекинатоство во работењето и закрепнување на субјектот од ИФП ги вклучуваат учесниците, критичните добавувачи на услуги и поврзаните субјекти од ИФП? Колку често учесниците, критичните добавувачи на услуги и поврзаните субјекти на ИФП се вклучени во ревидирањето и тестирањето?

Главно барање 7: Субјектот на ИФП треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со ризиците коишто клучните учесници, другите субјекти од ИФП и добавувачи на услуги можат да му ги пренесат на неговите операции. Исто така, субјектот од ИФП треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со ризиците коишто од неговите операции може да се пренесат на операциите на други субјекти од ИФП.

Ризици за операциите на субјектот од ИФП

П.17.7.1: Кои ризици ги утврдува субјектот од ИФП кај своите операции коишто произлегуваат од клучните учесници, други субјекти од ИФП и добавувачи на услуги и добра? Како и до кој степен субјектот од ИФП ги следи и управува со овие ризици?

П.17.7.2: Ако субјектот од ИФП за своите операции користи надворешен добавувач на услуги, тогаш како и до кој степен се осигурува дека работата на критичниот добавувач на услуги ги исполнува истите барања за доверливост и закрепнување, како што би било кога услугите би се вршеле интерно, од самиот субјект?

Ризици пренесени кон други субјекти од ИФП

П.17.7.3: Како и до кој степен субјектот од ИФП ги утврдува, ги следи и ги ублажува ризиците коишто може да се пренесат кон други субјекти од ИФП?

П.17.7.4: До кој степен субјектот од ИФП ги координира аранжманите за непрекинатоство во работењето со аранжманите на другите поврзани субјекти од ИФП?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 18: Барања за пристап и учество

Субјектот од ИФП треба да има објективни и јавно обелоденети критериуми за учество, коишто се засновани на ризик и коишто дозволуваат праведен и отворен пристап.

При разгледувањето на овој принцип, треба да се напомене дека субјектите на ИФП се ограничени од локалните закони и политики на надлежноста во која работат и тие закони може да забрануваат или да бараат вклучување на одредени категории финансиски институции. Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 19 за аранжманите за повеќеслојно учество, принципот 21 за ефикасноста и ефективноста и други принципи, соодветно.

Главна барања 1: Субјектот од ИФП треба да овозможи фер и отворен пристап до неговите услуги за директни и, онаму каде што е релевантно, индиректни учесници и други субјекти од ИФП, врз основа на разумни барања за учество коишто се засноваат на ризик.

Критериуми за учество и барања

П.18.1.1: Кои се критериумите и барањата за учество на субјектот од ИФП (како оперативни, финансиски и правни барања)?

П.18.1.2: Како со овие критериуми и барања се овозможува праведен и отворен пристап до услугите на субјектот од ИФП за директни и онаму каде што е применливо, индиректни учесници и други субјекти од ИФП, врз основа на разумни барања за учество коишто се засноваат на ризик?

Пристап до друштвата за регистрација на финансиски трансакции (ДРФТ)

Q.18.1.3: Што се однесува до ДРФТ, како условите за пристап за користење на неговите услуги обезбедуваат дека се почитуваат конкуренцијата и иновацијата при обработката по тргувањето? Како се поставени овие услови за да се поддржи поврзаноста со други субјекти од ИФП и вршители на услуги, каде што е потребно?

Главна барања 2: Барањата за учество на субјектот од ИФП треба да се оправдани во однос на безбедноста и ефикасноста на субјектот и на пазарите на кои им служи и да се водени и сразмерни со специфичните ризици на субјектот од ИФП и да се јавно обелоденети. Субјектот од ИФП треба да одржува прифатливи стандарди за контрола на ризикот и треба да постави барања коишто имаат најмалку ограничувачко влијание врз пристапот што го дозволуваат околностите.

Оправданост и причини за критериуми за учество

П.18.2.1: Како барањата за учество на субјектот од ИФП се оправдани во однос на безбедноста и ефикасноста на субјектот и неговата улога на пазарите каде што работи и да се приспособени и сразмерни со специфичните ризици на субјектот од ИФП?

П.18.2.2: Дали има барања за учество коишто не се засновани на ризик, туку на закон или регулатива? Ако има такви, кои се тие барања?

П.18.2.3: Дали сите класи на учесници се предмет на истите критериуми за пристап? Ако не е така, која е причината за различни критериуми (на пример, обемот и типот на активности, дополнителни барања за учесници кои дејствуваат во име на трети страни и дополнителни барања за нерегулирани учесници)?

Најмалку ограничувачки пристап

П.18.2.4: Како се ревидираат ограничувањата и барањата за пристап за да се осигури најмалку ограничувачки пристап коишто дозволуваат околностите во согласност со одржувањето на прифатливи контроли на ризик? Колку често се спроведува оваа ревизија?

Обелоденување на критериумите

П.18.2.5: Како се обелоденуваат критериумите за учество јавно, вклучувајќи ги и рестрикциите за учество?

Главна барања 3: Субјектот од ИФП треба да ја следи усогласеноста со своите барања за учество на редовна основа и треба да има јасно дефинирани и јавно обелоденети процедури за суспензија и регуларен излез на учесник којшто ги прекршил или повеќе не ги исполнува барањата за учество.

Следење на усогласеноста

П.18.3.1: Како субјектот од ИФП ја следи тековната усогласеност на учесниците со критериумите за пристап? Како се поставени политиките на субјектот од ИФП за да осигури дека информацијата којашто ја користи за следење на усогласеноста со критериумите за учество е навремена и точна?

П.18.3.2: Кои се политиките на субјектот од ИФП за спроведување зајакнато набљудување на учесник или наметнување дополнителни контроли на учесник чијшто профил на ризик се влошува?

Суспензија и регуларен излез

П.18.3.3: Кои се процедурите на субјектот од ИФП за управување со суспензија и регуларен излез на учесник којшто ги прекршил или повеќе не ги исполнува барањата за учество?

П.18.3.4: Како ѝ се обелоденуваат на јавноста процедурите на субјектот од ИФП за управување со суспензија и регуларен излез на учесник?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 19: Аранжмани за повеќеслојно учество

Субјектот од ИФП треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со материјалните ризици на кои е изложен субјектот од ИФП, а коишто произлегуваат од аранжманите за повеќеслојно учество.

Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 14 за поделбата и преносливоста, принципот 18 за барањата за пристап и учество и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да осигури дека неговите правила, процедури и договори му овозможуваат да собере базични информации за индиректните учесници со намера да утврдува, да следи и управува со каков било материјален ризик на кој е изложен субјектот од ИФП, а којшто произлегува од аранжмани за повеќеслојно учество.

Аранжмани за повеќеслојно учество

П.19.1.1: Дали субјектот од ИФП има аранжмани за повеќеслојно учество? Ако има, опиши ги овие аранжмани.

П.19.1.2: Како субјектот од ИФП ги собира базичните информации за индиректните учесници? Која информација се собира и колку често се ажурира таа?

Ризици на кои е изложен субјектот од ИФП

П.19.1.3: Како субјектот од ИФП ги оценува ризиците коишто произлегуваат од овие аранжмани?

П.19.1.4: Кои материјални ризици на кои е изложен субјектот од ИФП ги утврдува субјектот од ИФП, а коишто произлегуваат од аранжмани за повеќеслојно учество? Како субјектот ги ублажува тие ризици?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да ги утврдува материјалните зависимости меѓу директните и индиректните учесници коишто може да влијаат врз субјектот од ИФП.

П.19.2.1: Како субјектот од ИФП ги утврдува материјалните зависимости меѓу директните и индиректните учесници коишто може да влијаат врз субјектот од ИФП?

Главно барање 3: Субјектот од ИФП треба да ги утврдува индиректните учесници одговорни за значителен дел од обработените трансакции од субјектот од ИФП и индиректните учесници чиј број или вредност на трансакции се релативно големи за капацитетот на директниот учесник, преку кој тие пристапуваат до субјектот од ИФП со намера да управува со ризиците коишто произлегуваат од овие трансакции.

П.19.3.1: Дали субјектот од ИФП ги утврдил: (а) соодносот на активностите коишто секој директен учесник ги спроведува за сметка на индиректниот учесник и капацитетот на

директниот учесник, (б) директните учесници кои работат за сметка на значителен број индиректни учесници, (в) индиректните учесници одговорни за значителен дел од прометот во системот и (г) индиректните учесници чиј број или вредност на трансакции се релативно големи за капацитетот на директниот учесник преку кој тие пристапуваат до субјектот од ИФП со намера да управуваат со ризиците коишто произлегуваат од овие трансакции?

П.19.3.2: На кои ризици е изложен субјектот од ИФП и како субјектот управува со овие ризици коишто произлегуваат од клучните индиректни учесници?

Главно барање 4: Субјектот од ИФП треба редовно да ги ревидира ризиците коишто произлегуваат од аранжманите за повеќеслојно учество и треба да преземе активности за ублажување кога има соодветна потреба.

П.19.4.1: Кои се политиките на субјектот од ИФП за ревидирање на правилата и процедурите со намера да ги ублажат ризиците на кои е изложен субјектот од ИФП, а коишто произлегуваат од повеќеслојното учество? Колку често се спроведуваат овие ревидирања?

П.19.4.2: Кои критериуми ги користи субјектот од ИФП за да утврди кога се потребни акции за справување со ризиците? Како субјектот од ИФП ги следи и ги ублажува своите ризици?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
	•	•	•	•

Принцип 20: Врски на субјектот од ИФП

Субјектот од ИФП кој воспоставува врска со еден или повеќе субјекти од ИФП треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со ризиците коишто се однесуваат на овие врски.

Во разгледувањето на овој принцип, треба да се напомене дека прашањата се однесуваат само на субјектите од ИФП коишто имаат воспоставено врска со еден или повеќе други субјекти од ИФП. Покрај тоа, терминот ЦДХВ генерално се однесува на ЦДХВ, којшто исто така работи со СПХВ. Употребата на оваа поширока дефиниција за ЦДХВ во овој принцип ја одразува пазарната конвенција при дискусијата за врските на субјектот од ИФП. Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 8 за конечност на порамнувањата, принципот 11 за ЦДХВ, принципот 17 за оперативниот ризик, како и други соодветни принципи.

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
		•	•	•	•

Главно барање 1: Пред да влезат во договор за врска и штом врска се воспостави на редовна основа, субјектот од ИФП треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со сите потенцијални извори на ризици коишто произлегуваат од договорот за врска. Договорите за врска треба да обезбедат секој субјект од ИФП да биде во можност да ги почитува другите принципи во овој извештај.

П.20.1.1: Кој процес се користи за утврдување на потенцијалните извори на ризик (како што се правни, кредитни, ликвидносни ризици, ризици поврзани со чување на имот и оперативни ризици) коишто произлегуваат од потенцијалните врска? Како влијае ова врз одлуката на субјектот од ИФП во врска со тоа дали да воспостави врска?

П.20.1.2: Кои врска се воспоставени со други субјекти од ИФП? Како субјектот од ИФП ги утврдува, ги следи и управува со ризиците коишто произлегуваат од воспоставените врска на редовна основа?

П.20.1.3: Како субјектот од ИФП обезбедува дека договорите за врска овозможуваат понатамошно почитување на другите принципи? Колку често се врши оваа анализа?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
		•	•	•	•

Главно барање 2: Врска треба да има добра правна основа, во сите релевантни надлежности, којашто го поддржува неговиот дизајн и обезбедува соодветна заштита на субјектот од ИФП вклучен во врска.

П.20.2.1: Во која јурисдикција субјектот од ИФП има воспоставено врска? Кои се релевантните правни рамки коишто ги поддржуваат воспоставените врска?

П.20.2.2: Како субјектот од ИФП обезбедува дека неговите врски имаат добра правна основа којашто го поддржува неговиот дизајн и дека обезбедуваат соодветна заштита во сите релевантни надлежности? Како субјектот од ИФП обезбедува дека таквите заштити се одржуваат со текот на времето?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ •	СПХВ •	ЦДС	ДРФТ
---------------------------------------	----	-----------	-----------	-----	------

Главно барање 3: Поврзаните ЦДХВ треба да ги измерат, да ги следат и да управуваат со кредитните и ликвидносните ризици коишто произлегуваат едни од други. Секое одобрување кредити помеѓу ЦДХВ треба целосно да биде покриено со висококвалитетно обезбедување и да подлежи на ограничувања.

П.20.3.1: Кои процеси се воспоставени за мерење, следење и управување со кредитниот и ликвидносниот ризик коишто произлегуваат од кои било воспоставени врски?

П.20.3.2: Ако ЦДХВ му одобри кредит на поврзан ЦДХВ, со кои процеси обезбедува дека кредитите одобрени на поврзаниот ЦДХВ се целосно покриени со висококвалитетно обезбедување и дека кредитните лимити се соодветни?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ •	СПХВ •	ЦДС	ДРФТ
---------------------------------------	----	-----------	-----------	-----	------

Главно барање 4: Привремен трансфер на хартии од вредност помеѓу поврзани ЦДХВ треба да биде забранет или, во најмала рака, повторен трансфер на привремено префрлени хартии од вредност треба да биде забранет пред трансферот да стане конечен.

П.20.4.1: Дали привремениот трансфер на хартии од вредност е дозволен во целата врска? Ако е така, со кои договори привремениот трансфер е неопходен и дали повторниот трансфер на овие хартии од вредност е забранет додека првиот трансфер е конечен?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ •	СПХВ •	ЦДС	ДРФТ
---------------------------------------	----	-----------	-----------	-----	------

Главно барање 5: ЦДХВ-инвеститор треба само да воспостави врска со ЦДХВ-издавач ако договорот обезбедува високо ниво на заштита на правата на учесниците на ЦДХВ-инвеститор.

П.20.5.1: За секоја воспоставена врска, како ЦДХВ-инвеститор утврдува дека правата на своите учесници се високо заштитени?

П.20.5.2: Колку често усогласувањето на хартиите од вредност коишто се поседуваат се спроведува од страна на субјектите коишто држат хартии од вредност на чување?

П.20.5.3: Како ЦДХВ-инвеститор обезбедува високо ниво на заштита за правата на своите учесници (вклучувајќи и договори за поделба и преносливост и одредби за заштита на средства за збирни сметки)?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ •	СПХВ •	ЦДС	ДРФТ
---------------------------------------	----	-----------	-----------	-----	------

Главно барање 6: ЦДХВ-инвеститор кој користи посредник за работа на врската со ЦДХВ-издавач треба да ги измери, да ги следи и да управува со дополнителните ризици (вклучувајќи ризици поврзани со чувањето на имот, кредитни, правни и оперативни ризици) што произлегуваат од употребата на посредникот.

П.20.6.1: Ако ЦДХВ користи посредник да работи на врската, кои се критериумите што се користат од страна на ЦДХВ за да го избере посредникот или посредниците? Дали овие критериуми се врз основа на ризик?

П.20.6.2: Кои се соодветните обврски на двете поврзани ЦДХВ и на посредниците?

П.20.6.3: Кои процеси постојат за да се измерат, да се следат и за да се управува со ризиците коишто произлегуваат од користењето на посредници?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
---------------------------------------	----	------	------	----------	------

Главно барање 7: Пред влегувањето во врска со друг ЦДС, ЦДС треба да ги утврдат и да управуваат со потенцијалните преносни ефекти од неможноста за намирување на обврски на поврзани ЦДС. Ако врската има три или повеќе ЦДС, секој ЦДС треба да ги утврди, да ги процени и да управува со ризиците од договорот за колективно поврзување.

Неможност за намирување на обврски на поврзани ЦДС

П.20.7.1: Пред да се воспостават какви било врски, каква анализа била спроведена од страна на ЦДС за да се утврдат и да се проценат преносните ефекти од неможноста за намирување на обврски на поврзани ЦДС?

П.20.7.2: Како ЦДС управува со утврдените преносни ефекти од неможност за намирување на обврски на поврзани ЦДС?

Договори за колективно поврзување (три ЦДС или повеќе)

П.20.7.3: Пред да се воспостават какви било врски, каква анализа била спроведена од страна на ЦДС за да се утврдат и да се проценат потенцијалните преносни ефекти од договорот за поврзување во кој се вклучени три или повеќе ЦДС?

П.20.7.4: Во случај на договор за колективно поврзување, кои процеси се воспоставени за ЦДС да ги утврдува, да ги процени и да управува со ризиците коишто произлегуваат од договорот за колективно поврзување? Во случај на поврзаност помеѓу ЦДС, дали постои јасна дефиниција за правата и обврските на различните ЦДС?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС •	ДРФТ
---------------------------------------	----	------	------	----------	------

Главно барање 8: Секој ЦДС во договор за врска со ЦДС треба да може да ги покрие, барем на дневна основа, своите сегашни и потенцијални идни изложености на поврзани ЦДС и своите евентуални учесници, во целост со висок

степен на доверба, без намалување на способноста на ЦДС да ги исполни своите обврски кон сопствените учесници во секое време.

Изложеност и покриеност на изложеноста

П.20.8.1: Кои процеси се воспоставени за мерење, следење и управување со изложености меѓу ЦДС?

П.20.8.2: Како ЦДС гарантира, на редовна основа, дека може целосно да ги покрие своите тековни изложености?

П.20.8.3: Како ЦДС гарантира дека ги покрива своите потенцијални идни изложености со висок степен на доверба, без намалување на својата способност за исполнување на своите обврски?

Управување со ризиците

П.20.8.4: Какви договори имаат поврзаните ЦДС за управување со ризиците коишто произлегуваат од врската (како на пример, посебен фонд за покривање на ненамирани обврски, поголеми барања на маргина или придонеси во фондови за покривање на ненамирани обврски на другите ЦДС)?

П.20.8.5: Ако ЦДС придонесува во фондовите за покривање на ненамирани обврски на другите ЦДС, како гарантира дека придонесот во фондовите за покривање на ненамирани обврски на другите ЦДС не влијае врз способноста на ЦДС за исполнување на своите обврски кон своите сопствени учесници во секое време?

Информации коишто се доставуваат до учесниците

П.20.8.6: Како поврзаните ЦДС гарантираат дека учесниците се информирани за нивните изложености на потенцијалното споделување на непокриените загуби и непокриените ликвидносни кусоци од договорите за врска?

Следново главно барање се однесува на	ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
					•

Главно барање 9: ДРФТ треба внимателно да ги процени дополнителните оперативни ризици поврзани со неговите врски за да се обезбеди приспособливост и сигурност на ИТ и сличните ресурси.

П.20.9.1: Како ДРФТ обезбедува приспособливост и сигурност на својата ИТ и слични ресурси за да се земат предвид дополнителните оперативни ризици коишто произлегуваат од врската со друг субјект од ИФП? Колку често ДРФТ ја проверува соодветноста на својата приспособливост и сигурност?

	ПС •	ЦДХВ •	СПХВ •	ЦДС •	ДРФТ •
Принцип 21: Ефикасност и ефективност Субјектот од ИФП треба да биде ефикасен и ефективен во пресрет на барањата на своите учесници и на пазарите на кои работи.					

Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 17 за оперативниот ризик, принципот 18 за барањата за пристап и учество, принципот 22 за комуникациските процедури и стандарди и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Поставеноста на субјектот од ИФП треба да ги задоволи потребите на своите учесници и пазарите на кои работи, но посебно во врска со изборот на аранжманите за клиринг и порамнување; оперативната структура; опсегот на продуктите коишто се нетираат, се порамнуваат или се евидентираат и во врска со користењето на технологијата и процедурите.

П.21.1.1: Како субјектот од ИФП утврдува дали со поставеноста (вклучувајќи ги клириншките аранжмани и аранжманите за порамнување, оперативната структура, системите за доставување и технологии, како и услугите и продуктите коишто тој ги врши) се земени предвид потребите на неговите учесници и потребите на пазарите на кои работи?

П.21.1.2: Како субјектот од ИФП утврдува дали ги исполнува барањата и потребите на своите учесници и други корисници и дали успева да ги исполнува тие барања и при нивото менување (на пример, преку користење повратни механизми)?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да има јасно дефинирани цели и задачи коишто се мерливи и остварливи, како во областите со минимално услужно ниво, очекувањата од управувањето со ризици и приоритетите во работата.

П.21.2.1: Кои се целите и задачите на субјектот од ИФП, што се однесува до ефикасноста кога се неговите операции во прашање?

П.21.2.2: Како субјектот од ИФП се осигурува дека има јасно дефинирани цели и задачи коишто се мерливи и остварливи?

П.21.2.3: До кој степен се остварени целите и задачите? Какви механизми има субјектот од ИФП за нивно мерење и проценка?

Главно барање 3: Субјектот од ИФП треба да има воспоставено механизми за редовно ревидирање на неговата ефикасност и ефективност.

П.21.3.1: Какви процеси и мерки користи субјектот од ИФП за оценка на неговата ефикасност и ефективност?

П.21.3.2: Колку често субјектот од ИФП ја оценува неговата ефикасност и ефективност?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 22: Комуникациски процедури и стандарди

Субјектот од ИФП треба да користи или, во најмала рака, да се приспособи на релевантните, меѓународно прифатени, комуникациски процедури и стандарди со цел да се олесни ефикасноста во плаќањето, клирингот, порамнувањето и евидентирањето.

Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 17 за оперативниот ризик, принципот 21 за ефикасноста и ефективноста и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да користи или, во најмала рака, да се приспособи на меѓународно прифатените комуникациски процедури и стандарди.

Комуникациски процедури

П.22.1.1: Дали субјектот од ИФП користи меѓународно прифатени комуникациски процедури и ако користи, кои се тие? Ако не користи, како субјектот од ИФП се приспособува на меѓународно прифатените комуникациски процедури?

П.22.1.2: Ако субјектот од ИФП се ангажира во прекугранични операции, како оперативните процедури, процеси и системи на субјектот од ИФП користат или на друг начин се приспособуваат на меѓународно прифатените комуникациски процедури за прекугранични операции?

Комуникациски стандарди

П.22.1.3: Дали субјектот од ИФП користи меѓународно прифатени комуникациски стандарди и ако користи кои, се тие? Ако не користи, како субјектот од ИФП се приспособува на меѓународно прифатените комуникациски стандарди?

П.22.1.4: Ако субјектот од субјектот од ИФП се ангажира во прекугранични операции, како оперативните процедури, процеси и системи на субјектот од ИФП користат или на друг начин се приспособуваат на меѓународно прифатените комуникациски стандарди за прекугранични операции?

П.22.1.5: Ако не се користи меѓународен стандард, како субјектот од ИФП ги приспособува системите што ги преведуваат или го менуваат форматот на пораките и податоците од меѓународните стандарди во домашните еквиваленти и обратно?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ
•	•	•	•	•

Принцип 23: Обелоденување на правилата, клучните процедури и пазарните податоци

Субјектот од ИФП треба да има јасни и сеопфатни правила и процедури и треба да обезбеди доволно информации за да им овозможи на учесниците да имаат прецизно согледување на ризиците, надоместоците и другите материјални трошоци на кои тие се изложени при учеството кај субјектот од ИФП. Сите релевантни правила и клучните процедури треба да бидат јавно обелоденети.

При разгледување на овој принцип, информацијата треба да биде обелоденета до степен до кој тоа не би претставувало ризик којшто штетно ќе влијае на безбедноста и интегритетот на субјектот од ИФП или откривањето на деловно чувствителни информации. Овој принцип треба да се разгледува во контекст на принципот 8 за конечност на порамнувањето, принципот 13 за правилата и процедурите за учесниците во случај на неможност за намирување на обврски, принципот 24 за обелоденувањето на пазарните податоци од друштвата за регистрирање податоци за финансиски трансакции со деривати и други принципи, соодветно.

Главно барање 1: Субјектот од ИФП треба да усвои јасни и сеопфатни правила и процедури коишто целосно се обелоденети за учесниците. Релевантните правила и клучните процедури исто така треба да бидат јавно обелоденети.

Правила и процедури

П.23.1.1: Кои документи ги содржат правилата и процедурите на субјектот од ИФП? Како се овие документи обелоденети за учесниците?

П.23.1.2: Како субјектот од ИФП утврдува дека неговите правила и клучните процедури се јасни и сеопфатни?

Обелоденување

П.23.1.3: Кои информации се содржат во правилата и процедурите на субјектот од ИФП за процедурите каде има нерутински, но предвидливи, настани?

П.23.1.4: Како и за кого субјектот од ИФП ги обелоденува процесите за промена на неговите правила и процедури?

П.23.1.5: Како субјектот од ИФП ги обелоденува релевантните правила и клучните процедури за јавноста?

Главно барање 2: Субјектот од ИФП треба да обелодени јасни описи на поставеноста и операциите на системот, како и за правата и обврските на субјектот на ИФП и на учесниците, така што учесниците можат да ги проценат ризиците на кои ќе се изложат со учеството кај субјектот од ИФП.

П.23.2.1: Кои документи содржат информации за поставеноста и операциите во системот? Како и за кого субјектот од ИФП обелоденува информации за поставеноста и работењето на системот?

П.23.2.2: Како и на кого субјектот од ИФП му го обелоденува степенот на дискреција којшто може да го примени во клучни одлуки коишто директно влијаат врз работењето на системот?

П.23.2.3: Каква информација обезбедува субјектот од ИФП за учесниците во врска со нивните права, обврски и ризиците коишто ги преземаат со учеството кај субјектот од ИФП?

Главно барање 3: Субјектот од ИФП треба да ја обезбеди неопходната документација и потребната обука за да се овозможи разбирање на правилата и процедурите на субјектот од ИФП за учесниците и ризиците со кои се соочуваат од учеството кај субјектот од ИФП.

П.23.3.1: Како субјектот од ИФП го олеснува разбирањето на своите правила, процедури и ризиците поврзани со учеството за неговите учесници?

П.23.3.2: Дали има докази дека начинот што е опишан погоре овозможува и всушност придонесува за разбирање на учесниците на правилата, процедурите и ризиците со кои се соочуваат од страна на учесниците при учеството кај субјектот од ИФП?

П.23.3.3: Во случај кога субјектот од ИФП утврдува учесник кој покажува недостаток на разбирање на правилата, процедурите и ризиците од учеството, кои помошни активности се преземаат од страна на субјектот од ИФП?

Главно барање 4: Субјектот од ИФП треба јавно да ги обелодени своите надоместоци на ниво на индивидуални услуги коишто ги нуди, како и неговите политики за сите достапни попусти. Субјектот од ИФП треба да достави јасен опис на услугите коишто ги наплаќа заради споредбени цели.

П.23.4.1: Дали субјектот од ИФП јавно ги обелоденува своите надоместоци на ниво на посебна услуга и политики на можните попусти? Како се обелоденува оваа информација?

П.23.4.2: Како субјектот од ИФП, временски гледано, ги известува учесниците и јавноста за промените за услугите и надоместоците?

П.23.4.3: Дали субјектот од ИФП доставува опис на своите услуги коишто ги наплаќа? Дали овие описи овозможуваат споредба со слични субјекти од ИФП?

П.23.4.4: Дали субјектот од ИФП обелоденува информација за своите технолошки и комуникациски процедури или некои други фактори коишто влијаат врз трошоците за оперирање на субјектот од ИФП?

Главно барање 5: Субјектот од ИФП треба на редовна основа да ги комплетира и да ги обелоденува одговорите на рамката КСПП-МОКХВ за обелоденување за инфраструктурата на финансиските пазари. Субјектот од ИФП исто така треба, во најмала рака, да обелоденува основни податоци за бројот и вредноста на трансакциите.

П.23.5.1: Кога последен пат субјектот од ИФП ја комплетира *рамката КСПП-МОКХВ за обелоденување за инфраструктурата на финансиските пазари*? Колку често ја ажурира? Дали се ажурира по материјалните промени кај субјектот од ИФП и неговата околина, минимум на две години?

П.23.5.2: Какви квантитативни информации ѝ обелоденува субјектот од ИФП на јавноста? Колку често ги ажурира овие информации.

П.23.5.3: Кои други информации ѝ ги обелоденува субјектот од ИФП на јавноста?

П.23.5.4: Како субјектот од ИФП ги обелоденува овие информации за јавноста? На кој/кои јазик/јазици е обелоденувањето?

ПС	ЦДХВ	СПХВ	ЦДС	ДРФТ •
----	------	------	-----	-----------

Принцип 24: Обелоденување на пазарни податоци од страна на друштвото за регистрација на финансиските трансакции

ДРФТ треба да обезбеди навремени и точни податоци за властите и јавноста согласно со нивните потреби.

Овој принцип треба соодветно да се разгледува во контекст на принципот 17 за оперативниот ризик и други принципи.

Главно барање 1: ДРФТ треба да обезбедат податоци во согласност со очекувањата на регулаторите и индустриите за надлежните власти и јавноста, коишто ќе бидат сеопфатни и доволно детаљни за да се подобри транспарентноста на пазарот и да се поддржат други цели на јавната политика.

П.24.1.1: Кои податоци ДРФТ им ги ставаат на располагање на надлежните власти и на јавноста?

П.24.1.2: Како ДРФТ обезбедува дека податоците коишто ги обелоденува ефикасно ќе ги задоволуваат потребите на релевантните власти и јавноста?

Главно барање 2: ДРФТ треба да имаат воспоставено ефикасни процеси и процедури за да се обезбедат податоци за надлежните власти навремено и соодветно, со цел да им се овозможи да ги исполнат своите регулаторни овластувања и законски одговорности.

П.24.2.1: Какви процеси и процедури користат ДРФТ за навремено и соодветно обезбедување податоци за надлежните власти за да им овозможи да ги исполнат нивните регулаторни овластувања и законски одговорности?

П.24.2.2: Како ДРФТ гарантира дека обезбедувањето податоци за надлежните власти е поддржано од правен, процедурален, оперативен и технолошки аспект?

Главно барање 3: ДРФТ треба да имаат издржани информациски системи коишто обезбедуваат точни тековни и историски податоци. Податоците треба да бидат обезбедени навремено и во форма којашто овозможува нивно лесно анализирање.

П.24.3.1: Како ДРФТ гарантираат дека податоците остануваат точни?

П.24.3.2: Како ДРФТ гарантираат дека податоците и други релевантни информации се дадени во форма којашто е лесно достапна, споредлива и лесна за анализирање?

6.0. Прашања за главните барања за одговорностите на властите за субјектите од ИФП

Одговорност А: Регулатива, супервизија и надгледување на субјектите од ИФП

Субјектите од ИФП треба да бидат предмет на соодветна и ефективна регулатива, супервизија и надгледување од страна на централна банка, пазарен регулатор, или друга соодветна власт.

Главно барање 1: Властите треба јасно да ги дефинираат и јавно да ги обелоденат критериумите што се користат за да се утврдат субјектите од ИФП коишто треба да бидат регулирани, супервизирани и врз кои треба да се изврши надгледување.

П.А.1.1: Кои критериуми ги користат властите за да ги утврдат субјектите од ИФП коишто треба да бидат регулирани, супервизирани и врз кои треба да се изврши надгледување?

П.А.1.2: Како се обелоденуваат критериумите јавно?

Главно барање 2: Субјектите од ИФП коишто се утврдени со користење на овие критериуми треба да бидат предмет на регулирање, супервизија и надгледување од страна на централна банка, пазарен регулатор, или друга соодветна власт.

П.А.2.1: Кои субјекти од ИФП се утврдени за регулирање, супервизија и надгледување? Дали властите ги користат критериумите утврдени во главното барање 1?

П.А.2.2: Која власт или власти вршат регулирање, супервизија или надгледување на субјектите утврдени од ИФП? Кој е опсегот на одговорности на секоја власт?

П.А.2.3: Како релевантните власти ги избегнуваат (или ги надминуваат) пропустите во регулирањето, супервизијата или надгледувањето на субјектите од ИФП?

Одговорност Б: Овластувања и ресурси за регулирање, супервизија и надгледување

Централните банки, пазарните регулатори и другите релевантни институции треба да имаат овластувања и ресурси ефективно да ги извршуваат своите обврски за регулирање, супервизија и надгледување на субјекти од ИФП.

Главното барање 1: Властите треба да имаат овластувања или друга надлежност во согласност со нивните соодветни одговорности, вклучувајќи ја и способноста да обезбедат навремени информации и да предизвикаат промена или да спроведат корективна мерка.

Овластувања или друга надлежност во согласност со релевантните одговорности

П.Б.1.1: Кои се овластувањата или друга надлежност на властите и како тие се усогласени со релевантните одговорности (како што се утврдени во П.А.2.2)?

Овластувања за добивање навремени информации

П.Б.1.2: Како овластувањата или другата надлежност на властите им овозможува да добијат навремени информации од субјектот од ИФП, вклучувајќи доверливи и информации коишто не се од јавен карактер, со цел да ги извршуваат своите обврски? Кои се евентуалните релевантни ограничувања?

П.Б.1.3: Кои информации субјектот од ИФП е задолжен да ги обезбеди? Колку често субјектот од ИФП ја обезбедува оваа информација?

П.Б.1.4: До кој степен властите имаат способност да обезбедат информации за да ги разберат и да ги проценат: (а) различните функции, активности и целокупната финансиска состојба на субјектот од ИФП; (б) ризиците коишто потекнуваат или се создадени од страна на субјектот од ИФП и онаму каде што е соодветно, учесниците; (в) влијанието на субјектот од ИФП врз неговите учесници и пошироката економија; и (г) почитувањето на релевантните прописи и политики од страна на субјектот од ИФП?

Овластувања за предизвикување промена или спроведување корективна мерка

П.Б.1.5: Кои овластувања, надлежности или други механизми им овозможуваат на властите да предизвикаат промена или да спроведат корективна мерка во субјектот од ИФП којшто не ги почитува соодветните принципи или којшто не е во согласност со соодветните прописи или политики? Кои се евентуалните соодветни ограничувања?

Главното барање 2: Властите треба да имаат доволно ресурси за да ги исполнат своите регулаторни, супервизорски и надгледувачки одговорности.

Ресурси

П.Б.2.1: Кои ресурси (вклучувајќи соодветно финансирање, квалификуван и искусен персонал и соодветна постојана обука) им се на располагање на властите за да можат да ги исполнат своите одговорности?

П.Б.2.2: До кој степен, нивото на расположливи ресурси ја ограничува способноста на властите да ги извршуваат своите одговорности?

П.Б.2.3: Кој е процесот којшто го применуваат властите за проценување на ресурсите потребни за исполнување на своите регулаторни, супервизорски или надгледувачки одговорности?

Правна заштита

П.Б.2.4: Ако е соодветно, кои правни заштити се применуваат врз вработените кои имаат одговорности за регулирање, супервизија и надгледување?

Одговорност В: Обелоденување на политиките во врска со субјектот од ИФП

Централните банки, пазарните регулатори и другите релевантни институции треба јасно да ги дефинираат и да ги обелоденат своите регулаторни, супервизорски и надгледувачки политики во врска со субјектот од ИФП.

Главно барање 1: Властите треба јасно да ги дефинираат своите политики во однос на субјектот од ИФП, коишто ги вклучуваат целите, улогите и прописите на властите.

П.В.1.1: Кои се правилата на секоја власт во однос на субјектот од ИФП, вклучувајќи ги и неговите цели, улоги и прописи? Дали се тие јасно дефинирани?

Главно барање 2: Властите треба јавно да ги обелоденат своите соодветни политики во однос на регулирањето, супервизијата и надгледувањето на субјектот од ИФП.

П.В.2.1: Како се обелоденуваат релевантните политики?

Одговорност Г: Примена на принципите за субјектот од ИФП

Централните банки, пазарните регулатори и другите релевантни институции треба да ги усвојат *Принципите за инфраструктура на финансиските пазари* КСПП - МОКХВ и доследно да ги применуваат.

Главно барање 1: Властите треба да ги усвојат *Принципите за инфраструктура на финансиските пазари* КСПП - МОКХВ.

П.Г.1.1: Како и до кој степен надлежните власти ги усвоиле принципите?

Главно барање 2: Властите треба да обезбедат дека овие принципи, во најмала рака, се применуваат врз сите системски важни платни системи, ЦДХВ, СПХВ, ЦДС и ДРФТ.

П.Г.2.1: Врз кои системски важни платни системи, ЦДХВ, СПХВ, ЦДС и ДРФТ властите ги применуваат принципите? Дали постојат системски важни субјекти на ИФП врз кои надлежните власти не ги применуваат принципите?

П.Г.2.2: Како властите обелоденуваат за тоа врз кои субјекти од ИФП ги применуваат или не ги применуваат принципите? Како секоја надлежна власт ја оправдува својата одлука да ги применува или да не ги применува принципите на одредени субјекти од ИФП?

Главно барање 3: Властите треба постојано да ги применуваат овие принципи во рамките и на ниво на надлежности, вклучувајќи и преку границите и на секој вид субјект од ИФП опфатен со принципите.

П.Г.3.1: Како властите ги применуваат доследно овие принципи во рамките на релевантните надлежности, вклучувајќи субјект од ИФП во јавна сопственост или јавно раководени субјекти од ИФП и на ниво на надлежности, вклучувајќи и преку границите?

П.Г.3.2: Ако некоја власт е сопственик и раководи со субјект од ИФП и е надгледувач на субјектот од ИФП во приватна сопственост, како се однесува и ги решава можните конфликти на интерес?

П.Г.3.3: Ако субјектот од ИФП не ги почитува сите применливи принципи, како властите осигуруваат дека субјектот од ИФП презема соодветна и навремена мерка за да ги поправи своите недостатоци?

Одговорност Д: Соработка со други власти

Централните банки, пазарните регулатори и другите релевантни власти треба да соработуваат меѓусебно, како во земјата, така и на меѓународно ниво, како што е соодветно, при промовирањето на безбедноста и ефикасноста на субјектот од ИФП.

Главно барање 1: Релевантните власти треба да соработуваат меѓусебно, како во земјата, така и на меѓународно ниво, со цел да се поттикне ефикасна и ефективна комуникација и консултација заради меѓусебна поддршка во исполнувањето на нивните мандати во однос на субјектот од ИФП. Таквата соработка треба да биде ефективна во нормални околности и треба да биде соодветно флексибилна за да обезбеди ефективна комуникација, консултација, или координација, како што е соодветно, во услови на пазарни шокови, кризни ситуации и потенцијално закрепнување, затворање или решавање на субјектот од ИФП.

П.Д.1.1: За кои субјекти од ИФП постои соработка меѓу властите и кои власти се вклучени?

П.Д.1.2: Како преку соработката меѓу властите, како во земјата, така и на меѓународно ниво, се поттикнува ефикасна и ефективна комуникација и консултација заради меѓусебна поддршка во исполнувањето на мандатите во однос на субјектот од ИФП во нормални околности?

П.Д.1.3: Како преку соработката меѓу властите се овозможува ефективна комуникација, консултација или координација, како што е соодветно, за време на пазарни шокови, кризи и потенцијално закрепнување, затворање или решавање на субјектот од ИФП?

Главно барање 2: Ако некоја власт утврди актуелна или предлог-активност на прекуграничен или повеќевалутен субјект од ИФП во негова надлежност, власта треба, веднаш штом се создадат услови за тоа, да ги информира другите релевантни власти коишто можеби имаат интерес во контрола на почитувањето на субјектот од ИФП на Принципите за инфраструктура на финансиските пазари КСПП - МОКХВ.

П.Д.2.1: Кои субјекти од ИФП во надлежност на властите вршат прекугранични или повеќевалутни услуги? Како властите утврдуваат актуелна или предлог-активност на прекугранични или повеќевалутни субјекти од ИФП во нивна надлежност?

П.Д.2.2: Кои критериуми ги користат властите за да утврдат дали другите релевантни власти треба да бидат известени?

П.Д.2.3: Како и кога известувањата се доставуваат до другите релевантни власти?

Главно барање 3: Соработката може да биде во различни форми. Со формата, степенот на формализација и интензитетот на соработката треба да се промовира ефикасноста и ефективноста на соработката и треба да биде соодветна на природата и обемот на секоја одговорност на власта за супервизија или надгледување на субјектот од ИФП и пропорционална со системското значење на субјектот од ИФП во различните надлежности на властите во кои

соработуваат. Со кооперативните договори треба да се управува за да се обезбеди ефикасност и ефективност на соработката во однос на бројот на властите коишто учествуваат во таквите аранжмани.

Форми на соработка

П.Д.3.1: Кои се формите на соработка за секој субјект од ИФП утврден во рамките на главното барање 1?

П.Д.3.2: На кој начин формите на соработка се сметаат за соодветни на природата и обемот на секоја одговорност на власта за супервизија и надгледување на субјектот од ИФП?

Ефикасност и ефективност на соработка

П.Д.3.3: Како преку управувањето со договорите за соработка се промовира ефикасноста и ефективноста на соработката, вклучително и во однос на бројот на властите коишто учествуваат во таквите договори?

Главно барање 4: За субјектот од ИФП, каде што договорите за соработка се соодветни, најмалку една власт треба да ја прифати одговорноста за воспоставување ефикасна и ефективна соработка меѓу сите релевантни власти. Во меѓународните договори за соработка, каде што друга власт не ја прифаќа оваа одговорност, се претпоставува дека власта или властите со примарна одговорност во домашната надлежност на субјектот од ИФП треба да ја прифати/прифатат оваа одговорност.

П.Д.4.1: За секој субјект од ИФП утврден во рамките на главното барање 1 каде што договорите за соработка се соодветни, која власт или власти ја прифатиле одговорноста за воспоставување ефикасна и ефективна соработка меѓу сите релевантни власти?

П.Д.4.2: Кои се должностите на оваа власт или овие власти во однос на соработката?

Главно барање 5: Најмалку една власт треба да обезбеди периодично оценување на субјект од ИФП во однос на принципите и треба, при развивањето на оценувањата, да се консултира со други власти кои вршат супервизија или надгледување на субјектот од ИФП и за кои субјектот од ИФП е системски важен.

П.Д.5.1: Која надлежна власт обезбедува периодично оценување на субјектот од ИФП во однос на принципите?

П.Д.5.2: Како оваа власт се консултира за и ги споделува проценките со другите релевантни власти кои вршат супервизија или надгледување на субјектот од ИФП и за кои субјектот од ИФП е системски важен?

Главно барање 6: При оценувањето на договорите на субјектот од ИФП за плаќање и порамнување и неговите соодветни процедури за управување со ликвидносниот ризик во која било валута за кои порамнувањата на субјектот од ИФП се системски важни во однос на принципите, власта или властите со примарна одговорност во однос на субјектот од ИФП треба да ги земат предвид

ставовите на засегнатите централни банки. Ако засегнатата централна банка е задолжена според својата надлежност да спроведе своја проценка на овие договори и процедури, централната банка треба да ги има предвид ставовите на власта или властите со примарна одговорност во однос на субјектот од ИФП.

П.Д.6.1: За која валута (или валути) власта или властите со примарна одговорност за регулирање, супервизија или надгледување ги оценуваат договорите на субјектот од ИФП за плаќање и порамнување и неговите соодветни процедури за управување со ликвидносниот ризик?

П.Д.6.2: При оценувањето на системите на субјектот од ИФП за плаќање и порамнување и неговите соодветни процедури за управување со ликвидносниот ризик во која било валута за кои порамнувањата на субјектот од ИФП се системски важни, како власта или властите со примарна одговорност за регулирање, супервизија или надгледување во однос на субјектот од ИФП ги разгледуваат ставовите на засегнатата (засегнатите) централна банка (централни банки)?

П.Д.6.3: При спроведувањето на своето оценување на договорите за плаќање и порамнување и на процедурите за управување со ликвидносниот ризик на субјектот од ИФП, како засегнатата централна банка ги разгледува ставовите на власта или властите со примарна одговорност во однос на субјектот од ИФП?

Главно барање 7: Релевантните власти треба да обезбедат претходно известување, каде што е можно или пак што е можно поскоро потоа, во врска со очекуваните суштински регулаторни промени и негативните настани во однос на субјектот од ИФП, коишто значително можат да влијаат врз регулаторните, супервизорските или надгледувачките интереси на друга власт.

П.Д.7.1: Како релевантните власти обезбедуваат претходно известување, каде што е можно или, пак, што е можно поскоро потоа, во врска со очекуваните суштински регулаторни промени и негативните настани во однос на субјектот од ИФП, коишто значително можат да влијаат врз соодветните регулаторни, супервизорски или надгледувачки интереси на друга домашна или странска власт?

П.Д.7.2: Онаму каде што е соодветно, како власта ги разгледува ставовите на таквите власти во врска со таквите регулаторни активности преземени во однос на субјектот од ИФП?

Главно барање 8: Релевантните власти треба да се координираат за да се обезбеди навремен пристап до податоците за трансакциите евидентирани во ДРФТ.

П.Д.8.1: Ако власта регулира, врши супервизија или надгледување на ДРФТ којшто ги одржува податоците коишто се однесуваат на други надлежности, како таа власт се координира со другите власти коишто имаат материјален интерес во податоците за трансакциите согласно со нивните одговорности, за да обезбедат навремен и соодветен пристап до податоците за трансакциите во ДРФТ?

Главно барање 9: Секоја власт го задржува своето дискрециско право да обесхрабри користење услуги од субјект од ИФП или обезбедување услуги за таков субјект од ИФП ако, според мислењето на власта, субјектот од ИФП не е претпазливо осмислен или управуван, или принципите не се почитуваат соодветно. Власт којашто остварува вакво дискрециско право треба да даде јасна причина за преземената активност и кон субјектот од ИФП и кон власта или властите со примарна одговорност за супервизија или надгледување на субјектот од ИФП.

П.Д.9.1: Дали власта го остварува дискрециското право да го обесхрабри користењето услуги од субјектот од ИФП, или обезбедување услуги за субјектот од ИФП, под образложение дека не е претпазливо осмислен или управуван, или дека принципите не се соодветно почитувани?

П.Д.9.2: Ако е така, дали власта обезбедува јасно објаснување за субјектот од ИФП и за власта или властите со примарна одговорност за супервизија или надгледување на субјектот од ИФП?

Главно барање 10: Договорите за соработка меѓу властите во никој случај не се во спротивност на законските или правните или други овластувања на секоја власт учесник, ниту пак овие договори на каков било начин ги ограничуваат овластувањата на власта да ги исполни своите законски или законодавни надлежности или своето дискрециско право да дејствува во согласност со тие овластувања.

Не постојат прашања во врска со ова главно барање.

Анекс А: Шаблон за обелоденување за субјектот од ИФП

Институција којашто одговара: [име на субјектот од ИФП]

Надлежност/надлежности под која/кои субјектот од ИФП работи: [листа на надлежности]

Власт/власти коишто вршат регулирање, супервизија или надгледување на субјектот од ИФП [листа на властите]

Датумот на ова обелоденување е [датум].

Ова обелоденување, исто така, може да се најде на [веб-адреса].

За повеќе информации, Ве молиме контактирајте со [детали за лицето за контакт].

I. Краток преглед

Во овој дел треба да се резимираат клучните точки од рамката за обелоденување, вклучувајќи и краток преглед на субјектот од ИФП, неговите учесници, неговата правна и регулаторна рамка, неговите примарни ризици и неговото управување со најважните ризици и други релевантни практики.

II. Краток преглед на главните промени од последното ажурирање на обелоденувањето

Во овој дел треба да се резимираат главните измени на организацијата, услугите, дизајнот, правилата, пазарите на коишто работи и регулаторната средина на субјектот од ИФП од неговото последно обелоденување. Субјектот од ИФП треба да ги обележи деловите на обелоденувањето каде што се одразуваат ваквите промени.

III. Општи информации за субјектот од ИФП

Општ опис на субјектот од ИФП и на пазарите каде што работи

Овој дел треба да обезбеди основни, концизни описи на услугите коишто ги нуди и функциите коишто ги врши субјектот од ИФП. Исто така, треба да обезбеди и преглед на пазарите на коишто работи субјектот од ИФП и улогата што ја врши во рамките на тие пазари. Понатаму, овој дел треба да содржи основни податоци и статистика за работењето во делот на своите услуги и активности. Субјектот од ИФП треба да обезбеди, на пример, основна статистика за бројот и вредноста на секој тип производ, просечната вкупна дневна изложеност на субјектот од ИФП кон своите учесници и статистиката за оперативната доверливост на субјектот од ИФП.

Општа организација на субјектот од ИФП

Овој дел треба да обезбеди преглед на организациските и раководните структури на субјектот од ИФП, вклучувајќи и опис на политиките за раководење, структурата на раководење и структурата на управување на субјектот од ИФП.

Законска и регулаторна рамка

Овој дел треба да обезбеди преглед на правната и регулаторната рамка на субјектот од ИФП, вклучувајќи ја правната и сопственичката структура на субјектот од ИФП, правната основа за секој материјален аспект на активностите на субјектот од ИФП и на регулаторната, супервизорската и надгледувачката рамка за субјектот од ИФП.

Изглед на системот и операции

Овој дел треба да го објасни изгледот на системот и операциите на субјектот од ИФП. Тоа подразбира јасен опис на типичен циклус од продукциски процес на трансакцијата. Информациите треба да се фокусираат на начинот на кој субјектот од ИФП ја обработува трансакцијата, вклучувајќи ја и хронологијата на настаните, проверката и контролите на кои подлежи трансакцијата, како и одговорноста на вклучените страни.

IV. Обелоденување краток опис на секој од принципите

Овој дел треба да обезбеди обелоденување краток опис на секој применлив принцип со доволно детали и содржина за да му овозможи на читателот да го разбере пристапот на субјектот од ИФП за почитување на принципот.

Обелоденување краток опис на секој од принципите

Принцип X

Текст на принципот

Краток опис	<i>Овој дел треба да обезбеди обелоденување краток опис со доволно детали и содржина, како и сите други соодветни дополнителни информации, за да им овозможи на читателите да го разберат пристапот или методот на субјектот од ИФП за почитување на принципот.</i> <i>Во подготовката за обелоденување краток опис на принципот, субјектот од ИФП треба да се повика на член 5 од овој извештај како насока за точките на кои треба да се фокусира и детаљноста којашто се очекува од неговото обелоденување.</i> <i>Треба да бидат вклучени и референци за јавно достапни документи, онаму каде што е соодветно, како дополнување на дискусијата.</i>
-------------	--

Одговори на поединечни прашања (по избор)	<i>Овој дел, којшто не е задолжителен, треба да даде одговори на поединечни прашања наведени во делот 5 од овој извештај. Одговорите на прашањата треба да бидат организирани според главните барања.</i>
---	---

V. Листа на јавно достапни ресурси

Овој дел треба да ги прикаже јавно достапните ресурси, вклучувајќи ги и оние на кои е упатено во обелоденувањето, коишто може да му помогнат на читателот да го разбере субјектот од ИФП и неговиот пристап кон почитување на секој применлив принцип.

Анекс Б: Шаблон за извештај од проценката за почитувањето на принципите за субјект од ИФП

I. Краток преглед

Овој дел треба да ги нагласи клучните наоди од проценката.

II. Вовед

Овој дел треба да го воведо извештајот и ги вклучува следниве клучни информации во врска со проценката:

- Оценувач: се наведува субјектот и оценувачите кои ја спроведуваат проценката.
- Цел на проценката: се наведуваат целта и содржината на проценката.
- Предмет на оценувањето: се наведуваат субјектот од ИФП, неговиот пакет на активности и услуги и пакетот на принципи коишто се користат при оценувањето на субјектот од ИФП.
- Методологија на проценката: одредување на процесот којшто се следи при вршењето на проценката. Ако не се користат сите принципи, треба да се обезбеди објаснување зошто одредени принципи не се користат.
- Извори на информации при проценката: се утврдуваат главните извори на информации, вклучувајќи ги и јавните и оние што не се јавни извори, што се користат при спроведувањето на проценката. Овие извори може да содржат писмена документација (како што се други проценки, анкети, прашалници, извештаи, студии, релевантни закони и прописи, како и регулаторни и индустриски напатствија) и разговори со субјектите од ИФП, власти и релевантни засегнати страни од индустријата (како што се учесници, други субјекти од ИФП, берзи, чувари на имот, брокери со хартии од вредност и здруженија на крајни корисници).

Исто така, во овој дел треба да се споменат сите проблеми при спроведувањето на оценувањето, како што се недостаток на информации или соработка и сите фактори коишто го ограничуваат процесот на оценување или неговиот опсег. Понатаму, треба да се даде објаснување за сите информации коишто се побарани, но не се добиени.

III. Преглед на процесот на плаќање, клиринг и порамнување

Овој дел треба да обезбеди општ опис на улогата на субјектот од ИФП при целокупниот процес на плаќање, клиринг и порамнување; општ опис на активностите и услугите на субјектот од ИФП; и краток преглед на статистиката со цел да се помогне во разбирањето на обемот на активности на субјектот од ИФП. Општиот опис и краткиот преглед на статистиката треба да помогнат да се овозможи соодветна споредба со други субјекти од ИФП.

Овој дел исто така треба да обезбеди општ опис на регулаторната, супервизорската или надгледувачката рамка во врска со субјектот од ИФП; краток опис на релевантните власти; и резиме на големите промени и реформи спроведени неодамна или закажани за во блиска иднина.

IV. Краток преглед на проценката

Краток преглед на проценката за почитувањето на принципите

Во овој дел треба да се сумираат клучните наоди од детаљната проценка според принципите. За секој принцип, во проценката треба:

- да се истакнат клучните практики и постигнувања на субјектот од ИФП;
- да се наведат проблематичните прашања; и
- да се даде коментар на секој принцип којшто не се почитува целосно и да се наведат главните причини за доделување на оценката „главно се почитува“, „делумно се почитува“ или „не се почитува“; да се наведат факторите на ризик коишто би можеле да влијаат врз степенот на непочитување; и да се наведе дали проблематичните прашања се решени, како и степенот на почитување којшто ќе се постигне ако тековните напори продолжат како што е предвидено.

Овој дел треба да се заокружи со резиме на резултатите од оценката на почитувањето на сите принципи поединечно (види табела 1).

Табела 1

Краток преглед на оценките	
Категорија на оценување	Принцип
Се почитува	<i>на пример, принципи 1, 3, 6 и 8</i>
Главно се почитува	
Делумно се почитува	
Не се почитува	
Неприменлив	

Препораки за субјектот од ИФП

Овој дел треба да ги наведе предложените чекори за подобрување на почитувањето на принципите од страна на субјектот од ИФП. Во табелата 2, оценувачите треба да ги наведат проблематичните прашања и другите недостатоци или пропусти во почитувањето на

принципите од страна на субјектот од ИФП, заедно со сите препораки за нивно решавање и временската рамка во која субјектот од ИФП треба да преземе мерка.

Оценувачите треба да ги наведат препораките според приоритетот, почнувајќи од најитните коишто треба да се спроведат или да се разгледаат, до најмалку итните. Оценувачите, исто така, треба да објаснат на кој начин препораката ќе доведе до подобрување на нивото на почитување на принципот. Ако плановите на субјектот од ИФП за подобрувања се во тек, ова треба да се забележи во делот за коментари. Сите пречки за почитувањето, исто така, треба да се наведат.

Некои принципи може да се наведат и повеќе пати во табелата 2, кога биле утврдени повеќе проблематични прашања или други недостатоци или пропусти.

Табела 2			
Листа на препораки според приоритет			
Принцип	Проблематични прашања или други недостатоци или пропусти	Препорачани мерки и коментари	Динамика на спроведување на препораката

V. Детален извештај од оценувањето

Во табелата на детаљната оценка треба да се даде опис на субјектот од ИФП во врска со применливите главни барања, главните заклучоци и оценката за секој применлив принцип (види табела 3).

Табела 3	
Детаљна оценка на почитувањето на принципите	
За секој применлив принцип	
Принцип X	
Текст на принципот	
Главно барање 1 Текст на главното барање	Овој дел треба да обезбеди информации за практиките на субјектот од ИФП коишто се однесуваат на главното барање. Оценувачите треба да бидат водени од прашањата за секое применливо главно барање и доколку е применливо, треба да ги организираат информациите според насловите на предметите предвидени во пакетот со

	<i>прашања поставен во делот 5. Треба да бидат избрани само главните барања коишто се однесуваат на категоријата на субјектот од ИФП којашто се оценува. Одговорите треба да ги одразуваат вистинските практики коишто ги следат операторите и учесниците на субјектот од ИФП. Листата на прашања во делот 5 е алатка што ќе им помогне на оценувачите да соберат факти, а не список со активности коишто треба да се завршат. Специфичните одговори на секое од овие прашања не мора да биде дел од извештајот од проценката.</i>
Главни заклучоци за принципот	<i>Овој дел треба да даде краток опис на клучните информации собрани од страна на оценувачите за секој принцип, врз основа на поткрепувачките факти собрани за секое применливо главно барање. Во краткиот опис треба да се сумираат практиките и достигнувањата на субјектот од ИФП, да се опише сериозноста на сите проблематични прашања и да се утврдат сите други недостатоци или пропусти.</i>
Оценување на принципот	<i>Во овој дел треба да се наведе дали принципот „се почитува“, „главно се почитува“, „делумно се почитува“, „не се почитува“ или „неприменлив“. Овој дел исто така треба да даде образложение за доделената оценка.</i>
Препораки и коментари	<i>Во овој дел треба да се наведат препорачаните мерки и другите коментари за секое проблематично прашање и сите други недостатоци или пропусти.</i>

Анекс В: Шаблон за извештај од оценувањето за почитувањето на одговорностите на властите за субјектот од ИФП

I. Краток преглед

Во овој дел треба да се нагласат клучните наоди од проценката.

II. Вовед

Овој дел треба да е воведен дел на извештајот и да ги вклучи следниве клучни информации во врска со проценката:

- Оценувач: се наведуваат субјектот и оценувачите кои треба да го спроведат оценувањето.
- Цел на оценувањето: се наведуваат целта и контекстот на оценувањето.
- Предмет на проценката: наведување на властите, одговорностите на властите коишто произлегуваат од регулативата, супервизијата и надгледувањето над субјектот на ИФП и одговорностите коишто се оценуваат.
- Методологија на проценката: наведување на процесот којшто се следи при спроведувањето на проценката. Ако не се оценети сите одговорности, треба да се даде објаснување зошто одредени одговорности не се оценети.
- Извори на информации при проценката: се утврдуваат главните извори на информации, вклучувајќи ги јавните извори и оние коишто не се јавни, што се користат при спроведување на проценката. Овие извори може да содржат писмена документација (како што се: други проценки, анкети, прашалници, извештаи, студии, релевантни закони и прописи, како и регулаторни и индустриски напатствија) и разговори со властите и релевантните засегнати страни од индустријата.

Исто така, во овој дел треба да се споменат сите проблеми при спроведувањето на проценката, како што се недостатокот на информации или соработка и сите фактори коишто го ограничуваат процесот на оценување или неговиот опсег. Понатаму, треба да се даде објаснување за сите информации коишто се побарани, но не се добиени.

III. Преглед на процесот на плаќање, клиринг и порамнување

Овој дел треба да обезбеди општ опис на целокупниот процес на плаќање, клиринг и порамнување; општ опис на регулаторната, супервизорската или надгледувачката рамка во врска со субјектот од ИФП во надлежноста; краток опис на релевантните власти; и резиме на големите промени и реформи спроведени неодамна или закажани за во блиска иднина.

IV. Краток преглед на проценката

Краток преглед на проценката на почитувањето на одговорностите

Во овој дел треба да се сумираат клучните наоди на детаљната проценка на одговорностите. За секоја одговорност, во проценката треба:

- да се истакнат клучните практики и постигнувања на властите;
- да се наведат проблематичните прашања; и
- да се даде коментар на секоја одговорност којашто не се почитува целосно и да се наведат главните причини за доделувањето на оценката „главно се почитува“, „делумно се почитува“ или „не се почитува“, да се наведат факторите на ризик коишто би можеле да влијаат врз степенот на непочитување и да се наведе дали проблематичните прашања се решени, како и степенот на почитување којшто ќе се постигне ако тековните напори продолжат како што е предвидено.

Овој дел треба да се заокружи со резиме на резултатите од проценката на почитувањето на сите одговорности поединечно (види табела 1).

Табела 1	
Краток преглед на оценките	
Категорија на проценка	одговорност
Се почитува	<i>на пример, одговорност А и В</i>
Главно се почитува	<i>на пример, одговорност Б, Г и Д</i>
Делумно се почитува	
Не се почитува	
Неприменлива	

Препораки за властите

Во овој дел треба да се наведат предложените чекори за подобрување на почитувањето на одговорностите од страна на властите. Во табелата 2, оценувачите треба да ги наведат проблематичните прашања и другите недостатоци или пропусти во почитувањето на одговорностите од страна на властите, заедно со сите препораки за нивно решавање, релевантната власт на која се однесува препораката и временската рамка во која релевантната власт треба да преземе мерка.

Оценувачите треба да ги наведат препораките според приоритетот, почнувајќи од најбитните коишто треба да се спроведат или да се решат, до оние што се помалку битни. Оценувачите, исто така, треба да објаснат на кој начин препорачаната активност ќе доведе до подобрување на нивото на почитување на одговорностите. Сите евентуални пречки за почитувањето треба да се наведат. Ако плановите на властите за подобрувања се во тек, ова треба да се забележи во делот за коментари.

Некои одговорности може да се наведени повеќе пати во табелата 2, кога биле утврдени повеќе проблематични прашања или други недостатоци или пропусти.

Табела 2				
Листа на препораки според приоритетот				
Одговорност	Проблематични прашања или други недостатоци или пропусти	Препорачани мерки и коментари	Релевантни страни	Временска рамка за спроведување на препорачаната активност

V. Детален извештај од проценката

Табелата на деталната проценка треба да обезбеди опис во врска со главните барања, главните заклучоци и оценката за секоја одговорност (види табела 3).

Табела 3	
Детална проценка на почитувањето на одговорностите	
За секоја применлива одговорност	
Одговорност X	
Текст на одговорноста	
Главна барање 1 Текст на главното барање	Овој дел треба да обезбеди информации за практиките на властите коишто се однесуваат на главното барање. Оценувачите треба да бидат водени од прашањата за секое главно барање и доколку е применливо, треба да ги организираат информациите според насловите на предметите предвидени во пакетот со прашања поставен во делот 6. Одговорите треба да ги одразуваат вистинските практики коишто ги следат властите. Листата на прашања во делот 6 е алатка што ќе им помогне на оценувачите да соберат факти, а не список со активности коишто треба да се завршат. Специфичните одговори на секое од овие прашања не мора да бидат дел од извештајот за проценка.

Анекс Г: Шаблон за извештај од проценката на земјата за почитувањето на принципите од страна на субјектите од ИФП и за одговорностите на властите

I. Краток преглед

Во овој дел треба да се нагласат клучните наоди од проценката.

II. Вовед

Во овој дел треба да се наведе воведниот дел од извештајот и тој ги вклучува следниве клучни информации во врска со проценката:

- Оценувач: се наведуваат субјектот и оценувачите кои треба да ја спроведат проценката.
- Цел на проценката: се наведуваат целта и контекстот на проценката.
- Предмет на проценката: се наведуваат субјектите од ИФП, пакетот на активности и услуги на субјектите од ИФП (вклучувајќи инструменти и пазари на кои работи) и пакетот принципи по кои се оценуваат. Се наведуваат властите; одговорностите на властите за регулирање, супервизија и надгледување на субјектите од ИФП и оценетите одговорности.
- Методологија на проценката: се наведува процесот којшто се следи при вршењето на проценката. Ако не се оценети сите принципи или одговорности, треба да се даде објаснување зошто одредени принципи или одговорности не се оценети.
- Извори на информации при проценката: се наведуваат главните извори на информации, вклучувајќи ги јавните и оние коишто не се јавни извори, што се користат при спроведувањето на проценката. Овие извори може да содржат писмена документација (како што се: други проценки, анкети, прашалници, извештаи, студии, релевантни закони и прописи, како и регулаторни и индустриски напатствија) и разговори со властите и релевантните засегнати страни од индустријата (како што се: учесници, берзи, чувари на имот, брокери и здруженија на крајни корисници).

Исто така, во овој дел треба да се споменат сите проблеми при спроведувањето на проценката, како што се недостаток на информации или соработка и сите фактори коишто го ограничуваат процесот на оценување или неговиот опсег. Понатаму, треба да се даде објаснување за сите информации коишто се побарани, но не се добиени.

III. Преглед на процесот на плаќање, клиринг и порамнување

Овој дел треба да обезбеди општ опис на целокупната архитектура на плаќањата, клирингот и порамнувањето хартии од вредност или деривати.

Овој дел треба да обезбеди и општ опис на активностите и услугите на субјектите од ИФП и краток преглед на статистиката со цел да помогне во разбирањето на обемот на активности на субјектите од ИФП, вклучително и споредба со други субјекти од ИФП од ист вид, било од истата земја или од други соодветни земји.

Исто така, треба да се обезбеди општ опис на регулаторната, супервизорската или надгледувачката рамка во врска со субјектите од ИФП; краток опис на релевантните власти и резиме на големите промени и реформи спроведени неодамна или закажани за во блиска иднина.

IV. Краток преглед на проценката

IV.1. Краток преглед на проценката на почитувањето на принципите

Во овој дел треба да се сумираат клучните наоди на детаљната проценка на принципите. Оценувачите треба да ги наведат главните наоди од детаљната проценка на почитувањето на принципите под следниве главни категории: (а) општа организација (принципи 1 до 3), (б) управување со кредитниот и ликвидносниот ризик (принципи 4 до 7), (в) порамнување (принципи 8 до 10), (г) централни депозитари на хартии од вредност и системите за порамнување коишто вклучуваат размена на вредности (принципи 11 и 12); (д) управување со неможност за намирување на обврски (принципи 13 и 14); (ѓ) управување со општ деловен и оперативен ризик (принципи 15 до 17), (е) пристап (принципи 18 до 20), (ж) ефикасност (принципи 21 и 22); и (з) транспарентност (принципи 23 и 24).

Под секоја категорија, за секој субјект од ИФП, оценувачите треба:

- да ги истакнат клучните практики и постигнувања на субјектот од ИФП;
- да ги наведат проблематичните прашања и
- да дадат коментар на секој принцип којшто не се почитува целосно и да ги наведат главните причини за доделувањето на оценката „главно се почитува“, „делумно се почитува“ или „не се почитува“; да ги наведат факторите на ризик коишто би можеле да влијаат врз степенот на непочитување; и да наведат дали проблематичните прашања се надминати, како и степенот на почитување којшто ќе се постигне ако тековните напори продолжат како што е предвидено.

Овој дел треба да се заокружи со резиме на резултатите од оценката на почитувањето на сите принципи поединечно (види табела 1).

Табела 1

Краток преглед на оценките за принципите: [име на субјектот од ИФП]

Категорија на проценка	принцип
Се почитува	<i>на пример, принципи 1, 3, 6 и 8</i>
Главно се почитува	

Делумно се почитува	
Не се почитува	
Неприменлив	

IV.2 Краток преглед на проценката на почитувањето на одговорностите

Во овој дел треба да се сумираат клучните наоди на детаљното оценување на одговорностите. За секоја одговорност, при оценувањето треба:

- да се истакнат клучните практики и постигнувања на властите;
- да се наведат проблематичните прашања; и
- да се даде коментар на секоја одговорност којашто не се почитува целосно и да се наведат главните причини за доделувањето на оценката „главно се почитува“, „делумно се почитува“ или „не се почитува“; да се наведат факторите на ризик коишто би можеле да влијаат врз степенот на непочитување; и да се наведе дали проблематичните прашања се надминати, како и степенот на почитување којшто ќе се постигне ако тековните напори продолжат како што е предвидено.

Овој дел треба да се заокружи со резиме на резултатите од оценката за почитувањето на сите одговорности поединечно (види табела 2).

Табела 2 Краток преглед на оценките за одговорностите	
Категорија на проценка	одговорност
Се почитува	<i>на пример, одговорност А и В</i>
Главно се почитува	<i>на пример, одговорност Б, Г и Д</i>
Делумно се почитува	
Не се почитува	
Неприменлив	

IV.3 Кратка проценка за препораките на целиот пазар

Овој дел треба да ги прикаже сите наоди во однос на оценката на препораките на целиот пазар, онаму каде што е применливо (како што се ППФС и техничка помош).⁷

⁷ За надворешните оценки коишто го опфаќаат целокупниот национален платен систем во земјата, овој дел може да се користи за да се вклучат коментари за сите релевантни прашања за кои е утврдено дека претставуваат можност за подобрување за пошироките услови за плаќање, клиринг и порамнување.

IV.4 Препораки за субјектите од ИФП

Во овој дел треба да се наведат предложените чекори за подобрување на почитувањето на принципите од страна на субјектите од ИФП. Во табелата 3, оценувачите треба да ги наведат своите препораки за надминување на секое проблематично прашање и други недостатоци или пропусти во почитувањето на принципите од страна на субјектите од ИФМ и временската рамка во која субјектите од ИФП треба да преземат активност.

Оценувачите треба да ги наведат препораките групирани по одреден субјект од ИФП според приоритетот, почнувајќи од најитните коишто треба да се спроведат или да се разгледаат, до најмалку итните. Оценувачите, исто така, треба да објаснат на кој начин препораката ќе доведе до подобрување на нивото на почитување на принципот. Ако плановите на субјектот од ИФП за подобрувања се во тек. Ова треба да се забележи во делот за коментари (иако идното влијание на овие планови нема да се одрази во тековното определување на категоријата на оценување). Треба да се наведат и сите пречки за почитувањето.

Некои принципи може да се наведат неколку пати во табелата, кога биле утврдени повеќе проблематични прашања или други недостатоци или пропусти.

Табела 3			
Листа на препораки според приоритетот [име на субјектот на ИФП]			
Принцип	Проблематични прашања или други недостатоци или пропусти	Препорачани мерки и коментари	Динамика на спроведување на препораката

IV.5 Препораки за властите

Во овој дел треба да се наведат предложените чекори за подобрување на почитувањето на одговорностите од страна на властите. Во табелата 4, оценувачите треба да ги наведат препораките за надминување на проблематичните прашања и други недостатоци или пропусти во почитувањето на одговорностите од страна на властите и временската рамка во која соодветната власт треба да преземе мерка.

Оценувачите треба да наведат препораки според приоритетот, почнувајќи од најитните коишто треба да се спроведат или да се разгледаат, до најмалку итните. Оценувачите треба да објаснат на кој начин препораката ќе доведе до подобрување на нивото на почитување на одговорностите. Ако плановите на властите за подобрувања се во тек, ова треба да се забележи (иако идното влијание на овие планови нема да се одрази во тековното определување на категоријата на оценување). Треба да се наведат и сите пречки за почитувањето. Треба да се наведат и сите страни коишто имаат најдобра можност за да се осврнат на секое утврдено проблематично прашање.

Некои одговорности може да се наведени неколку пати во табелата, кога биле утврдени повеќе проблематични прашања или други недостатоци или пропусти.

Табела 4				
Листа на препораки според приоритетот за властите				
Одговорност	Проблематични прашања или други недостатоци или пропусти	Препорачани мерки и коментари	Соодветни страни	Динамика на спроведување на препораката

IV.6 Други препораки за прашања на целиот пазар

Овој дел треба да ги прикаже сите препораки коишто произлегуваат од проценката на препораките за целиот пазар, онаму каде што е применливо (како што се ППФС и техничка помош).⁸

V. Детален извештај од проценката

Табела на детаљна проценка на почитувањето на принципите

Табелата на детаљната проценка треба да обезбеди опис на субјектот/субјектите од ИФП во врска со применливите главни барања, главни заклучоци и оценката за секој принцип (види табела 5). Пример за овој модел којшто се применува кај принципот 1 за правна основа исто така е даден во овој дел (види табела 5 - пример).

Табела 5	
Детаљна проценка на почитувањето на принципите	
За секој применлив принцип	
Принцип X	
Текст на принципот	
Главна барање 1 Текст на главно барање	Овој дел треба да обезбеди информации за практиките на субјектот од ИФП коишто се однесуваат на главното барање. Оценувачите треба да бидат водени од прашањата за секое применливо главно барање и таму каде е применливо, треба да ги организираат информациите според насловите на предметите

⁸ За надворешните оценки коишто го опфаќаат целокупниот национален платен систем во земјата, овој дел може да се користи за да се вклучат коментари за сите релевантни прашања за кои е утврдено дека претставуваат можност за подобрување за пошироките услови за плаќање, клиринг и порамнување.

	предвидени во пакетот со прашања поставен во делот 5. Треба да бидат избрани само главните барања коишто се однесуваат на категоријата на субјектот од ИФП којашто се оценува. Одговорите треба да ги одразуваат вистинските практики коишто ги следат операторите и учесниците на субјектот од ИФП. Листата на прашања во делот 5 е алатка што ќе им помогне на оценувачите да соберат факти, а не список со активности коишто треба да се завршат. Специфичните одговори на секое од овие прашања не мора да бидат дел од извештајот од проценката.
...	...

Табела 5 – пример
Пример на табела за детаљна проценка на почитувањето на принципите

Принцип 1: Правна основа Субјектот од ИФП треба да има добро поставена, јасна, транспарентна и спроведлива правна основа за секој материјален аспект на своите активности во сите релевантни надлежности.	
Главно барање ¹	Материјални аспекти и релевантни надлежности <i>Внесете поткрепувачки факти</i>

Правната основа треба да обезбеди висок степен на сигурност за секој материјален аспект на активностите на субјектот од ИФП во сите релевантни надлежности.	<i>Правна основа за секој материјален аспект</i> <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главно барање 2 Субјектот од ИФП треба да има правила, процедури и договори коишто се јасни, разбирливи и во согласност со релевантните закони и прописи.	<i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главно барање 3 Субјектот од ИФП треба да биде способен да обезбеди правна основа за своите активности што ќе биде јасна и разбирлива за надлежните власти, учесниците и онаму каде што е релевантно, клиентите на учесниците.	<i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главно барање 4 Субјектот од ИФП треба да има правила, процедури и договори коишто се применливи во сите релевантни надлежности. Треба да има висок степен на сигурност дека активностите преземени од своја страна согласно со таквите правила и процедури нема да се поништат, да се изменат, или да се предмет на исчекување.	Применливост на правилата, процедурите и договорите <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
	Степен на сигурност за правилата и процедурите <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главно барање 5 Субјектот од ИФП којшто работи под различни надлежности треба да ги утврди и да ги ублажи ризиците коишто произлегуваат од кој било потенцијален конфликт на законите во различните надлежности.	<i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главни заклучоци за принципот 1	<i>Внесете текст</i>
Оценка на принципот 1	<i>Внесете проценка</i>

Препораки и коментари	Внесете препораки и коментари
-----------------------	-------------------------------

Детаљна проценка од почитување на одговорностите

Табелата на детаљната проценка треба да обезбеди опис во врска со главните барања, главните заклучоци и оценката за секоја одговорност (види табела 6). Прикажан е и пример за овој модел којшто се применува кај одговорноста Б (види табела 6 - пример).

Табела 6

Детаљна проценка на почитувањето на одговорностите

<i>За секоја одговорност</i>	
Одговорност X	
<i>Текст за одговорноста</i>	
Главно барање 1 <i>Текст на главното барање</i>	<i>Овој дел треба да обезбеди информации за практиките на властите коишто се однесуваат на главното барање. Оценувачите треба да бидат водени од прашањата за секое применливо главно барање и доколку е применливо, треба да ги организираат информациите според насловите на предметите предвидени во пакетот со прашања поставен во делот 6. Одговорите треба да ги одразуваат вистинските практики коишто ги следат властите. Листата на прашања во делот 6 е алатка што ќе им помогне на оценувачите да соберат факти, а не список со активности коишто треба да се завршат. Специфичните одговори на секое од овие прашања не мора да биде дел од извештајот од проценката.</i>
⋮	⋮
Главно барање N <i>Текст на главното барање</i>	<i>Поткрепувачки факти...</i>
Главни заклучоци за одговорноста	<i>Овој дел треба да даде краток опис на клучните информации собрани од страна на оценувачите за секоја одговорност врз основа на поткрепувачките факти собрани за секое главно барање. Во краткиот опис треба да се</i>

	<i>сумираат практиките и достигнувањата на властите, да се опише сериозноста на сите проблематични прашања и да се утврдат сите други недостатоци или пропусти.</i>
Проценка на одговорноста	<i>Во овој дел треба да се наведе дали одговорноста „се почитува“, „главно се почитува“, „делумно се почитува“, „не се почитува“ или е „неприменлива“. Во овој дел, исто така, треба да се даде образложение за доделената оценка.</i>
Препораки и коментари	<i>Во овој дел треба да се наведат препорачаните мерки и други коментари за секое проблематично прашање и сите други недостатоци или пропусти.</i>

Табела 6 – пример

Пример на табела за детаљна проценка на почитувањето на одговорностите**Одговорност Б: Регулаторни, супервизорски и надгледувачки овластувања и ресурси**

Централните банки, пазарните регулатори и другите релевантни власти треба да имаат овластувања и ресурси за ефективно извршување на своите обврски при регулирањето, супервизијата и надгледувањето на субјектот од ИФП.

Главно барање 1 Властите треба да имаат овластувања или друга надлежност во согласност со своите одговорности, вклучувајќи ја и способноста да добиваат навремени информации и да наложат промена или да спроведуваат корективна мерка.	Овластувања или друга надлежност во согласност со нивните одговорности <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
	Овластување за добивање навремени информации <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
	Овластување за наложување промена или спроведување корективна мерка <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главно барање 2 Властите треба да имаат доволно ресурси да ги исполнуваат своите регулаторни, супервизорски и надгледувачки функции.	Ресурси <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
	Правна заштита <i>Внесете поткрепувачки факти</i>
Главни заклучоци за одговорноста А	<i>Внесете текст</i>
Проценка на одговорноста Б	<i>Внесете проценка</i>
Препораки и коментари	<i>Внесете препораки и коментари</i>

Анекс Д: Членови на КСПП-МОКХВ за ревизија на стандардите

Оваа листа ги претставува членовите на Управниот одбор и Уредувачкиот тим кои ја координираа и ја спроведоа ревизијата на стандардите, вклучувајќи го и изготвувањето на рамката за обелоденување и методологијата за проценка.

Сопретседавачи на Управниот одбор

Банка на Англија
Федерална централна банка на Њујорк
Агенција за финансиски услуги, Јапонија
Комисија за хартии од вредност, САД

Пол Такер (Paul Tucker) (од април 2012 г.)
Вилиам К Дадли (William C Dudley) (до април 2012 г.)
Масамики Коно (Masamichi Kono) (од август 2011 г.)
Катлин Кејси (Kathleen Casey) (до јули 2011 г.)

Сопретседавачи на Уредничкиот тим

Европска централна банка
Комисија за хартии од вредност, САД

Даниела Русо (Daniela Russo)
Јефри Муни (Jeffrey Mooney)

Членови

Централна банка на Австралија

Тони Ричардс (Tony Richards) (од март 2012 г.)
Кристофер Кент (Christopher Kent) (од септември 2010 до март 2012 г.)
Мишел Булок (Michele Bullock) (до август 2010 г.)
Јохан Писенс (Johan Pissens)

Народна банка на Белгија

Централна банка на Бразил

Дасо Маранхао Коимбра (Daso Maranhão Coimbra) (од октомври 2010 г.)
Радјалма Коста (Radjalma Costa) (до октомври 2010 г.)
Марчело Кеирога Реис (Marcelo Queiroga Reis)

Комисија за хартии од вредност, Бразил

Банка на Канада

Паул Чилкот (Paul Chilcott) (од ноември 2010 г.)
Карол Ен Норткот (Carol Ann Northcott) (до ноември 2010 г.)

Регулатор на финансиски пазари, Квебек

Клод Гатиен (Claude Gathien)

Комисија за хартии од вредност на Онтарио

Максима Паре (Maxime Paré)

Комисија за хартии од вредност на Чиле

Виченте Лазен (Vicente Lazen)

Народна банка на Кина

Пан Сонг (Pan Song)

Комисија за регулирање хартии од вредност, Кина	Фан Ју (Fan Ju) Шен Бинг (Shen Bing)
Европска централна банка	Андреас Шоненбергер (Andreas Schöenberger)
Банка на Франција	Карин Темеџиан (Karine Themejian) Фредерик Херво (Frédéric Hervo)
Регулатор на финансиските пазари, Франција	Соња Катаринуси (Sonia Cattarinussi) (од ноември 2011 г.) Бенедикт Думајру (Bénédicte Doumayrou) (до октомври 2011 г.)
Централна банка на Германија	Јохен Метзгер (Jochen Metzger) Роланд Нојшвандер (Roland Neuschwander)
Агенција за финансиска супервизија на Германија	Тхомас Еуфингер (Thomas Eufinger)
Монетарна власт на Хонг Конг	Јан Будаеус (Jan Budaeus)
Комисија за хартии од вредност и фјучерси, Хонг Конг	Есмонд К Ј Ли (Esmond K J Lee)
Централна банка на Индија	Рико Леунг (Rico Leung)
Банка на Италија	Г Падманабхан (G Padmanabhan)
Банка на Јапонија	Паоло Маруло Риц (Paolo Marullo Reedtz) Такеша Шираками (Takeshi Shirakami) (од јули 2012 г.) Јутака Соејима (J utaka Soejima) (од јуни 2011 до јули 2012 г.) Масауки Мизуно (Masayuki Mizuno) (до јуни 2011 г.)
Агенција за финансиски услуги, Јапонија	Јун Мизугучи (Jun Mizuguchi) Јутаро Канеко (Jutaro Kaneko) Казунари Мочизуки (Kazunari Mochizuki) (до јули 2012 г.)
Банка на Кореја	Јеон Беопјонг (Jeon Beopyong)
Банка на Мексико	Рикардо Медина Алварез (Ricardo Medina Alvarez) Дејвид Марголин Шабес (David Margolín Schabes) (до октомври 2012 г.)
Централна банка на Холандија	Рон Берндсен (Ron Berndsen)
Централна банка на Руската федерација	Николај Геронин (Nikolay Geronin)
Монетарна агенција на Саудиска Арабија	Али Ал Хомидан (Ali Al Homidan)
Монетарна агенција на Сингапур	Теру Гох (Terry Goh) (од март 2012 г.) Ендру Ко (Andrew Khoo) (до март 2012 г.)
Комисија за хартии од вредност, Шпанија	Иниго де ла Ластра (Iñigo de la Lastra)
Централна банка на Шведска	Малин Алпен (Malin Alpen)
Народна банка на Швајцарија	Филип Хаене (Philipp Haene)
Швајцарска агенција за супервизија на финансиски пазари	Андреас Баил (Andreas Bail) (од јануари 2012 г.)

	Михаел Зумбах (Michael Zumbach) (од јули до декември 2011 г.)
	Тина Милер (Tina Müller) (до јуни 2011)
Банка на Англија	Едвин Шулинг Латер (Edwin Schooling Latter) (од март 2011 г.)
	Џулиан Оливер (Julian Oliver) (од ноември 2010 до февруари 2011 г.)
	Пол Чилкот (Paul Chilcott) (до октомври 2010 г.)
Агенција за финансиски услуги, Велика Британија	Бери Кинг (Barry King)
Одбор на гувернери на Системот на федерални резерви	Џефри Марарт (Jeffrey Marquard)
	Џенифер Лукие (Jennifer Lucier)
	Пол Вонг (Paul Wong)
Банка на федерални резерви на Њујорк	Лоренс Свит (Lawrence Sweet)
Комисија за трговија со фјучерси, САД	Ананда Радхакришнан (Ananda Radhakrishnan)
	Роберт Васерман (Robert Wasserman) (од март 2011 г.)
	Сара Џозефсон (Sarah Josephson) (до март 2011 г.)
Комисија за хартии од вредност и комисија за менувачки работи, САД	Катрин Мартин (Katherine Martin) (од август 2012 г.)
	Алисон Данкан (Alison Duncan) (од октомври 2010 г.)
	Дејвид Мичел (David Michehl) (до август 2010 г.)
Меѓународен монетарен фонд	Фроукелиен Вент (Froukelien Wendt) (од март 2012 г.)
	Кристин Сампик (Christine Sampic) (до март 2012 г.)
Светска банка	Масимо Кирасино (Massimo Cirasino)
<i>Набљудувачи</i>	
Европска комисија	Патрик Пеарсон (Patrick Pearson)
Агенција за хартии од вредност и пазари	Фабризио Планта (Fabrizio Planta)
<i>Секретаријат</i>	
Банка за меѓународни порамнувања	Клаус Лобер (Klaus Löber) (од септември 2012 г.)
	Даниел Хелер (Daniel Heller) (до февруари 2012 г.)
	Роберт Линдлеј (Robert Lindley)
Меѓународна организација на комисији за хартии од вредност	Јукако Фуџиока (Yukako Fujioka)

За ревизијата на стандарди придонеси дадоа и: Грег Чаг (Greg Chugg), Луиз Картер (Louise Carter), Дарен Меси (Darren Massey) (Резервна банка на Австралија), Рожериу Антонио Лука (Rogerio Antonio Lucca) (Централна банка на Бразил), Сузан Меркјур (Suzanne Mercure), Елејн Ланует (Élaine Lanouette) (Autorité des marchés financiers, Квебек), Хоакин Бернал (Joaquín Bernal) (Банка на Република Колумбија), Силвија Тајролер (Sylvia Tyroler) (Централна банка на Германија), Рајан Ко (Ryan Ko) (Комисија за хартии од вредност и фјучерси, Хонг Конг), Такеши Мори (Takeshi Mori) (Банка на Јапонија), Ло Це Хон (Lau Tze

Нон), Ло Пуи Хун (Loh Pui Hoon), Кен Нагацука (Ken Nagatsuka), Џенис Чуа (Janice Chua) (Монетарната власт на Сингапур), Мајк Стокс (Mike Stocks) (Резервна банка на Јужна Африка), Серхио Горхон (Sergio Gorjon) (Банка на Шпанија), Мигел Анхел Хереро Алвите (Miguel Angel Herrero Alvite) (Комисија за хартии од вредност, Шпанија), Симон Турек (Simon Turek), Бен Мичел (Ben Mitchell), Ричард Спунер (Richard Spooner), Бенџамин Кон - Урбах (Benjamin Cohn-Urbach) (Агенција за финансиски услуги, Велика Британија), Тревис Нешмит (Travis Nesmith), Марк Магро (Mark Magro), Емили Карон (Emily Caron), Намирембе Мукаса (Namirembe Mukasa), Мајкл Кослов (Michael Koslow), Џереми Вард (Jeremy Ward), Кристофер Натоли (Kristopher Natoli), Сара Рајт (Sarah Wright), Скот Абрахамс (Scott Abrahams), Дибора Амануел (Dibora Amanuel) (Одбор на гувернери на Федералниот резервен систем), Марша Такаги (Marsha Takagi), Брајан Бегале (Brian Begalle), Шари Бауер (Shari Bower), Кирстен Харлоу (Kirsten Harlow) (Банка на федерални резерви на Њујорк), Марта Чафи (Marta Chaffee), Јосиф Камник (Joseph Kamnik), Метју Ландон (Matthew Landon), Кетрин Мур (Catherine Moore), Стефани Парк (Stephanie Park), Естер Сејверсон (Ester Saverson) (Комисија за хартии од вредност на САД), Марија Тереза Кимиенти (Maria Teresa Chimienti), Марио Гвадамијас (Mario Guadamillas) и Брус Самерс (Bruce Summers) (Светска банка).